

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια»

A) ΓΕΝΙΚΑ

I) Η Ελλάδα, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, έχει μετατραπεί σε χώρα υποδοχής μεταναστών και μάλιστα εμφανίζεται να έχει τον μεγαλύτερο, αναλογικά, αριθμό μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αιτίες για τη μετατροπή της Ελλάδας σε χώρα υποδοχής μεταναστών εδράζονται αφ' ενός στην οικονομική ανάπτυξη της Χώρας, αφ' ετέρου στις γενικότερες πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις που επήλθαν στην Ευρώπη και ειδικότερα στο χώρο της Βαλκανικής Χερσονήσου κατά τα προηγούμενα έτη.

II) Ο ν. 1975/1991 υπήρξε το πρώτο νομοθετικό πλαίσιο που διείπε την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών στη Χώρα. Ο νόμος αυτός ελάχιστα ανταποκρίθηκε στην πραγματικότητα που φιλοδοξούσε να ρυθμίσει, με αποτέλεσμα η πρακτική των οργάνων της Διοίκησης, σε πολλές περιπτώσεις να αποκλίνει από τις διατάξεις του. Παρά το γεγονός ότι κατά το χρόνο θέσπισης αυτών των διατάξεων ήταν ήδη ορατές οι, εξ ανατολών ιδίως, μεταναστευτικές πιέσεις προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο νομοθέτης δεν είχε προβλέψει ότι η Ελλάδα θα ήταν δυνατόν να μετατραπεί τόσο γρήγορα από παραδοσιακή χώρα αποστολής μεταναστών σε χώρα υποδοχής αθρόων μεταναστευτικών ρευμάτων. Μια σειρά δε από νομικούς και πραγματικούς παράγοντες, σημαντική θέση μεταξύ των οποίων κατέχουν τόσο η αδυναμία αποτελεσματικής φύλαξης των συνόρων, όσο και η ανελαστικότητα και ο παρωχημένος χαρακτήρας του νομοθετικού πλαισίου, οδήγησαν στη δημιουργία ενός διαρκώς αυξανόμενου πληθυσμού παρανόμως διαμενόντων και εργαζομένων στη Χώρα αλλοδαπών. Παρά την ουσιαστική συνεισφορά τους στην εθνική οικονομία, πολλά από τα πρόσωπα αυτά παρέμειναν όμως στο περιθώριο της κοινωνικής ζωής, ορισμένες μάλιστα φορές μέσα σε συνθήκες κατώτερες του ελαχίστου που υπαγόρευε η ανθρωπινή αξιοπρέπεια, με αποτέλεσμα να εξωθούνται, μοιραία, σε ποικίλες μορφές παραβατικότητας, τροφοδοτώντας έτσι, ακούσια, κατά καιρούς, τάσεις επιφυλακτικότητας εκ μέρους του ημεδαπού πληθυσμού.

III) Το 1997 θεσμοθετήθηκε η πρωτοβουλία καθιέρωσης ενός συστήματος καταγραφής και ενσωμάτωσης του «αφανούς» πληθυσμού των παράνομων αλλοδαπών, μέσω των π.δ. 358 και 359/1997, με τα οποία καθιερώθηκε ένας νέος, παράλληλος με τους προβλεπόμενους στο ν. 1975/1991, τίτλος νόμιμης παραμονής και εργασίας αλλοδαπού στη Χώρα, η λεγόμενη «πράσινη κάρτα». Το εγχείρημα αυτό, παρά τον έκδηλο μεταβατικό του χαρακτήρα - καθότι αφορούσε μόνον όσους αποδεδειγμένα είχαν εισέλθει στη Χώρα μέχρι το Νοέμβριο του 1997- ανέσυρε από την αφάνεια ένα μέρος των παρανόμων αλλοδαπών. Ωστόσο:

- Η έλλειψη ετοιμότητας και προσωπικού του Ο.Α.Ε.Δ., στον οποίο ανατέθηκε η διαχείριση της όλης διαδικασίας.

- Η απουσία συντονισμού μεταξύ Υπουργείων Εργασίας, Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης για την αντιμετώπιση των πολλών επί μέρους προβλημάτων από την εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών.

- Η ασάφεια, αναφορικά με τις ευχέρειες που απορρέουν από την κατοχή πράσινης κάρτας -ή «προπαρασκευαστικών» της εγγράφων λ.χ. «λευκής κάρτας» ή «βεβαίωσης πράσινης κάρτας» οδήγησαν τον μεγαλύτερο, ίσως, αριθμό όσων αλλοδαπών ήλπισαν στην απόκτηση της «πράσινης κάρτας» σε αποκλεισμό από τη σχετική διαδικασία, κατά το ένα ή το άλλο από τα πολλά στάδιά της. Την πρακτική αποτυχία του μέτρου αυτού μαρτυρούν οι -ισάριθμες σχεδόν με τις τελικώς χορηγηθείσες «πράσινες κάρτες»- προσφυγές στην Ειδική Επιτροπή του άρθρου 5 του π.δ. 359/1997. Η τελευταία από δευτεροβάθμιο όργανο εξέτασης εξαιρετικών περιπτώσεων έλλειψης των κατάλληλων δικαιολογητικών, κατέληξε να αντικαταστήσει στην πράξη τις πρωτοβάθμιες επιτροπές των τοπικών γραφείων του Ο.Α.Ε.Δ., χωρίς ωστόσο να μπορεί να διασφαλίσει σε όσους ανέμεναν την κρίση της οποιονδήποτε τίτλο, προσωρινό έστω, για τη νόμιμη παραμονή τους στη Χώρα.

IV) Ακολούθησε ο ν. 2910/2001, ο οποίος επιχειρήσε να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που είχαν ήδη επισημανθεί υπό το καθεστώς λειτουργίας του ν. 1975/1991 και των προαναφερθέντων προεδρικών διαταγμάτων (πράσινη κάρτα). Κατά γενική διαπίστωση ο νόμος αυτός δεν απέδωσε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Ο αρχικός στόχος του ίδιου νόμου για την καταγραφή και νομιμοποίηση όλων των αλλοδαπών, μέσω της χορήγησης προσωρινής άδειας σε αυτούς, δεν ολοκληρώθηκε. Και τούτο, διότι η όλη διαδικασία, με κυρίαρχο γνώμονα τον εφοδιασμό των κατόχων προσωρινής άδειας με οριστική, ήταν εξαιρετικά γραφειοκρατική. Η όλη δομή του ανωτέρω νόμου, η οποία υποχρέωνε τους αλλοδαπούς σε εφοδιασμό με διπλές, διακεκριμένες άδειες για το ίδιο χρονικό διάστημα (άδεια εργασίας και άδεια διαμονής) από διαφορετικές υπηρεσίες, υποβάλλοντας, μάλιστα, δύο φορές όμοια δικαιολογητικά, λειτούργησε εντελώς αποτρεπτικά, όχι μόνο στο πεδίο της νομιμοποίησης των αλλοδαπών, αλλά και της καταγραφής τους. Αυτό προκύπτει, άλλωστε, και από τις αλλητάλληλες νομοθετικές παρατάσεις των οικείων προθεσμιών, οι οποίες αντιμετώπισαν το πρόβλημα σε πολύ περιορισμένη κλίμακα. Πέραν τούτου η πολύπλοκη και γραφειοκρατική δομή του νόμου, η έλλειψη σαφούς στόχου και, κυρίως, η ελλειμματική αντιμετώπιση μεγάλου αριθμού ειδικών περιπτώσεων αλλοδαπών, δημιούργησε την ανάγκη αλληπάλληλων νομοθετικών παρεμβάσεων σε επίπεδο τροποποιήσεων και συμπληρώσεων που και αυτές, όμως, δυστυχώς, δεν εξομάλυναν στον προσδοκώμενο βαθμό τα προβλήματα εφαρμογής του. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ιδιαιτέρως ότι ο ίδιος νόμος δημιούργησε την ανάγκη συχνών παρεμβάσεων και παρατηρήσεων του Συνηγόρου του Πολίτη περισσότερο, ίσως, από οποιονδήποτε άλλο νόμο που την ευθύνη εφαρμογής του είχε το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

V) Με το προκείμενο σχέδιο νόμου, το οποίο έρχεται να καλύψει κενά και παραλείψεις τουλάχιστον μιας δεκαετίας, η Κυβέρνηση αναλαμβάνει στρατηγική πρωτοβουλία ως προς τη διαχείριση της μεταναστευτικής ροής, υπό το φως των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αξιοποιώντας, βεβαίως, την όποια εμπειρία έχει αποκτηθεί από την ως τώρα εφαρμογή του ν. 2910/2001 και θεσμοθετώντας, για πρώτη φορά στη Χώρα μας, ρυθμίσεις για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία.

Οι βασικοί άξονες, πάνω στους οποίους κινείται το σχέδιο νόμου, για την καθιέρωση μιας σύγχρονης, μακροπρόθεσμης και κοινωνικά δίκαιης μεταναστευτικής πολιτικής, είναι οι ακόλουθοι:

- Ο ορθολογικός προγραμματισμός της εισόδου των μεταναστών στην Ελληνική Επικράτεια, με βάση συγκεκριμένες ιδιότητες και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα και τις ανάγκες της κοινωνικής και οικονομικής μας ζωής.

- Η αποφυγή περιστασιακών και ανεξέλεγκτων αλλαγών του καθεστώτος, με το οποίο εγκαθίσταται νομίμως ο αλλοδαπός στην Ελλάδα.

- Η διασφάλιση των όρων εργασίας των αλλοδαπών που έρχονται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργασθούν υπό συνθήκες που αρμόζουν σε ένα σύγχρονο κράτος δικαίου.

- Η εισαγωγή ενός σύγχρονου καθεστώτος κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.

- Η θεσμοθέτηση των κατάλληλων εγγυήσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ελληνικής έννομης τάξης, ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα ανεξέλεγκτης εισόδου και εξόδου αλλοδαπών στη Χώρα.

- Η διασφάλιση, ιδίως, πρόσφορων συνθηκών για την ακώλυτη άσκηση των κάθε είδους δικαιωμάτων των αλλοδαπών και κυρίως εκείνων που αφορούν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, την ελεύθερη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας υπό καθεστώς κοινωνικής δικαιοσύνης και το σεβασμό των ιδιαιτεροτήτων τους, πρωτίστως δε αυτών που απορρέουν από την καταγωγή τους.

VI) Ειδικότερα, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, θεσπίζει ένα σύστημα διαχείρισης, όσο γίνεται λιγότερο γραφειοκρατικό, λειτουργικό, επωφελές για την εθνική μας οικονομία και, ιδίως, ασφαλές για τα δικαιώματα των οικονομικών μεταναστών στη Χώρα μας και εισάγει μια σειρά από καινοτομίες, σε σχέση με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, οι σπουδαιότερες των οποίων είναι οι εξής:

α) Δημιουργία Διυπουργικού Οργάνου για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής.

β) Ενοποίηση της άδειας διαμονής και εργασίας σε μία πράξη, η οποία εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

γ) Εξορθολογισμός του συστήματος μετακλήσεων αλλοδαπών για εργασία στην Ελλάδα, με την ενδυνάμωση και ουσιαστική ενεργοποίηση των Περιφερειακών Επιτροπών Μετανάστευσης, που θα καθορίζουν τις ανάγκες του εργατικού δυναμικού σε επίπεδο Περιφέρειας και αναλυτικά για κάθε νομό της Χώρας, σε συνάρτηση με την προσφορά και ζήτηση της εργασίας ανά κατηγορίες ειδικοτήτων και πάντοτε, βεβαίως, σε συνάρτηση με το υπάρχον αντίστοιχο ημεδαπό εργατικό δυναμικό.

δ) Εξορθολογισμός των χορηγούμενων τύπων αδειών διαμονής και μείωση των αντίστοιχων κατηγοριών. Πλήρης οριοθέτηση των περιπτώσεων στις οποίες χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, ώστε να αποφευχθεί η κατάχρηση.

ε) Πρόβλεψη βασικών αρχών για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα και καθορισμός κριτηρίων για τη χορήγησή του.

στ) Πρόβλεψη βασικών αρχών για την κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών στην Ελληνική κοινωνία, με τη συνδρομή συγκεκριμένων κριτηρίων.

ζ) Καθιέρωση σαφών προϋποθέσεων για τη διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης.

η) Διευκόλυνση της άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και πραγματοποίησης μεγάλων επενδύσεων, από πλευράς χορήγησης άδειας διαμονής.

θ) Εντατικοποίηση των ελέγχων, προς την κατεύθυνση του περιορισμού της εισόδου και διαμονής παράνομων αλλοδαπών στη Χώρα.

ι) Πλήρης και έγκαιρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το ισχύον ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

VII) Έτσι, με το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρείται η χάραξη και εφαρμογή μιας σύγχρονης μεταναστευτικής πολιτικής, η οποία λαμβάνει υπόψη της, εκτός από το συμφέρον της Χώρας και τις σύγχρονες τάσεις που αναπτύσσονται στους κόλπους της Ε.Ε..

VIII) Παράλληλα, λαμβάνεται μέριμνα, μέσω της επικείμενης τροποποίησης των οργανισμών των Περιφερειών, καθώς και της ηλεκτρονικής διασύνδεσης των εμπλεκόμενων φορέων, για την οργανωτική αναδιάρθρωση των Περιφερειών και την οργάνωση υπηρεσιών υποδοχής και παροχής πληροφοριών αναφορικά με τις αιτήσεις για τη χορήγηση αδειών διαμονής, προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτερη διαδικασία έκδοσης των σχετικών πράξεων και έγκυρης πληροφόρησης κάθε ενδιαφερομένου.

B) ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το παρόν νομοσχέδιο αποτελείται από 20 κεφάλαια και 98 άρθρα. Το κεφάλαιο Α' αφορά τους ορισμούς και το πεδίο εφαρμογής του σχεδίου νόμου. Το κεφάλαιο Β' περιέχει ρυθμίσεις για τον αστυνομικό έλεγχο των μεθοριακών διαβάσεων. Το κεφάλαιο Γ' προβλέπει τις γενικές προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών. Το κεφάλαιο Δ' περιλαμβάνει τις οριζόντιες διατάξεις που αναφέρονται στις γενικές προϋποθέσεις χορήγησης αδειών διαμονής. Το κεφάλαιο Ε' αναφέρεται σε όλους τους τύπους της άδειας διαμονής για εργασία. Το κεφάλαιο ΣΤ' αναφέρεται στις άδειες διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και επενδυτικούς σκοπούς. Το κεφάλαιο Ζ' αφορά στη χορήγηση και ανανέωση όλων των τύπων αδειών διαμονής που χορηγούνται για ειδικούς λόγους. Το κεφάλαιο Η' αναφέρεται στις άδειες διαμονής για εξαιρετικούς λόγους. Το κεφάλαιο Θ' περιλαμβάνει δέσμη ρυθμίσεων σχετικά με τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων. Τα κεφάλαια Ι' και ΙΑ' αφορούν τις άδειες διαμονής για οικογενειακή επανένωση, καθώς και το δικαίωμα διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε.. Με το κεφάλαιο ΙΒ' εισάγονται για πρώτη φορά στην Ελληνική νομοθεσία διατάξεις για την κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική κοινωνία. Επίσης με το κεφάλαιο ΙΓ' εισάγεται για πρώτη φορά πλέγμα ρυθμίσεων που αφορά στις διαδικασίες απόκτησης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος. Το κεφάλαιο ΙΔ' αφορά την ολιγοήμερη διαμονή. Στο κεφάλαιο ΙΕ' περιγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των υπηκόων τρίτων χωρών, ενώ το κεφάλαιο ΙΣΤ' αφορά σε ειδικούς περιορισμούς, την ανάκληση της άδειας διαμονής και τις απελάσεις. Το κεφάλαιο ΙΖ' αναφέρεται σε γενικές υποχρεώσεις και τις αντίστοιχες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης αυτών. Το κεφάλαιο ΙΗ' αφορά λειτουργικά θέματα. Τέλος, τα κεφάλαια ΙΘ'

και Κ' αφορούν στις μεταβατικές και τελικές διατάξεις αντίστοιχα.

Πιο συγκεκριμένα, τα άρθρα που περιλαμβάνονται στα παραπάνω κεφάλαια, αναλύονται ως εξής:

Το άρθρο 1 περιλαμβάνει τους ορισμούς που κρίνονται απαραίτητοι για την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου νόμου. Σε αντίθεση με το ν. 2910/2001, που περιείχε μόνο τους ορισμούς του αλλοδαπού και του πρόσφυγα, εισάγονται και ορίζονται πλέον σαφώς στο νόμο και οι έννοιες του υπηκόου τρίτης χώρας, της άδειας διαμονής, της οικογενειακής επανένωσης, του συντηρούντος, του επί μακρόν διαμένοντος στη Χώρα, του σπουδαστή, του ασυνόδευτου ανήλικου και του θύματος εμπορίας ανθρώπων. Οι πιο πάνω ορισμοί θεωρούνται αναγκαίοι λόγω της εναρμόνισης της νομοθεσίας με τις Οδηγίες της Ε.Ε. και της διεύρυνσης του ρυθμιστικού πεδίου του παρόντος σχεδίου νόμου σε κατηγορίες προσώπων που δεν καλύπτονταν ή καλύπτονταν αποσπασματικά από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Το άρθρο 2 προσδιορίζει την έκταση εφαρμογής του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, ορίζει ότι οι διατάξεις του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του, δεν εφαρμόζονται στους πολίτες της Ε.Ε., στους διαπιστευμένους υπαλλήλους σε διπλωματικές αποστολές ή σε διεθνείς οργανισμούς με έδρα την Ελλάδα, στους υπήκοους τρίτων χωρών που προσλαμβάνονται ως διοικητικό προσωπικό στις ανωτέρω υπηρεσίες, στις συζύγους και στα ανήλικα τέκνα αυτών, στους πρόσφυγες και σε όσους έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, καθώς και στα πρόσωπα που έχουν αιτηθεί ή έχουν άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει προσωρινής ή επικουρικής προστασίας. Επίσης, ορίζει ότι ευνοϊκότερες ρυθμίσεις ή συμφωνίες, που προβλέπονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες της Ελλάδας ή της Ε.Ε. και τρίτων χωρών ή στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18.10.1961, κατισχύουν των ρυθμίσεων του παρόντος σχεδίου νόμου.

Με το άρθρο 3, συνιστάται, για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα, Διυπουργική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, η οποία συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο. Έργο της Επιτροπής είναι η επεξεργασία θεμάτων μετανάστευσης (νόμιμης και παράνομης), με βάση την εξελικτική πορεία του φαινομένου, η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών με σκοπό το συντονισμό των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων, η παρακολούθηση του έργου τους και η εισήγηση μέτρων θεσμικού και τεχνικού χαρακτήρα, προς την κατεύθυνση αποτελεσματικής αντιμετώπισης των σχετικών προβλημάτων.

Επίσης, για τη διευκόλυνση του έργου της, η Διυπουργική Επιτροπή επικουρείται από Ειδική Επιτροπή, η οποία συνέρχεται μία φορά ανά τρίμηνο και έχει ως έργο την προετοιμασία των θεμάτων που θα εξεταστούν σε πολιτικό επίπεδο, καθώς και την εισήγηση των κατάλληλων μέτρων. Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και αποτελείται από τεχνοκράτες, εμπειρογνώμονες και στελέχη των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού Υπουργείων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο Πρόεδρος της, ενώ με κοινή

υπουργική απόφαση καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας της, καθώς και η γραμματειακή της υποστήριξη.

Το άρθρο 4 ορίζει ότι η είσοδος στο Ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό γίνεται μόνο από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις, ώστε να διασφαλίζεται η νόμιμη είσοδος των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα. Επίσης, ορίζει ότι με κοινή υπουργική απόφαση μπορούν να καθορίζονται στα σύνορα της Χώρας προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την άσκηση ελέγχου της κυκλοφορίας των διερχόμενων προσώπων. Οι ώρες και ο χρόνος λειτουργίας αυτών των σημείων καθορίζεται με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που επιβάλλουν την ανάγκη λειτουργίας τους και σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ μήνες, εκτός εαν ειδικοί λόγοι επιβάλλουν τη λειτουργία τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Στο άρθρο 5 ορίζεται ότι κάθε πρόσωπο που εισέρχεται στο Ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό υποβάλλεται σε αστυνομικό έλεγχο στα σημεία εισόδου και εξόδου της Χώρας. Παρέχει, επίσης, εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης, με την οποία καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα χερσαία σημεία στα σύνορα της Ελλάδας, που θα αποτελούν τα σημεία εισόδου και εξόδου προσώπων στη Χώρα, τα όργανα και το είδος του ελέγχου, καθώς και η διαδικασία εφαρμογής των διοικητικών και δικαστικών πράξεων, που αφορούν την είσοδο και έξοδο προσώπων από τη Χώρα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατό να καθορίζεται απλούστερη διαδικασία ελέγχου προσώπων που μετέχουν περιηγητικού πλοίου (κρουαζιέρας) ή επιβαίνουν πλοίων αναψυχής ή αεροσκαφών ειδικά ναυλωμένων, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εισόδου, εξόδου των υπό ναυτολόγηση ή απόλυση ναυτικών. Τέλος, το άρθρο προβλέπει την έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα καθορίζονται τα έγγραφα, με τα οποία θα πρέπει να εφοδιάζονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων.

Με το άρθρο 6 καθορίζονται το είδος των θεωρήσεων εισόδου και η διαδικασία χορήγησής τους σε υπηκόους τρίτων χωρών που θέλουν να εισέλθουν στην Ελλάδα. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την Ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας και διακρίνεται σε θεώρηση βραχείας διαμονής (Schengen) και θεώρηση μακράς διαμονής (εθνική θεώρηση).

Το άρθρο 7 ρυθμίζει το ζήτημα της διέλευσης υπηκόων τρίτων χωρών και διαμονής αυτών στη ζώνη διερχόμενων αερολιμένων ή λιμένων της Χώρας.

Το άρθρο 8 καθορίζει ότι ο πρόξενος μπορεί να αρνηθεί, χωρίς αιτιολογία, τη χορήγηση θεώρησης εισόδου και απαριθμεί τις περιπτώσεις για τις οποίες χρειάζεται αιτιολογία. Το παρόν σχέδιο νόμου, εναρμονιζόμενο με τις Οδηγίες της Ε.Ε., διευρύνει τις κατηγορίες των προσώπων, για τις οποίες απαιτείται αιτιολογία της αρνητικής απόφασης του προξένου και ειδικότερα ορίζει ότι απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση για τους υπηκόους τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε. ή υπάγονται στο ευρωπαϊκό δίκαιο ή είναι πρόσφυγες ή απασχολούνται σε επιχειρήσεις κράτους - μέλους της Ε.Ε. και μετακινούνται στην Ελλάδα για την εκτέλεση εργασίας ή έργου.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο απαριθμούνται οι περιπτώσεις, στις οποίες οι ελληνικές αρχές μπορούν να απαγορεύσουν αιτιολογημένα την είσοδο σε υπήκοο τρίτης χώρας που έχει θεώρηση εισόδου, με επίδοση σε αυτόν του προβλεπόμενου από τις διεθνείς συμβάσεις και κανονισμούς σχετικό έντυπο άρνησης εισόδου. Παράλληλα, προβλέπεται ότι ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης μπορεί να επιτρέπει την είσοδο υπήκοου τρίτης χώρας, παρά την ύπαρξη απαγορευτικού λόγου της παρούσας, εφόσον τούτο επιβάλλεται για σπουδαίους λόγους δημόσιου συμφέροντος ή ανωτέρας βίας ή διευκόλυνσης κίνησης ελληνικού πλοίου, η οποία δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο.

Τέλος, στο ίδιο άρθρο ορίζεται πως οι ελληνικές αρχές ελέγχου, εφόσον, κατά την είσοδο στην Ελλάδα υπήκοου τρίτης χώρας που είναι κάτοχος άδειας διαμονής διαπιστώσουν τη συνδρομή λόγων που δικαιολογούν την ανάκλησή της, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, προκειμένου να κινηθεί η σχετική διαδικασία.

Το άρθρο 9 αποτελεί καινοτομία του παρόντος σχεδίου νόμου. Καθιερώνονται επτά γενικές κατηγορίες αδειών διαμονής, που συμπεριλαμβάνουν, ανά κατηγορία, όλους τους χορηγούμενους τύπους αδειών διαμονής. Η κατηγοριοποίηση αυτή κρίνεται απαραίτητη για τη διευκόλυνση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών στη διαδικασία έκδοσης των αδειών διαμονής, για την αποτελεσματική άσκηση ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες και για την εξυπηρέτηση των ίδιων των υπηκόων τρίτων χωρών. Επιπλέον, με βάση τις Οδηγίες της Ε.Ε., καθιερώνεται, για πρώτη φορά, το Δελτίο Διαμονής και το Δελτίο Μόνιμης Διαμονής για τα μέλη της οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη της Ε.Ε., η μορφή και το περιεχόμενο των οποίων θα καθορισθεί με απόφαση, καθώς και η άδεια διαμονής για τους επί μακρόν διαμένοντες στην Ελλάδα υπηκόους τρίτης χώρας. Παράλληλα, για να μην υπάρξει δυσμενής μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι ήδη κάτοχοι αδειών διαμονής με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς, διατηρείται ο τύπος της άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας.

Ειδικότερα, οι γενικοί τύποι αδειών διαμονής είναι οι εξής: α) άδεια διαμονής για εργασία, που περιλαμβάνει τους εισερχόμενους στη Χώρα για εξηρημένη εργασία ή παροχή υπηρεσιών ή έργου, για εποχιακή εργασία, τα στελέχη εταιρειών, τους προσωρινώς μετακινούμενους για την παροχή εργασίας, τους αθλητές και τους προπονητές, τα μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και σιρκων, τους πνευματικούς δημιουργούς και τα μέλη των ξένων αρχαιολογικών σχολών, β) άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, που χορηγείται στους ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και σε όσους αναπτύσσουν επενδυτική δραστηριότητα στη Χώρα, γ) άδεια διαμονής για ειδικούς λόγους, που χορηγείται σε όσους εισέρχονται ή βρίσκονται στην Ελλάδα για σπουδές, επαγγελματική κατάρτιση, ως υπότροφοι και συμμετέχοντες σε ειδικά προγράμματα, σπουδές σε στρατιωτικές σχολές, απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, ως οικονομικά ανεξάρτητα άτομα, ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων, υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών, ανταποκριτές ξένου τύπου, λειτουργοί γνωστών θρησκειών, φοιτούντες στην Αθωνιάδα Σχολή, για σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου, ως αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού

και ως ερευνητές, δ) άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, που χορηγείται για: i) λόγους ανθρωπιστικούς, ii) λόγους δημοσίου συμφέροντος και iii) στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, ε) άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, που καλύπτει τα μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας, την αυτοτελή άδεια διαμονής μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας και τα μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη της Ε.Ε., στ) άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, που χορηγείται σε πρόσωπα που έχουν δεκαετή συνολική διαμονή στην Ελλάδα και ζ) άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, που μπορεί να χορηγηθεί σε πρόσωπα που έχουν πενταετή νόμιμη παραμονή στη Χώρα και πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Εφεξής, οι υπήκοοι τρίτων χωρών δεν θα απαιτείται να εκδίδουν άδεια εργασίας, αλλά η δυνατότητα πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας θα αναγράφεται στην άδεια διαμονής τους.

Με το άρθρο 10 καθιερώνονται οι γενικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση δικαιώματος διαμονής σε υπήκοο τρίτης χώρας, που εισέρχεται νόμιμα στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο υπήκοος τρίτης χώρας πρέπει να είναι κάτοχος ισχυρού διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου ταξιδιωτικού εγγράφου, να μη συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, να μην πάσχει από ασθένεια που αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, να διαθέτει πλήρη ασφάλεια ασθένειας και πόρους για την κάλυψη των εξόδων επιστροφής του στη Χώρα προέλευσής του.

Με το άρθρο 11 καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής. Αρμόδιες υπηρεσίες για την κατάθεση των σχετικών αιτήσεων είναι ο Δήμος ή η Κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αιτούντος. Οι ανωτέρω Δήμοι και Κοινότητες υποχρεούνται να ελέγχουν την πληρότητα των δικαιολογητικών και να διαβιβάζουν το σχετικό φάκελο στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών της Περιφέρειας, το αργότερο εντός δεκαπέντε ημερών. Για τις άδειες διαμονής που εκδίδονται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η σχετική αίτηση κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου.

Με τις λοιπές ρυθμίσεις του ίδιου άρθρου επιδιώκεται η απλούστευση των διαδικασιών, η εξυπηρέτηση των υπηκόων τρίτων χωρών και η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωσή τους. Συγκεκριμένα, η κατάθεση της αίτησης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής θα γίνεται μετά την είσοδό τους στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου ή σε διάστημα δύο μηνών πριν από τη λήξη της προηγούμενης άδειας διαμονής και θα συνοδεύεται από το αντίστοιχο παράβολο, όπου αυτό προβλέπεται, η δε Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α., καθώς και ο Δήμος ή Κοινότητα θα χορηγούν βεβαίωση, η κατοχή της οποίας θα αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή τους στη Χώρα. Επίσης, το άρθρο αυτό παρέχει εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης που θα καθορίζει τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά. Με τον τρόπο αυτόν, αποφεύγεται η απαρίθμηση στο νόμο των δικαιολογητικών και συγκεντρώνονται σε μία διοικητική πράξη, ώστε να υπάρχει πλήρης ενημέρωση, τόσο των υπαλλήλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όσο και των υπηκόων τρίτων χωρών.

Το άρθρο 12 καθορίζει τη διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης της άδειας διαμονής. Ειδικότερα, ορίζεται ότι την άδεια διαμονής εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας της

Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, για κάθε περίπτωση που της ζητηθεί από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, έχει διάρκεια ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται ανά δύο έτη, μέχρι ο κάτοχός της αποκτήσει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας ή να υπαχθεί στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στη Χώρα. Επίσης, καθορίζονται οι περιπτώσεις, για τις οποίες δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού και εισάγονται νέες ρυθμίσεις, που προέκυψαν από την ανάγκη της σαφούς οριοθέτησης στο νόμο του καθεστώτος διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα, ώστε να περιορισθούν τα φαινόμενα καταστρατήγησής του και να μειωθούν τυχόν τριβές ανάμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες και τους υπηκόους τρίτων χωρών. Έτσι, για πρώτη φορά, προβλέπεται, αυτοτελώς, η απόρριψη των εκπρόθεσμων αιτήσεων, για τις οποίες δεν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας και ορίζεται ρητά ότι δεν επιτρέπεται, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής, η μετάβαση από το καθεστώς της εξηρητημένης εργασίας στην ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, και το αντίστροφο, πριν από την παρέλευση τριετίας, από την έναρξη ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής.

Το άρθρο 13 ρυθμίζει τη συγκρότηση και το έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης. Με δεδομένο το σημαντικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η Επιτροπή κατά την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου νόμου, κρίθηκε απαραίτητο να αυξηθούν τα μέλη της από τρία σε πέντε και θα αποτελείται, πλέον, από τέσσερις υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας Αλλοδαπών και μετανάστευσης της Περιφέρειας και έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής.

Το άρθρο 14 καθορίζει τη διαδικασία μετάκλησης υπηκόου τρίτης χώρας για εργασία στην Ελλάδα, επιφέροντας ουσιαστικές αλλαγές στην ως τώρα ισχύουσα διαδικασία, με σκοπό την καταγραφή των αναγκών της Χώρας σε εργατικό δυναμικό και τον εξορθολογισμό του συστήματος μετακλήσεων, ώστε να αποτελεί το βασικό εργαλείο στο πλαίσιο της άσκησης μιας μεταναστευτικής πολιτικής, σύγχρονης και σύμφωνης με το γενικότερο συμφέρον της Χώρας. Συνοπτικά, οι επερχόμενες αλλαγές, σε σχέση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, αφορούν αφ' ενός την κατάργηση της έκδοσης άδειας εργασίας, ως προαπαιτούμενο στοιχείο για την εισοδο υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, που έχει ως επακόλουθο την απειμπλοκή των υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και αφ' ετέρου την ουσιαστική ενεργοποίηση Επιτροπής που θα καταγράφει τις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό σε επίπεδο Περιφέρειας. Ειδικότερα, με τη διαδικασία που καθιερώνεται για τη μετάκληση υπηκόου τρίτης χώρας για εργασία στην Ελλάδα, συγκροτείται Επιτροπή στην έδρα της κάθε Περιφέρειας, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των παραγωγικών τάξεων, που θα καταρτίζει, το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους, έκθεση για τις ανάγκες, ανά νομό και ειδικότητα, σε εργατικό δυναμικό, που μπορεί να καλυφθεί από υπηκόους τρίτων χωρών. Με βάση τις εκθέσεις των Περιφερειών, εκδίδεται απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, η οποία καθορίζει τον ανώτατο αριθμό αδειών διαμονής για εργασία, που χορηγούνται κατ' έτος σε υπηκόους τρίτων χωρών ανά νομό, ιθαγένεια, είδος και διάρκεια απασχόλησης. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται, μεταξύ άλλων και στις ελληνικές προξενικές αρχές, που μπορούν να δέχονται αιτή-

σεις ενδιαφερόμενων υπηκόων τρίτων χωρών για την κάλυψη των θέσεων αυτών. Με βάση τις αιτήσεις αυτές, συντάσσεται ονομαστικός κατάλογος, που αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας. Κάθε εργοδότης, με βάση αυτόν τον κατάλογο, καταθέτει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση εξηρητημένης εργασίας, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, μετά την εξέταση της αίτησης, εκδίδει πράξη για την έγκριση εισόδου του υπηκόου τρίτης χώρας, την οποία διαβιβάζει στην οικεία προξενική αρχή, για τη χορήγηση της ειδικής θεώρησης εισόδου. Τέλος, με το άρθρο αυτό παρέχεται η δυνατότητα ίδρυσης, με την έκδοση προεδρικού διατάγματος, Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας, που θα χειρίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη μετάκληση υπηκόων τρίτων χωρών.

Το άρθρο 15 καθορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής για εξηρητημένη εργασία. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει λάβει την ειδική θεώρηση εισόδου για εξηρητημένη εργασία στην Ελλάδα, δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής, εφόσον υποβάλλει αίτηση που θα περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, σύμβαση εργασίας, από την οποία να προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη. Η ανανέωση της άδειας διαμονής επιτρέπεται, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της άδειας διαμονής του, από την οποία θα αποδεικνύεται ότι έχει εκπληρώσει τις φορολογικές του υποχρεώσεις, διαθέτει σύμβαση εργασίας και έχει πραγματοποιήσει, κατ' ελάχιστο, τον αριθμό των ημερομισθίων που καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 90 του παρόντος σχεδίου νόμου. Επιπλέον, ο κάτοχος άδειας διαμονής για εξηρητημένη εργασία, κατά τη διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής, επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση με άλλον εργοδότη, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται μεταβολή της ειδικότητας για την οποία του χορηγήθηκε η ειδική θεώρηση εισόδου, καθώς και του ασφαλιστικού φορέα. Κατά τη διάρκεια ανανέωσης της αρχικής άδειας διαμονής, δεν υφίσταται όμοιος περιορισμός. Επίσης, μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να εργασθεί σε άλλο νομό της ίδιας ή διαφορετικής Περιφέρειας, εφόσον έχει λυθεί η προηγούμενη εργασιακή σχέση, έχει γίνει αναγγελία του λόγου λύσης της και έχει συνάψει νέα σύμβαση εργασίας με εργοδότη σε άλλο νομό.

Μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση της άδειας διαμονής, επιτρέπεται η ανανέωσή της για την παροχή υπηρεσιών ή έργου, με την προϋπόθεση εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων και την πραγματοποίηση του ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων της απόφασης του άρθρου 90.

Έτσι, παρότι η άδεια διαμονής για παροχή υπηρεσιών ή έργου εντάσσεται στις ρυθμίσεις της εξηρητημένης εργασίας, αποσαφηνίζεται ότι δεν είναι δυνατή η μετάκληση για το σκοπό αυτόν, αλλά η σχετική άδεια χορηγείται μόνο με μετατροπή ήδη χορηγηθείσας άδειας.

Στο άρθρο 16 οριοθετείται η έννοια της εποχιακής εργασίας στην Ελλάδα των υπηκόων τρίτων χωρών και καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της αντίστοιχης άδειας διαμονής. Ειδικότερα, εποχιακή εργασία είναι η απασχόληση του υπηκόου τρίτης

χώρας για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες, ανά ημερολογιακό έτος, σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με πρόσκαιρη, εποχιακού χαρακτήρα, απασχόληση. Ο ενδιαφερόμενος εργοδότης οφείλει να λάβει την προηγούμενη έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία και δίνεται, εφόσον υπάρχουν αντίστοιχες θέσεις στην απόφαση του άρθρου 14 και καταθέσει εγγυητική επιστολή που αντιστοιχεί στις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, η οποία του επιστρέφεται μετά την αναχώρηση του εργαζομένου από τη Χώρα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 11 του παρόντος. Ορίζεται επίσης ότι η άδεια διαμονής για εποχιακή εργασία δεν μπορεί να ανανεωθεί για κανέναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος σχεδίου νόμου, ενώ οι διμερείς και πολυμερείς συμβάσεις που ρυθμίζουν θέματα εποχιακής εργασίας κατισχύουν του παρόντος.

Με τις διατάξεις του άρθρου 17 ορίζεται η διαδικασία για την άδεια διαμονής των μελών διοικητικού συμβουλίου, των διαχειριστών και του προσωπικού εταιρειών, που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και απασχολούνται στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω δικαιούνται άδειας διαμονής, εφόσον έχουν εισέλθει στη Χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτόν, και μπορούν να συνοδεύονται, κατ' εξαίρεση των γενικών ρυθμίσεων, από τα μέλη της οικογένειάς τους, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 54 του παρόντος. Η άδεια διαμονής έχει διάρκεια ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία. Η αίτηση υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται με υπουργική απόφαση. Η τελευταία αυτή ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη, με βάση την αποκτηθείσα μέχρι τώρα εμπειρία, λόγω της ιδιομορφίας της ιδιότητας και του καθεστώτος απασχόλησης των ανωτέρω, που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και ανάγκης για την ταχεία έκδοση των αδειών διαμονής των προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Το άρθρο 18 ρυθμίζει τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται, προσωρινά, από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου με σκοπό την παροχή υπηρεσίας, δύναμει συγκεκριμένης συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αποδέκτη της υπηρεσίας. Για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών διαμονής δεν απαιτείται έλεγχος της αγοράς εργασίας, ενώ έχουν διάρκεια έως ένα (1) έτος, με δυνατότητα ανανέωσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για επιπλέον διάστημα έως έξι (6) μήνες. Τέλος, δίνεται η δυνατότητα, τα πρόσωπα αυτά να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους. Η ανωτέρω ρύθμιση διευκολύνει τις διαδικασίες σχετικά με τη μετακίνηση προσώπων τα οποία ήδη διαμένουν νόμιμα σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εργάζονται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες εκεί, με στόχο αφ' ενός να είναι συμβατή με τις αρχές που έχει καθορίσει το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και αφ' ετέρου να καλύπτει τις υποχρεώσεις που απορρέουν δύναμει του άρθρου 49 της Συνθήκης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του σχετικού παράγωγου κοινοτικού δικαίου, αναφορικά με την απαγόρευση των περιορισμών στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το άρθρο 19 ρυθμίζει τις προϋποθέσεις χορήγησης

άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που απασχολούνται ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και για τον οποίο προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα. Η επιχείρηση από την οποία μετακινούνται τα εν λόγω πρόσωπα αναλαμβάνει τα έξοδα διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής τους. Για τη χορήγηση των σχετικών αδειών διαμονής δεν απαιτείται έλεγχος της αγοράς εργασίας, ενώ έχουν διάρκεια έως έξι (6) μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για επιπλέον διάστημα έως έξι (6) μήνες. Στόχος της παρούσας ρύθμισης είναι να καλύψει το πεδίο παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών από επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα και έχουν συνάψει συμβάσεις προμήθειας με αντίστοιχη επιχείρηση στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η μετακίνηση εξειδικευμένου προσωπικού, για προκαθορισμένο χρόνο, αναφορικά αποκλειστικά με την εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών.

Το άρθρο 20 καθορίζει τη διαδικασία για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής αθλητών και προπονητών που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών. Επιτρέπεται η είσοδος των ανωτέρω στην Ελλάδα με ειδική θεώρηση εισόδου, μετά από έγκριση της Ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η έγγραφη συμφωνία συνεργασίας. Οι ανωτέρω μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται αντίστοιχη ατομική άδεια διαμονής. Επίσης, με το παρόν άρθρο κρίθηκε αναγκαία η ρύθμιση της διαμονής των αθλητών και προπονητών, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και έρχονται στη Χώρα, μετά από έγκριση της Ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος, για προετοιμασία, εν όψει συμμετοχής τους σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις. Η ρύθμιση αυτή υιοθετείται λόγω του αυξανόμενου ενδιαφέροντος για αθλητική προετοιμασία στην Ελλάδα, καθώς και της ανάγκης για αξιοποίηση των ολυμπιακών αθλητικών εγκαταστάσεων. Η άδεια διαμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η έγκριση της οικείας ομοσπονδίας και δεν μπορεί να υπερβαίνει το έτος.

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών. Η άδεια διαμονής χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, εφόσον έχουν εισέλθει με ειδική θεώρηση εισόδου και έχει διάρκεια για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι παραστάσεις ή οι εκδηλώσεις, στις οποίες θα συμμετέχουν.

Με το άρθρο 22 προσδιορίζεται η έννοια του πνευματικού δημιουργού και καθορίζεται η διαδικασία για τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε πνευματικούς δημιουργούς. Η άδεια διαμονής χορηγείται σε πνευματικούς δημιουργούς που έχουν συνάψει σύμβαση, διάρκειας μεγαλύτερης των τριών μηνών, με επιχείρηση ή οργανισμό, το αντικείμενο του οποίου συνίσταται σε δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δημιουργίας προϊό-

ντων πνευματικής ιδιοκτησίας και με την προϋπόθεση ότι έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η διάρκεια της άδειας διαμονής είναι μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα ανανεώνεται η σύμβασή τους.

Το άρθρο 23 ρυθμίζει τη διαδικασία χορήγησης και άδειας διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών, η επιστημονική δραστηριότητα των οποίων υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού. Η άδεια διαμονής χορηγείται ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εφόσον έχουν εισέλθει με ειδική θεώρηση εισόδου, και είναι διάρκειας μέχρι ενός έτους, που μπορεί να ανανεώνεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η δραστηριότητά τους. Οι ανωτέρω μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής, που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια του συντηρούντος.

Το άρθρο 24 καθορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου στη Χώρα για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, για να επιτραπεί η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, προκειμένου να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι: α) η επάρκεια των πόρων για την άσκηση της δραστηριότητας, οριζόμενη κατ' ελάχιστον σε 60.000 ευρώ και β) η αναλαμβανόμενη δραστηριότητα να συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου υποβάλλεται στην Ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας μαζί με αντίστοιχη οικονομοτεχνική μελέτη. Η αίτηση με την ανωτέρω οικονομοτεχνική μελέτη και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, όπου ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα. Η αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής η οποία συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και στην οποία συμμετέχουν αντιπρόσωποι τοπικών φορέων, εγκρίνει την άσκηση της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας και αποστέλλει τη σχετική πράξη στην αρμόδια Ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο και χορηγεί την αντίστοιχη ειδική θεώρηση εισόδου. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματός του, ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν μπορεί να επανέλθει πριν την παρέλευση ενός έτους.

Σημαντική καινοτομία στο παρόν θεσμικό πλαίσιο είναι η σύσταση και λειτουργία της ανωτέρω Επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν οι καθ' ύλην αρμόδιοι φορείς της οικείας Περιφέρειας, στην οποία προτιθέται να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει η επιχείρηση, δεδομένου ότι στο προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο, η σκοπιμότητα υλοποίησης της επένδυσης, η αρτιότητα και δυνατότητα εφαρμογής της οικονομοτεχνικής μελέτης, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι επιχειρηματικές εμπειρίες του υπηκόου τρίτης χώρας, το ύψος του διαθέσιμου κεφαλαίου και οι επιπτώσεις στην απασχόληση, καθώς και οι τυχόν περιορισμοί που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία, εξετάζονταν από την Υπηρεσία Αλλοδαπών

και Μετανάστευσης, χωρίς να διασφαλίζεται ουσιαστικά και με ασφάλεια η διερεύνηση όλων των παραμέτρων, με αποτέλεσμα η συγκεκριμένη διάταξη να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη. Εξίσου σημαντική θεωρείται η οριοθέτηση των επαρκών πόρων, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη διάταξη αφορά στην προσέλκυση επενδυτών που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να λειτουργεί ως πύλη εισόδου υπηκόων τρίτων χωρών οικονομικών μεταναστών.

Το άρθρο 25 καθορίζει τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την είσοδο στη Χώρα και στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου για τη δραστηριότητα του προηγούμενου άρθρου, καταθέτει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου του. Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ισχύει για δύο (2) έτη και κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται, για δύο έτη κάθε φορά, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής του προηγούμενου άρθρου, εφόσον πληρούνται οι εκ του νόμου οριζόμενες προϋποθέσεις. Η προβλεπόμενη από το παρόν θεσμικό πλαίσιο διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης της άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, λειτουργεί υπό το πρίσμα της απλούστευσης και της αποτελεσματικότητας, με γνώμονα την άμεση εξυπηρέτηση του ενδιαφερόμενου και την αποφυγή περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών. Προς την κατεύθυνση αυτή, κρίθηκε σκόπιμη η χορήγηση της άδειας διαμονής με την προσκόμιση επικυρωμένου φωτοαντιγράφου του διαβατηρίου του υπηκόου τρίτης χώρας με την ισχύουσα θεώρηση εισόδου του στη Χώρα, χωρίς να απαιτείται η εκ νέου υποβολή όλων των δικαιολογητικών, τα οποία έχει ήδη καταθέσει ο ενδιαφερόμενος στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του, ώστε να αποφεύγεται χρονοβόρα ταλαιπωρία του και, κατά συνέπεια, αποθάρρυνση των πιθανών επενδυτών. Σημαντική θεωρείται η πρόβλεψη στις διατάξεις του παρόντος που αφορά στην ανανέωση της άδειας διαμονής μόνο για τον αρχικό τόπο εγκατάστασης, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα καταστρατήγησης του νόμου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την είσοδο υπηκόων τρίτης χώρας, προκειμένου να ασκήσουν δραστηριότητα επενδυτικού χαρακτήρα που επιφέρει θετικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία. Στο προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο για την είσοδο και διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών στη Χώρα, οι υπήκοοι τρίτων χωρών (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που επιθυμούσαν να αναπτύξουν αξιολογημένη επιχειρηματική δραστηριότητα στη Χώρα, έπρεπε να ακολουθήσουν τη διαδικασία των άρθρων 25-27 του ν. 2910/2001, η οποία εφαρμόζονταν για όλους όσους επιθυμούσαν να ασκήσουν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και η οποία κρίθηκε ως ιδιαίτερα χρονοβόρα, ασύμφορη και αποθαρρυντική για τους πιθανούς επενδυτές. Με την παρούσα ρύθμιση διακρίνονται, με βάση τις παραπάνω παραμέτρους, οι δραστηριότητες επενδυτικού χαρακτήρα που επιφέρουν θετικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία, από τις δραστηριότητες που

αφορούν απλή επιχειρηματική δραστηριότητα και θεσπίζονται ευνοϊκοί όροι για την προσέλκυση κεφαλαίων, καθώς και την ανάπτυξη μεγάλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στη Χώρα μας. Προκειμένου να εξετασθεί η σκοπιμότητα χορήγησης της συγκεκριμένης άδειας διαμονής, συγκροτείται Επιτροπή που εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία αποτελείται από εξειδικευμένα στελέχη συναρμόδιων φορέων. Ύστερα από γνώμη της ανωτέρω Επιτροπής, ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης εγκρίνει τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας διαμονής. Η έγκριση αυτή αποστέλλεται στην αρμόδια Ελληνική προξενική αρχή, η οποία χορηγεί ειδική θεώρηση εισόδου στον ενδιαφερόμενο.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 καθορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης των αδειών διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την είσοδό του στη Χώρα και στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου του, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου. Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με ταχύτατη διαδικασία και διάρκεια ισχύος τριών (3) ετών. Η έκδοση της ανωτέρω άδειας διαμονής από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καταδεικνύει τη βαρύτητα που προσδίδεται στη συγκεκριμένη διάταξη.

Με το άρθρο 28 καθορίζονται οι προϋποθέσεις εισόδου υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για σπουδές σε Πανεπιστήμια, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές και Εκκλησιαστικές Σχολικές Μονάδες, Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαιδεύσεως (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών του Ε.Ο.Τ., σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.), εφόσον προηγουμένως έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Στις σπουδές περιλαμβάνονται οι πτυχιακές, μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και ο κύκλος προετοιμασίας, εφόσον αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, ως τμήμα των σπουδών αυτών. Ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα μπορεί να ζητήσει άδεια διαμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον έχει εγγραφεί σε ένα από τα ανωτέρω εκπαιδευτικά ιδρύματα, διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαμονής και σπουδών και έχει καταβάλει τα απαιτούμενα τέλη εγγραφής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη Χώρα ως εργαζόμενοι ή ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα δεν μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής για λόγους σπουδών, χωρίς να έχουν λάβει ειδική θεώρηση για το σκοπό αυτόν.

Στο άρθρο 29 καθορίζεται η διάρκεια της άδειας διαμονής για σπουδές και οι προϋποθέσεις για την ανανέωσή της. Η άδεια διαμονής χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον ο κάτοχός της εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου. Σε περίπτωση που η διάρ-

κεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών. Ο συνολικός χρόνος διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν μπορεί να συυπολογίζεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, συνοδευόμενη από βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή και συμμετοχή του στις εξετάσεις, καθώς και από πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας από το οποίο προκύπτει η γενικότερη πρόοδος των σπουδών του.

Στο άρθρο 30 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης άδειας διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση. Συγκεκριμένα, επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να προηγείται ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, με βάση το πρόγραμμα σπουδών της απαιτούμενης ειδικότητας. Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά, Ι.Ε.Κ., εφόσον έχει γίνει δεκτός από αυτά και έχει εγκριθεί η φοίτησή του από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Ε.Ε.Κ., θα καθοριστούν οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα πιστοποιητικά απόδειξης της γλωσσομάθειας όπου απαιτούνται για την έγκριση αυτή.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του άρθρου αυτού θεωρείται επίσης η παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνει δεκτός σε αυτά και υπό την προϋπόθεση ότι προσφέρουν πρόγραμμα κανονικής και όχι εξ αποστάσεως φοίτησης. Η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνεται δεκτός, καθώς και η διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων, θεωρείται από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Για τη χορήγηση της ειδικής θεώρησης εισόδου και της άδειας διαμονής, καθώς και την ανανέωσή της, ισχύουν τα προβλεπόμενα στα άρθρα 28 και 29 του παρόντος νόμου, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Το άρθρο 31 προβλέπει τη δυνατότητα αλλαγής κατεύθυνσης σπουδών υπηκόου τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής για σπουδές ή για επαγγελματική κατάρτιση στην Ελλάδα. Ο υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να αλλάξει εκπαιδευτικό ίδρυμα, δημόσιο ή ιδιωτικό ινστιτούτο επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), ή εργαστήριο ελευθέρων σπουδών, στο πλαίσιο της εφαρμογής του νόμου αυτού, καθώς και κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, μόνο μία φορά και εντός του πρώτου έτους σπουδών του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την πρόσθετη προϋπόθε-

ση ότι δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό χρόνο διαμονής σπουδών προσαυξημένο κατά το ήμισυ που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές.

Το άρθρο 32 καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν γίνει δεκτοί και φοιτούν στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού της Χώρας, εφόσον έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η άδεια διαμονής χορηγείται κατ' εξαίρεση για διάστημα ίσο με τη διάρκεια των σπουδών σε αυτές, ενώ όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Με το άρθρο 33 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτης χώρας που επιθυμούν να αποκτήσουν ιατρική ειδικότητα στην Ελλάδα. Η απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, για πρώτη φορά αποσυνδέεται από το πλαίσιο των σπουδών και αποτελεί ειδική κατηγορία. Η άδεια διαμονής χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, εφόσον έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και είναι διάρκειας ενός (1) έτους, με δυνατότητα ανανέωσης ανά διετία. Προϋπόθεση αποτελεί η προσκόμιση βεβαίωσης από νοσηλευτικό ίδρυμα που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία παρέχει ειδικότητα, ότι γίνεται δεκτός προς απόκτησή της. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ύστερα από αίτησή τους ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Το άρθρο 34 προβλέπει τη χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε υπότροφους υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ι.Κ.Υ., εφόσον έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα εκτέλεσης του προγράμματος ή διάρκειας της υποτροφίας. Οι υπότροφοι αυτή της κατηγορίας δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου. Η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών φοιτητές, που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους, στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, η οποία παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η άδεια διαμονής χορηγείται για διάστημα έως έξι (6) μηνών, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, εφόσον προηγουμένως έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου.

Το άρθρο 35 επιτρέπει στους υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 28, 30, 32 και 34 του νόμου αυτού, να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους της οικείας νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτόν, χορηγείται στον ενδιαφερόμενο σχετική έγκριση από την Περιφέρεια με την επίδειξη της άδειας διαμονής του. Η διάρκεια της ανωτέρω έγκρισης είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής και μπορεί να ανανεώνεται παράλληλα με αυτήν.

Με το άρθρο 36 ρυθμίζεται το ζήτημα της άδειας δια-

μονής των οικονομικά ανεξάρτητων ατόμων, υπηκόων τρίτων χωρών. Η άδεια διαμονής χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και να διαθέτουν επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος, για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης. Στα μέλη της οικογένειας της ανωτέρω κατηγορίας αλλοδαπών χορηγείται ατομική ισόχρονη άδεια διαμονής, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό τους, η προϋπόθεση των επαρκών πόρων διαβίωσης.

Το άρθρο 37 προβλέπει τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματών, καθώς και σε υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι εργάζονται ως υπηρετικό προσωπικό σε διπλωματικές αποστολές.

Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1, προβλέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων για όσο διάστημα οι γονείς τους υπηρετούν στην Ελλάδα. Η άδεια της παραγράφου αυτής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής διάρκειας ενός έτους με δυνατότητα ανανέωσης έως δύο έτη σε υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργασθούν ως υπηρετικό προσωπικό διπλωματικής αποστολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 παρ. ζ' της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των διπλωματικών σχέσεων», καθώς επίσης και σε ιδιωτικούς υπηρέτες μέλη διπλωματικών αποστολών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 παρ. η' της ίδιας Σύμβασης. Ο χρόνος διάρκειας της συγκεκριμένης άδειας εξαρτάται από τη διάρκεια της σχέσης του μέλους της διπλωματικής αποστολής στην υπηρεσία του οποίου βρίσκονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών.

Το άρθρο 38 καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής στους ανταποκριτές ξένου τύπου. Συγκεκριμένα, για τους ανωτέρω απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου, καθώς και διαπίστευσή τους από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης. Οι ανωτέρω υπήκοοι μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής. Η αίτηση για τη χορήγηση του άρθρου αυτού κατατίθεται στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του και συνοδεύεται από αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου, καθώς και από βεβαίωση διαπίστευσης της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης. Η άδεια διαμονής έχει διάρκεια ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα.

Το άρθρο 39 εισάγει για πρώτη φορά το ζήτημα της άδειας διαμονής των λειτουργών όλων των γνωστών θρησκειών, υπηκόων τρίτων χωρών. Ο όρος γνωστές θρησκείες είναι ταυτόσημος με σχετική πρόβλεψη της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος. Η οριοθέτηση των γνωστών θρησκειών, προκειμένου να εφαρμοστεί η ανωτέρω διάταξη, κινείται στο αντίστοιχο νομολογικό πλαίσιο. Η άδεια διαμονής χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, η οποία δύναται να χορηγείται εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή, βεβαίωση του οικείου Μητροπολίτη ότι οι ανωτέρω λειτουργοί θα ασκήσουν αποκλειστικά τα ιερατικά τους καθήκοντα. Οι

παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Με το άρθρο 40 εισάγονται οι εξής αλλαγές όσον αφορά στο ζήτημα της άδειας διαμονής των ομόδοξων υπηκόων τρίτων χωρών για φοίτηση στην Αθωνιάδα –Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους:

α) Απαιτήση ειδικής θεώρησης εισόδου για να εξακριβώνεται ο σκοπός για τον οποίο εισέρχονται στη Χώρα οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών.

β) Η αρμοδιότητα για την έκδοση της άδειας διαμονής μεταφέρεται από τον Υπουργό Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, για λόγους αποκέντρωσης και για τη διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων υπηκόων τρίτων χωρών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας διαμονής είναι η εισήγηση της Ιεράς Επιστασίας. Η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης και μπορεί να ανανεώνεται για ένα ακόμη έτος.

Το άρθρο 41 εισάγει τις εξής αλλαγές όσον αφορά στη χορήγηση άδειας διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών, για σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου, στην περιοχή του Αγίου Όρους:

α) Απαιτήση ειδικής θεώρησης εισόδου για να εξακριβώνεται ο σκοπός για τον οποίο εισέρχονται στη Χώρα οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών.

β) Η αρμοδιότητα για την έκδοση της άδειας διαμονής μεταφέρεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, για λόγους αποκέντρωσης και για τη διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων υπηκόων τρίτων χωρών.

Η άδεια εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον η φιλοξενούσα Ιερά Μονή βεβαιώσει ότι αναλαμβάνει τα έξοδα διατροφής, συντήρησης και ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής των ενδιαφερόμενων αλλοδαπών.

Ακόμη, εισάγονται αλλαγές όσον αφορά τη χορήγηση άδειας διαμονής των αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών, για γνωριμία του μοναχικού βίου ή όσων επιθυμούν να μονάσουν:

α) Απαιτήση ειδικής θεώρησης εισόδου για να εξακριβώνεται ο σκοπός, για τον οποίο εισέρχονται στη Χώρα οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών.

β) Η αρμοδιότητα για την έκδοση της άδειας διαμονής μεταφέρεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, για λόγους αποκέντρωσης και για τη διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων υπηκόων τρίτων χωρών.

Η άδεια διαμονής εκδίδεται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον η Ιερά Μονή βεβαιώσει ότι αναλαμβάνει τα έξοδα διατροφής, συντήρησης και ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής των ενδιαφερόμενων αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών.

Με το άρθρο 42 ρυθμίζεται η χορήγηση και η ανανέωση της άδειας διαμονής, σε αρχηγούς οργανωμένων ομάδων τουρισμού (TOUR LEADERS), αφού λάβουν την ειδική θεώρηση εισόδου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης. Η ανωτέρω άδεια χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για χρονικό διάστημα έως οκτώ μηνών

και δεν ανανεώνεται εντός του ίδιου έτους.

Με το άρθρο 43 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις, για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, με σκοπό τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα, σε δημόσιους ή άλλους ερευνητικούς φορείς του δημόσιου τομέα ή Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενων από δημόσια αρχή, εφόσον πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής και έχει συναφθεί σύμβαση συνεργασίας με τον ερευνητικό οργανισμό. Στον ενδιαφερόμενο, αφού προηγουμένως λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, άδεια διαμονής που έχει ετήσια διάρκεια και μπορεί να ανανεώνεται κατ' έτος, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού προγράμματος. Οι ανωτέρω αλλοδαποί μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής, που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Με το άρθρο 44 καθορίζονται επακριβώς οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως, η οποία χορηγείται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σε θύματα εργατικών ατυχημάτων και λοιπών ατυχημάτων, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία ή συνταξιοδοτούνται για την ίδια αιτία, σε θύματα εγκληματικών πράξεων, εφόσον αυτές προκύπτουν από δικαστική απόφαση και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία τους, σε πρόσωπα που φιλοξενούνται σε Ιδρύματα και νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, σε ανήλικα, την επιμέλεια των οποίων έχουν ελληνικές οικογένειες ή οικογένειες υπηκόων τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη Χώρα ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας, καθώς και σε πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας. Ιδιαίτερα, για τα προβλήματα υγείας που αναφέρονται σε λοιμώδη νοσήματα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας διαμονής για τις περιπτώσεις θυμάτων εργατικών ατυχημάτων, θυμάτων λοιπών ατυχημάτων και εγκληματικών πράξεων, καθώς και προσώπων που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας είναι η κατοχή από τον αιτούντα άδειας διαμονής. Η άδεια διαμονής χορηγείται με διάρκεια μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα.

Σε περίπτωση συνδρομής λόγων που δεν εμπόδιζαν στις ανωτέρω ρυθμίσεις και οι οποίοι καθιστούν αναγκαία τη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας, είναι δυνατή η χορήγηση άδειας διαμονής, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου 89 του παρόντος. Η διάρκεια της ανωτέρω άδειας δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες και δεν ανανεώνεται για την ίδια αιτία, παρά μόνο για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.

Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Επίσης, με το παρόν, ρυθμίζονται για πρώτη φορά, θέματα ανανέωσης αδειών διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης στα μέλη των οικογενειών των προσώπων της παρ.1 του άρθρου αυτού, η

οποία θα χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται για ανθρωπιστικούς λόγους παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και μπορούν να ανανεωθούν για έναν από τους λοιπούς λόγους του ίδιου νόμου, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκαν ή εφόσον τούτο έχει οριστεί με την απόφαση χορήγησής τους. Τέλος, ορίζεται ότι οι άδειες διαμονής της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

Το άρθρο 45 καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών, σε υπηκόους τρίτων χωρών για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η ανωτέρω άδεια χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, ενώ παρέχει στα ανωτέρω πρόσωπα δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, όπως αυτά ορίζονται στον παρόντα νόμο, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των παραπάνω αιτήσεων είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Η εισαγωγή του κεφαλαίου Θ΄ έχει ως σκοπό τη συνολική ρύθμιση της προστασίας και αρωγής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο της καταπολέμησης του φαινομένου και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 «Σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργιας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές». Η Ελληνική Πολιτεία, στο πλαίσιο της καταπολέμησης εμπορίας ανθρώπων, αντιμετωπίζει την παράνομη διακίνηση και εμπορία προσώπων με πλέον συγκροτημένο τρόπο ως ένα έγκλημα που απαιτεί ειδική αντιμετώπιση μέσα από ένα κατάλληλο νομικό πλαίσιο και ειδικότερα: Με την αναθεώρηση των σχετικών άρθρων του Ποινικού Κώδικα, την ψήφιση του ν. 3064/2002 (ΦΕΚ 248 Α΄) «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών» και του π.δ. 233/2003 «Προστασία και αρωγή στα θύματα των εγκλημάτων των άρθρων 323, 323 Α, 349, 351 και 351 Α του Ποινικού Κώδικα, κατά το άρθρο 12 του ν. 3064/2002 (ΦΕΚ 248 Α΄)».

Ιδιαίτερα σημαντική στο εν λόγω κεφάλαιο θεωρείται η εισαγωγή της έννοιας της προθεσμίας περίσκεψης, η οποία καθορίζεται στις τριάντα ημέρες, χρονικό διάστημα που κρίνεται επαρκές, προκειμένου το θύμα εμπορίας ανθρώπων να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών και στη συνέχεια να αποφασίσει, συνειδητά πλέον, αν θα συνεργαστεί με τις αρμόδιες δικαστικές και αστυνομικές αρχές. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας περίσκεψης, το εν λόγω άτομο έχει πρόσβαση σε έκτακτη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στέγαση και του παρέχονται υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, καθώς και κάθε αναγκαία νομική βοήθεια. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο αποτελεσματικού έλεγχου και εποπτείας, καθώς και καλύτερου συντονισμού μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων

και φορέων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η αρμοδιότητα της χορήγησης της άδειας διαμονής ανήκει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 44 παρ. 7 του ν. 2910/2001) η χορήγηση των αδειών διαμονής σε θύματα επέιχε θέση άδειας εργασίας, ήταν εξαμηνιαία και μπορούσε να ανανεωθεί έως την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Με το παρόν, η άδεια διαμονής χορηγείται σε υπήκοο που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και είναι πλέον διάρκειας εννέα μηνών, ανανεώσιμη για ισόχρονο διάστημα έως την έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Η ανωτέρω άδεια διαμονής διασφαλίζει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και σε παροχές τακτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του π.δ. 233/2003. Η χορηγηθείσα άδεια διαμονής μπορεί να ανακληθεί ή να μην ανανεωθεί πέραν των γενικών λόγων που ισχύουν για τις υπόλοιπες κατηγορίες αδειών διαμονής εφόσον: α) ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς, εκουσίως και ίδια πρωτοβουλία με τους εικαζόμενους δράστες των αδικημάτων· β) η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία του θύματος είναι δόλια ή ότι η καταγγελία του είναι δόλια ή καταχρηστική και γ) το θύμα παύει να συνεργάζεται.

Με τις διατάξεις του άρθρου 46 προβλέπεται ότι σε υπήκοο τρίτης χώρας που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων, με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, χορηγείται άδεια διαμονής χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου.

Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται είτε αυτοπρόσωπα είτε διαβιβάζεται μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η προσθήκη εναλλακτικής δυνατότητας διαβίβασης της αίτησης μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, προτείνεται στο πλαίσιο της περαιτέρω προστασίας του θύματος, το οποίο στις περισσότερες περιπτώσεων τελεί υπό το καθεστώς μόνιμου φόβου σε τυχόν πιθανότητα επανεμφάνισης των δραστών των κυκλωμάτων εμπορίας και εντοπισμού του από αυτά.

Το άρθρο 47 αναφέρεται στο πρώτο στάδιο της όλης διαδικασίας που αφορά την ενημέρωση των θυμάτων για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής και τις προϋποθέσεις που ζητούνται. Συγκεκριμένα, εφόσον οι αρμόδιες εισαγγελικές και δικαστικές αρχές θεωρήσουν ότι βρίσκονται πιθανώς ενώπιον θύματος εμπορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ι΄ του άρθρου 1, το ενημέρωνουν για τις προβλεπόμενες διατάξεις και ειδικότερα για το καθεστώς στο οποίο μπορεί να υπαχθεί, καθώς επίσης και για το πλέγμα των συνολικών παροχών που συνυφαίνεται με αυτό το καθεστώς, σε αντάλλαγμα της συνεργασίας του με τις ανωτέρω αρχές. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να παρέχεται και από τους αρμόδιους φορείς κοινωνικής στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα του π.δ. 233/2003. Υφίσταται ιδιαίτερη πρόβλεψη για τις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανήλικων θυμάτων, σχετικά με τα απαραίτητα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται από τις αρμόδιες αστυνομικές και δικα-

στικές αρχές, προκειμένου να προσδιορισθεί η ταυτότητα και η ιθαγένειά τους, ώστε να θεμελιωθεί το γεγονός ότι δε συνοδεύονται. Στο πλαίσιο της ανωτέρω πρόβλεψης, γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τον εντοπισμό της οικογένειας του ανήλικου και λαμβάνονται αμέσως τα απαραίτητα μέτρα, για να εξασφαλίσουν τη νομική τους εκπροσώπηση. Οι ανωτέρω ενέργειες λαμβάνουν σε κάθε περίπτωση υπόψη το ύψιστο συμφέρον του ανήλικου θύματος.

Στο άρθρο 48 εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της προθεσμίας περίσκεψης, που αφορά στο επαρκές χρονικό διάστημα, το οποίο χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής στο θύμα εμπορίας ανθρώπων, ώστε να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών, προκειμένου στη συνέχεια να αποφασίσει, εν πλήρη γνώσει, αν θα συνεργαστεί ή όχι με τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Ειδικότερα, ορίζεται προθεσμία περίσκεψης τριάντα ημερών, η οποία για τους ανήλικους παρατείνεται για ισόχρονο διάστημα, το οποίο θεωρείται επαρκές, ώστε να αντιληφθούν τον κίνδυνο που διατρέχουν και να συνεργαστούν με τις αρμόδιες αρχές. Η προθεσμία των τριάντα ημερών δικαιολογείται λόγω της εξαιρετικά ευάλωτης κατάστασης των θυμάτων, τα οποία δεν είναι συχνά σε θέση να αποφασίσουν αμέσως εάν και κατά πόσο επιθυμούν να συνεργαστούν με τις αρμόδιες αρχές, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που διατρέχουν. Ορίζεται ρητά ότι το διάστημα της προθεσμίας περίσκεψης δεν θεμελιώνει δικαίωμα διαμονής, δεδομένου ότι πρόκειται για μεταβατική περίοδο, κατά τη διάρκεια της οποίας, αφ' ενός η παραμονή του θύματος γίνεται ανεκτή στην Ελληνική Επικράτεια εν αναμονή της απόφασης της αρμόδιας αρχής για το μελλοντικό του καθεστώς και αφ' ετέρου το θύμα μπορεί να επανακτήσει ικανοποιητική φυσική και ψυχολογική κατάσταση. Κατά την προθεσμία περίσκεψης, οι αρχές δεν μπορούν να προβούν στην απομάκρυνση του θύματος. Αντίθετα, μπορούν να λάβουν απόφαση απομάκρυνσης, της οποίας η εκτέλεση δεν είναι άμεση και μπορεί να γίνει μόνο εάν το συγκεκριμένο άτομο αποφασίσει να μη συνεργαστεί ή να αρθεί εφόσον χορηγηθεί τίτλος διαμονής. Η προθεσμία περίσκεψης μπορεί να τερματίζεται με απόφαση της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής, εφόσον το θύμα επανασυνδέσει τις σχέσεις του με τους δράστες των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων. Επιπλέον, το κράτος διατηρεί σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας τη δυνατότητα να θέσει τέλος στην προθεσμία περίσκεψης για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Στο άρθρο 49 καθορίζονται μέτρα περίθαλψης και βοήθειας στα θύματα εμπορίας κατά τη διάρκεια της προθεσμίας περίσκεψης, η παροχή των οποίων δεν εξαρτάται από τη νομιμότητα της διοικητικής τους κατάστασης ή από τη συνεργασία του ατόμου, δεδομένου ότι το θύμα αποστασιοποιείται και, αποδεχόμενο τη συνδρομή, περίθαλψη και φιλοξενία είναι σε θέση πλέον να αποφασίσει συνειδητά, εάν θα συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές. Ειδικότερα, το κράτος παρέχει στο θύμα πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη με βάση τις προβλέψεις του άρθρου 7 του π.δ. 233/2003 και στέγαση σε ειδικούς χώρους φιλοξενίας, εφόσον το εν λόγω άτομο δε διαθέτει επαρκείς πόρους. Επίσης, παρέχονται υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, σε περίπτωση που το θύμα αγνοεί την ελληνική γλώσσα και κάθε είδους νομική βοήθεια. Τέλος, στο πλαίσιο της γενικής προστασίας μαρτύρων στην Ελληνική Επικράτεια, τα θύματα εμπορίας

ανθρώπων υπάγονται επίσης στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 50 καθορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας περίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή ο αρμόδιος Εισαγγελέας πρέπει να εξετάσει και να αποφανθεί για τρία στοιχεία, τα οποία σωρευτικά είναι προαπαιτούμενα για την απόκτηση του τίτλου διαμονής. Συγκεκριμένα, εξετάζεται εάν: α) Η παρουσία του θύματος είναι χρήσιμη. Η χρησιμότητα της παρουσίας αξιολογείται, ανάλογα με την περίπτωση, σε σχέση με το περιεχόμενο της συνεργασίας του ή την ανάγκη παρουσίας του στα διάφορα στάδια της διαδικασίας. β) Το θύμα απέδειξε με σαφήνεια την πρόθεσή του να συνεργαστεί και αυτό είναι κάτι που αξιολογείται σε σχέση κυρίως με το περιεχόμενο των δηλώσεων του θύματος. Η συνεργασία αυτή μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, από την απλή παροχή πληροφοριών μέχρι την κατάθεση μαρτυρίας σε ενδεχόμενη δίκη και γ) το θύμα πρέπει να έχει πράγματι διακόψει κάθε σχέση με τους δράστες των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων. Επίσης, προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο αρμόδιος Εισαγγελέας εκδώσει θετική γνώμη, επί των ανωτέρω και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εξετάζεται κατά προτεραιότητα η σχετική αίτηση και χορηγείται άδεια διαμονής διάρκειας δώδεκα μηνών, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές της αρχικής χορήγησης.

Τέλος, ορίζεται ότι στα θύματα εμπορίας, στα οποία έχει χορηγηθεί η ανωτέρω άδεια διαμονής, διασφαλίζεται δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και σε παροχές τακτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του π.δ. 233/2003. Η πρόβλεψη αυτή κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου τα θύματα να ανακτήσουν την ανεξαρτησία τους και να ξεφύγουν της επιρροής των κυκλωμάτων εκμετάλλευσης, ώστε στη συνέχεια να αποκτήσουν εκ νέου μία φυσιολογική ζωή. Πρόκειται στην ουσία για μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο μέτρο που παρέχει στο θύμα τη δυνατότητα επανένταξης του μέσω νόμιμης δραστηριότητας.

Στο άρθρο 51 ορίζονται οι προϋποθέσεις μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50. Ειδικότερα, η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον εκ μέρους του θύματος δεν τηρούνται οι αρχικοί όροι, με βάση τους οποίους αυτή χορηγήθηκε, δηλαδή, όταν ισχύουν τα ακόλουθα: α) επανασύνδεση των σχέσεων του θύματος με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει, β) Καταχρηστική ή δόλια χρήση της δυνατότητας που του προσφέρεται με τον τίτλο διαμονής (π.χ. χρησιμοποιεί ψευδείς δηγήσεις, γ) Αρνηση συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές, δ) διακοπή της σχετικής διαδικασίας με πρωτοβουλία της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής και ε) περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης απόφασης (π.χ. απαλλακτική απόφαση ή καταδίκη των δραστών).

Στο άρθρο 52 προβλέπεται η δυνατότητα αλλαγής σκοπού διαμονής. Ειδικότερα, μέσα σε ένα μήνα από την

έκδοση της αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, το θύμα, το οποίο είναι κάτοχος άδειας διαμονής βάσει των διατάξεων του άρθρου 50, μπορεί να υποβάλει αίτηση στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, προκειμένου να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους του παρόντος και υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις, με εξαίρεση τη λήψη ειδικής θεώρησης εισόδου. Η ανωτέρω πρόβλεψη θεωρείται πολύ σημαντική, ιδιαίτερα εάν συσχετιστεί με τις προβλέψεις του άρθρου 51, σύμφωνα με το οποίο, μετά την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, δεν παρέχεται δικαίωμα ανανέωσης της άδειας διαμονής του θύματος για τον ίδιο λόγο. Εν προκειμένω, η παρούσα ευεργετική διάταξη έχει ως στόχο την ολοκληρωμένη προστασία του θύματος, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεργασία των θυμάτων και την προσωπική τους ασφάλεια, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις απομάκρυνσης (ακούσιου επαναπατρισμού), ελλοχεύει ο κίνδυνος να αποτελέσουν αυτά εκ νέου αντικείμενο εκμετάλλευσης από τα κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων.

Το κεφάλαιο Ι' προσδιορίζει το πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος της οικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με τη θεμελιώδη αρχή για την προστασία της οικογένειας και το σεβασμό της οικογενειακής ζωής, όπως αυτή καθορίζεται από το Ελληνικό Σύνταγμα και το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο.

Το άρθρο 53 ορίζει τις προϋποθέσεις εισόδου για τα μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας. Συγκεκριμένα, ο υπήκοος τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για δύο (2) τουλάχιστον έτη, μπορεί να αιτηθεί την είσοδο και διαμονή στη Χώρα μελών της οικογένειάς του, εφόσον αποδεικνύει την οικογενειακή σχέση με τα συγκεκριμένα μέλη, ότι τα μέλη αυτά πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του, διαθέτει προσωπικό εισόδημα, σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του προσαυξημένο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο, προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπρεπής διαβίωση των μελών αυτών, καθώς και πλήρη ασφάλιση ασθενείας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του. Στόχος της παρούσας διάταξης είναι η διατύπωση των ελάχιστων προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται ώστε να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στη Χώρα.

Το άρθρο 54 ορίζει τα μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας για τα οποία επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή με σκοπό την οικογενειακή επανένωση. Συγκεκριμένα, τα μέλη αυτά είναι οι σύζυγοι και τα κοινά ανήλικα τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, καθώς και τα ανήλικα τέκνα, συμπεριλαμβανομένων επίσης των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, ενός εκ των συζύγων, εφόσον η γονική μέριμνα έχει ανατεθεί σε αυτόν. Στην περίπτωση πολυγαμικών γάμων και δεδομένου ότι στη Χώρα μας δεν αναγνωρίζεται η ύπαρξη τέτοιων οικογενειακών δεσμών, εάν ο συντηρών ζει με μία εκ των συζύγων του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται να ασκήσει το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης με άλλη σύζυγο. Ως εκ τούτου και κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 περίπτωση β', δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση των ανήλικων τέκνων του συντηρούντος και άλλης συζύγου, πέραν αυτής με την οποία έχει ήδη επανενωθεί στη Χώρα.

Το άρθρο 55 ορίζει τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος της οικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με την

οποία ο συντηρών καταθέτει αίτηση στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του για έγκριση της οικογενειακής επανένωσης. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας που λειτουργεί στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Ο Γενικός Γραμματέας λαμβάνει απόφαση αναφορικά με την αίτηση οικογενειακής επανένωσης, αφού εξετάσει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 53 και 54 και έχοντας λάβει υπόψη του τη γνώμη της αστυνομικής αρχής ως προς τα θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια και της οικείας ελληνικής προξενικής αρχής ως προς τη διακρίβωση της ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης. Οι εν λόγω γνώμες παρέχονται αρμοδίως μέσα σε δύο μήνες από του ζητηθούν. Η ανωτέρω διαδικασία διαμορφώνεται με τρόπο, ώστε να είναι αποτελεσματική, διαφανής και δίκαιη, αλλά παράλληλα να διασφαλίζεται η πραγματοποίηση των απαραίτητων ελέγχων τόσο ως προς την ενδεχόμενη απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια εκ μέρους του συντηρούντα ή /και των μελών της οικογένειάς του όσο και ως προς τον αποκλεισμό περιπτώσεων εικονικών οικογενειακών δεσμών, στο πλαίσιο της αρχής της ασφάλειας του δικαίου για το σύνολο των ενδιαφερόμενων μερών.

Το άρθρο 56 ορίζει τη διαδικασία που αφορά στη χορήγηση των αδειών διαμονής στα μέλη της οικογένειας, αφού έχει δοθεί η σχετική έγκριση στο αίτημα οικογενειακής συνένωσης από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, σύμφωνα με τη διαδικασία του προηγούμενου άρθρου. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση κατατίθεται στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, η οποία χορηγεί τις αιτούμενες άδειες διαμονής, εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις. Κατά την εξέταση της αίτησης, τόσο για τη χορήγηση όσο και για την ανανέωση της άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, εκτιμάται ιδιαίτερα και το συμφέρον των ανήλικων τέκνων. Για τα ανήλικα τέκνα, η αίτηση υποβάλλεται από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα. Ο ανώτατος χρόνος λήψης της σχετικής απόφασης προσδιορίζεται στους εννέα (9) μήνες από του υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έγκριση οικογενειακής επανένωσης. Ο χρόνος αυτός νοείται αφ' ενός ικανός για την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαδικασιών, λαμβάνοντας υπόψη το συνήθη φόρτο εργασίας της Διοίκησης και αφ' ετέρου όχι υπερβολικός, υπό την έννοια ότι δυσχεραίνει ή ακόμη καταργεί την ουσιαστική άσκηση του δικαιώματος.

Το άρθρο 57 ορίζει τον τύπο και τη διάρκεια των χορηγούμενων αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση, καθώς και τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις ανανέωσής τους. Οι εν λόγω άδειες είναι ατομικές, χορηγούνται αρχικά για ένα έτος και ανανεώνονται ανά διετία. Η αίτηση για ανανέωση της άδειας διαμονής κατατίθεται στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της. Ως προς τη λοιπή διαδικασία, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. Όσον αφορά συγκεκριμένα στην εξέταση των επαρκών πόρων προβλέπεται ότι, κατά την ανανέωση, λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν συνεισφορές των μελών της οικογένειας στο συνολικό εισόδημά της, έτσι ώστε να διασφαλίζεται

το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση και η προτεραιότητα που δίνεται στην οικογενειακή ενότητα.

Το άρθρο 58 ορίζει τις περιπτώσεις, για τις οποίες μία άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται και προβλέπει τη διεξαγωγή σχετικών ελέγχων, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας που λειτουργούν στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής. Οι εν λόγω έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται, επίσης, σε κάθε περίπτωση που οι ανωτέρω υπηρεσίες διαπιστώσουν οποιοδήποτε περιστατικό που μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση. Συγκεκριμένα, πρόκειται για περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό οικογενειακό βίο ή έχει διαπιστωθεί καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, προκειμένου να αποκτηθεί άδεια διαμονής ή η διαμονή του συντηρούντος τερματίστηκε και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής. Η παρούσα διάταξη έχει στόχο την ασφάλεια δικαίου, κατά τρόπον ώστε να προστατεύεται πλήρως το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης, καθώς και τα οφέλη που προκύπτουν από αυτό.

Το άρθρο 59 προβλέπει τα δικαιώματα των μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας τα οποία έχουν λάβει άδεια διαμονής στη Χώρα στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, έτσι ώστε να προωθείται η ομαλή ενσωμάτωση των μελών στην ελληνική κοινωνία. Έτσι, για τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος προσδιορίζεται, κατ' αναλογία με αυτόν, δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση, την εργασία, καθώς και τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την κατάρτιση και επανακατάρτιση. Ειδικότερα, ως προς το δικαίωμα της πρόσβασης στην εργασία, η πρόσβαση αυτή, κατά το δωδεκάμηνο διάστημα διαμονής από τη χορήγηση της αρχικής άδειας, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 57 του νόμου αυτού, τελεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 90 του νόμου αυτού, ούτως ώστε να υπάρχει δυνατότητα ελέγχου της αγοράς εργασίας κατά το πρώτο έτος διαμονής των μελών της οικογένειας στη Χώρα, αλλά και να προωθείται η ομαλή ένταξή τους στο νέο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Το άρθρο 60 προβλέπει τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας διαμονής στα μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένουν νόμιμα στη Χώρα στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, στις περιπτώσεις παρέλευσης πενταετίας από τη χορήγηση της άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος, ενηλικίωσης, θανάτου του συντηρούντος, διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής είναι ένα έτος, ενώ επιτρέπεται περαιτέρω ανανέωσή της σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου. Το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων, στις παραπάνω περιπτώσεις, ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια. Κατά την ενηλικίωση των τέκνων, η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και ανανεώνεται ετησίως, έως τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους. Περαιτέρω, μπορεί να ανανεώνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου, διαφορετικά ο υπή-

κοος τρίτης χώρας υποχρεούται να αποχωρήσει από τη Χώρα. Ιδιαίτερη αντιμετώπιση προβλέπεται για τις περιπτώσεις ανανέωσης της αυτοτελούς άδειας διαμονής για σπουδές, σύμφωνα με την οποία ο υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί, μετά το πέρας των σπουδών του, να ανανεώσει σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος. Η παραπάνω ρύθμιση στόχο έχει να δώσει στα μέλη της οικογένειας δυνατότητα πρόσβασης σε καθεστώς ανεξάρτητο από εκείνο του συντηρούντος, σε περιπτώσεις ρήξης της οικογενειακής σχέσης ή ενηλικίωσης των τέκνων, με σκοπό τη συνέχιση του δικαιώματος νόμιμης διαμονής στη Χώρα, ιδίως στις περιπτώσεις των τέκνων μετά την ενηλικίωση, καθώς και στις περιπτώσεις όπου ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως ο θάνατος, το διαζύγιο ή η ενδο-οικογενειακή βία διακόπτουν το δικαίωμα διαμονής προσώπων που έχουν ήδη αποκτήσει ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα. Τέλος, στην παράγραφο 5 ρυθμίζεται το δικαίωμα διαμονής των συζύγων επαναπατρισθέντων ή παλιννοστούντων ή ομογενών. Σε περίπτωση χηρείας των παραπάνω προσώπων, το δικαίωμα διαμονής τους, καθώς και αυτό των ανήλικων τέκνων τους, ρυθμίζεται με τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας διαμονής, διάρκειας πέντε ετών. Οι άδειες διαμονής της παρούσας χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, είναι δυνατόν να ανανεώνονται, κάθε φορά, για ισόχρονο διάστημα και δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

Σκοπός της ρύθμισης του άρθρου 61 είναι να διευκολυνθεί, μέσω της κατοχής Δελτίου Διαμονής, η άσκηση του προβλεπόμενου από την οδηγία 2004/38/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας σε υπηκόους τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.. Για το σκοπό αυτόν, στα ανωτέρω πρόσωπα, παρόλο που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και κατά παρέκκλιση της παρούσας νομοθεσίας, δεν θα χορηγείται άδεια διαμονής ενιαίου τύπου. Συγκεκριμένα, στα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, τα οποία τον συνοδεύουν ή επιθυμούν να τον συναντήσουν, εφόσον αυτός διαμένει νόμιμα στη Χώρα και η διάρκεια διαμονής τους πρόκειται να υπερβεί τους τρεις μήνες, χορηγείται «Δελτίο Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε.». Το Δελτίο αυτό, το οποίο είναι ατομικό, για τα μέλη της οικογένειας της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη εξέτασης λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας και συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Σημαντική αλλαγή αποτελεί η μορφή του Δελτίου Διαμονής, το οποίο δεν θα έχει τη μορφή και τις προδιαγραφές της άδειας διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1030/2002. Το ανωτέρω Δελτίο έχει διάρκεια πέντε έτη ή την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής του πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε., εφόσον αυτή είναι μικρότερη των πέντε ετών. Οι κάτοχοι του Δελτίου Διαμονής δικαιούνται να εργάζονται.

Στην παράγραφο 2, ως μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., ορίζονται οι σύζυγοι, καθώς και τα κάτω των 21 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί ή όσα, ανεξαρτήτως ηλικίας, αποδεδειγμένα συντηρούνται από αυτούς, τα λοιπά, κάτω των 21 ετών,

άγαμα τέκνα του Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή του ενός εκ των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας ή ανεξαρτήτως ηλικίας αποδεδειγμένα συντηρούνται από αυτούς, καθώς και οι απευθείας ανιόντες του Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και του ετέρου των συζύγων που συντηρούνται από αυτούς. Το εύρος των μελών της οικογένειας για την περίπτωση πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που διαμένει στην Ελλάδα για λόγους σπουδών περιορίζεται, καθώς δικαίωμα διαμονής μαζί του έχουν μόνο οι σύζυγοι και τα συντηρούμενα τέκνα.

Επίσης, περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθεί το μέλος της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., το οποίο επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Διαμονής, προκειμένου να πιστοποιηθεί το δικαίωμα διαμονής του στη Χώρα. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, σε διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξής του στην επικράτεια της Χώρας, εφόσον κατέχει ισχύον διαβατήριο, αποδεικνύει την οικογενειακή του σχέση με τον Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και τη νόμιμη διαμονή του τελευταίου στη Χώρα. Μεταξύ των απαιτούμενων δικαιολογητικών δεν περιλαμβάνεται το πιστοποιητικό υγείας, αλλά σε περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις, οι αρμόδιες αρχές έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από τον ενδιαφερόμενο να υποβληθεί σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από ασθένειες που προβλέπονται από την Π.Ο.Υ., καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Το Δελτίο Διαμονής χορηγείται το βραδύτερο εντός έξι μηνών αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση. Τέλος, αναφέρονται οι ειδικότερες περιπτώσεις κατά τις οποίες το Δελτίο Διαμονής δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται και οι οποίες αναφέρονται σε καταστάσεις που ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο ή διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων συνάφθηκε με κύριο σκοπό την καταστράτηγηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, προκειμένου να αποκτηθεί το Δελτίο Διαμονής ή μόνιμης διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του άλλου συζύγου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Στο άρθρο 62 περιγράφονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. διατηρούν προσωποπαγές, αυτοτελές δικαίωμα διαμονής. Ειδικότερα, τα μέλη της οικογένειας τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών έχουν δικαίωμα διαμονής το οποίο απορρέει από τον Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. από τον οποίον εξαρτώνται. Εντούτοις, σε περίπτωση θανάτου αυτού του τελευταίου, μπορούν να διατηρήσουν το δικαίωμα διαμονής τους, υπό την προϋπόθεση ότι διαμένουν στην

Ελλάδα επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατό του. Επίσης, ρυθμίζεται το ζήτημα του δικαιώματος διαμονής, των μελών της οικογένειας του Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. σε περίπτωση διαζυγίου υπό τις εξής τρεις εναλλακτικές προϋποθέσεις:

i. Έχει εκδοθεί απόφαση διαζυγίου και ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον έτη, εκ των οποίων το ένα έτος στην Ελλάδα, ώστε να αποτρέπονται οι απόπειρες καταστράτηγησης των διατάξεων περί του δικαιώματος διαμονής μέσω εικονικών γάμων ή η επιμέλεια των τέκνων έχει ανατεθεί νομίμως σε έναν εκ των συζύγων που είναι υπήκοος τρίτης χώρας.

ii. Συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας εν όσω υφίστατο ο γάμος.

iii. Ο ένας των συζύγων απολαύει νομίμως του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι από τη σχετική δικαστική απόφαση ή την έγγραφη συμφωνία των συζύγων, προκύπτει ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

Ορίζεται ότι, πριν από την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής, το δικαίωμα διαμονής της παραγράφου 1 εξακολουθεί να τελεί υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αποδεικνύουν πως έχουν εισόδημα από οικονομική δραστηριότητα που ασκούν στη Χώρα ή διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και να έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθενείας. Τέλος, προβλέπεται πως σε περίπτωση που ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους Ε.Ε. αναχωρήσει από τη Χώρα ή αποβιώσει, τα τέκνα και ένας των συζύγων, ο οποίος έχει την επιμέλειά τους, διατηρούν το δικαίωμα διαμονής, εφόσον τα τέκνα είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και για όσο χρόνο υπολείπεται για την εξάντληση του διανυόμενου σχολικού έτους. Το δικαίωμα διαμονής τους, δηλαδή, μπορεί να περιορισθεί χρονικά στη διάρκεια των σπουδών και ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι τα τέκνα είναι εγγεγραμμένα σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Με τη ρύθμιση του άρθρου 63, που συνιστά μία πολύ σημαντική καινοτομία, θεσπίζεται δικαίωμα μόνιμης διαμονής στα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. τα οποία διαμένουν νομίμως στη Χώρα, με τον Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών. Στην περίπτωση αυτή, χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, «Δελτίο Μόνιμης Διαμονής», το οποίο ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία και παρέχει στον κάτοχο δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, εφόσον αναγνωριστεί στον πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δικαίωμα μόνιμης διαμονής πριν τη συμπλήρωση συνεχούς διαστήματος πέντε ετών, τα μέλη της οικογένειας που διαμένουν μαζί του αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής. Το μέλος της οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, προκειμένου να πιστοποιηθεί το εν λόγω δικαίωμα, οφείλει να υποβάλει σχετική αίτηση δύο μήνες πριν από τη λήξη της ισχύος του Δελτίου Διαμονής του.

Η ισχύς του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής επηρεάζεται μόνο από απουσίες με διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών. Ακόμη, αναγνωρίζεται το δικαίωμα μόνιμης διαμονής, στα μέλη της οικογένειας πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ο οποίος απεβίωσε, εν όσω ακόμη εργαζόταν, αλλά πριν αποκτήσει ο ίδιος το καθεστώς μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι ο πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. είχε διαμείνει στη Χώρα μέχρι το χρόνο του θανάτου του επί δύο συνεχή έτη ή ο θάνατός του οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια. Για λόγους σαφήνειας, η παράγραφος 6 αφορά τα μέλη της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που εμπίπτουν στην παράγραφο 1 περιπτώσεις α' και β' του προηγούμενου άρθρου, δηλαδή διατήρησαν το δικαίωμα διαμονής τους μετά το θάνατο ή το διαζύγιο με Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ο οποίος απεβίωσε ή πήρε διαζύγιο πριν από την απόκτηση δικαιώματος μόνιμης διαμονής. Τα εν λόγω μέλη, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 5 του παρόντος άρθρου και εφόσον πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις, αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής, εάν έχουν διαμείνει νομίμως στη Χώρα για πέντε συνεχή έτη.

Με το άρθρο 64 διασφαλίζεται ότι η ισχύς του Δελτίου Διαμονής, καθώς και το αδιάλειπτο της διαμονής, δεν θίγονται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως, ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από απουσία δώδεκα συνεχόμενων μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνης και μητρότητας, σοβαρής ασθένειας, σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης ή μετακίνησης σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή τρίτη χώρα. Τέλος, η έκδοση του Δελτίου Διαμονής και του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής δεν υπόκεινται σε καταβολή παραβόλου.

Με τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου ΙΒ' το πλαίσιο των βασικών πολιτικών επιλογών για την κοινωνική ένταξη γίνεται νόμος του κράτους που αποσκοπεί στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των μη Ευρωπαίων συμπολιτών μας, σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ζωής της Χώρας, επί τη βάση της γενικής αρχής ενός κράτους δικαίου για την απρόσκοπτη άσκηση των θεμελιωδών τους ελευθεριών, χωρίς διακρίσεις σε βάρος τους. Κατά τρόπο όμως που αφ' ενός αναδεικνύει και τη δική τους υποχρέωση για σεβασμό των θεμελιωδών κανόνων, των αξιών και των θεσμών της κοινωνίας μας, αφ' ετέρου προάγει την υγιή πολιτισμική μας διαφοροποίηση, αλλά προπάντων προωθεί περαιτέρω την οικονομία και την κοινωνική μας συνοχή.

Επί του άρθρου 65 αναφέρονται τα εξής:

Η κοινωνική ένταξη ορίζεται ως η πολυδιάστατη εκείνη διαδικασία, η οποία, από τη μια μεριά, επιτρέπει στους νόμιμα διαμένοντες στη Χώρα μας υπηκόους τρίτων χωρών την αναλογίως ισότιμη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Χώρας μας και από την άλλη, τους υποχρεώνει αφ' ενός, να σέβονται τους θεμελιώδεις κανόνες και τις αξίες της ελληνικής κοινωνίας, αφ' ετέρου, να προσαρμόζονται στους στόχους ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης που εγγυάται την επιτυχή ένταξή τους, χωρίς να απαιτεί από αυτούς να εγκαταλείψουν την ταυτότητά τους.

Το εύρος των δράσεων κοινωνικής ένταξης καλύπτει τους υπηκόους τρίτων χωρών με την είσοδό τους στη Χώρα μας και οπωσδήποτε αμέσως μόλις η διαμονή τους

καταστεί σε κάποιο βαθμό μόνιμη ή σταθερή, τους υπηκόους τρίτων χωρών δεύτερης και τρίτης γενιάς, καθώς και τους πρόσφυγες και τα άτομα που τελούν υπό καθεστώς διεθνούς προστασίας, εφόσον αυτό το καθεστώς έχει ρυθμιστεί οριστικά. Πρωτίστως δε εκτείνεται σε εκείνους που σκέπτονται να μην εγκαταλείψουν την Ελλάδα και στα μέλη των οικογενειών τους που εισέρχονται στο πλαίσιο των ρυθμίσεων της οικογενειακής επανένωσης.

Το πλαίσιο των δράσεων για την κοινωνική ένταξη δεν ήταν δυνατόν επίσης να μην αφορά και σε μέτρα, τα οποία μελλοντικά θα φανούν χρήσιμα για την ανάπτυξη της χώρας προέλευσης των υπηκόων τρίτων χωρών, σε περίπτωση επιστροφής τους.

Επί του άρθρου 66 αναφέρονται τα εξής:

Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως ο κατεξοχήν αρμόδιος φορέας για την κατάρτιση προγραμμάτων ένταξης για ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, για την παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής τους και των αναγκών χρηματοδότησής τους, για την υποβοήθηση των υπηρεσιών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σχετικά με την προώθηση ανάλογων πρωτοβουλιών τους, καθώς και για την ανάληψη πρωτοβουλιών και μέτρων για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των διαφόρων φορέων σε ζητήματα κοινωνικής ένταξης αλλοδαπών, κάνει πράξη τη βούληση για ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία, μέσα από ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης, σε συνεργασία με όλους τους συνεμπλεκόμενους φορείς.

Οι βασικές αρχές, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη και διατρέχουν το εν λόγω Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα, τόσο κατά το σχεδιασμό, όσο και κατά την υλοποίησή του και οι οποίες είναι δεσμευτικές για όλους τους συμμετέχοντες σε όλα τα επίπεδα, κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό, είναι:

α. Η αποφυγή οποιασδήποτε μορφής διακρίσεων.

β. Η εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης πρωτίστως στην απασχόληση, με στόχο την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, αλλά και στο ευρύτερο δυνατό φάσμα της κοινωνικής και πολιτιστικής μας ζωής, για την περαιτέρω πρόωση της κοινωνικής μας συνοχής.

γ. Ο σεβασμός των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, όπως αυτά διασφαλίζονται από την εσωτερική έννομη τάξη για όλους τους Έλληνες πολίτες, ιδίως όταν αυτά αναφέρονται στην προστασία της πολιτισμικής και θρησκευτικής τους ιδιαιτερότητας.

δ. Η υποστήριξη, ανάδειξη και προβολή της προσωπικής συμβολής των υπηκόων τρίτων χωρών στο ευρύτερο κοινωνικό γίγνεσθαι, αλλά και των προσπαθειών που αυτοί καταβάλλουν για την εξυπηρέτησή τους από ίδιους πόρους και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους.

ε. Η στήριξη της συνοχής της οικογενειάς τους, αλλά και η ενίσχυση των λοιπών υποστηρικτικών κοινωνικών δικτύων στα οποία δραστηριοποιούνται.

στ. Η ενίσχυση της συμμετοχής τους τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην υλοποίηση, αλλά και στην αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης που τους αφορούν και η ανάπτυξη προς τούτο ισχυρών συμβουλευτικών δομών, στο χαμηλότερο και κοντινότερο σε αυτούς επίπεδο.

Το Πρόγραμμα Δράσης εκπονείται έχοντας υπόψη τα ανωτέρω και με στόχους, αφ' ενός την ανάπτυξη του βέλτιστου προτύπου ομαλής προσαρμογής και ένταξης των νομίμως διαμενόντων στη Χώρα μας υπηκόων τρί-

των χωρών, με σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα, αφ' ετέρου τη μετουσίωση των προαναφερθεισών γενικών αρχών σε δράσεις και μέτρα πολιτικής, απόλυτα μετρήσιμα, ποσοτικά, αλλά και ποιοτικά σε ένα ευρύ αστικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πεδίο.

Πρόκειται για ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα το οποίο εκπονείται και υλοποιείται σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Διαρθρώνεται δε σε υποπρογράμματα ανά τομέα ένταξης στην ελληνική κοινωνία και περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις και μέτρα πολιτικής, τα οποία θα αφορούν τόσο σε θεσμικές παρεμβάσεις όσο και σε υποδομές, αλλά και υπηρεσίες για την παροχή στους υπηκόους τρίτων χωρών πληροφοριών και διευκολύνσεων, την προώθησή τους στην απασχόληση, την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, την πολιτιστική και πολιτισμική τους στήριξη, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για την αποφυγή, αλλά και την απαλοιφή όποιων φαινομένων ξενοφοβίας, ρατσισμού, περιθωριοποίησης και διακρίσεων σε βάρος τους κ.λπ..

Με κοινές υπουργικές αποφάσεις που θα ακολουθήσουν σταδιακά τη ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου, θα ρυθμιστούν όλα τα επί μέρους θέματα και οι λεπτομέρειες για την υλοποίηση των προαναφερθεισών διατάξεων, όπως είναι το ποια μέτρα πολιτικής θα ληφθούν ανά τομέα ένταξης, ο τρόπος χρηματοδότησής τους, ο συντονισμός και η εποπτεία των δράσεων, η αξιολόγησή τους, οι αρμόδιοι φορείς κ.λπ..

Τελικά, στο πλαίσιο των υποπρογραμμάτων οι δράσεις και τα μέτρα πολιτικής του Ολοκληρωμένου Προγράμματος σκοπό έχουν να στεφθεί με επιτυχία η προσπάθεια του κράτους και των υπηκόων τρίτων χωρών για ένταξη των τελευταίων στην ελληνική κοινωνία. Για το λόγο αυτόν καλύπτονται πρωτίστως οι τομείς της πιστοποίησης της γνώσης της γλώσσας μας, της επιτυχούς παρακολούθησης από μέρους τους μαθημάτων σχετικά με την ιστορία, τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής της ελληνικής κοινωνίας, της απασχόλησης και τέλος της ενεργούς κοινωνικής τους συμμετοχής.

Στα επόμενα άρθρα του κεφαλαίου ΙΓ' εισάγεται η έννοια του επί μακρόν διαμένοντος, κατά την έννοια της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 και καθιερώνεται για πρώτη φορά αντίστοιχο καθεστώς αφ' ενός με την πρόβλεψη βασικών αρχών για την απόκτηση του καθεστώτος από υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν πέντε έτη νόμιμα στην Ελλάδα, αφ' ετέρου με τον καθορισμό κριτηρίων για τη χορήγησή του. Ειδικότερα, το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, πέραν της απαίτησης πενταετούς και αδιάλειπτης νόμιμης διαμονής στη Χώρα, υπόκειται στην προηγούμενη εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων και τα κριτήρια ένταξης, καθώς συνδέεται με τη διασφάλιση μίας σειράς δικαιωμάτων στον υπήκοο τρίτης χώρας. Με τον τρόπο αυτόν, ωφελούνται τόσο η κοινωνία υποδοχής όσο και ο ενδιαφερόμενος και προάγεται η μακροπρόθεσμη ένταξη των νομίμων μεταναστών στη Χώρα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 67 καθορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος. Πιο συγκεκριμένα, βασική προϋπόθεση αποτελεί η προηγούμενη πενταετής διαμονή στη Χώρα η οποία πρέπει να είναι

νόμιμη και αδιάκοπη. Ως προς αυτό, προβλέπονται περιόδοι απουσίας οι οποίες, εφόσον είναι κατώτερες των έξι διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετίας. Προκειμένου υπήκοος τρίτης χώρας να ασκήσει το δικαίωμα του να υπαχθεί στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, πρέπει να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας. Το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος θεμελιώνεται σε προσωπική βάση, καθότι έχει προσωποπαγή χαρακτήρα.

Εκτός από την περίοδο αδιάκοπης νόμιμης διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας θα πρέπει είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις ανάγκες διαβίωσης του ίδιου και των συντηρούμενων μελών της οικογενείας του, να διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας, κατάλληλο κατάλυμα και να ανταποκρίνεται στα κριτήρια ένταξης που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο.

Από τη δυνατότητα υπαγωγής στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος εξαιρούνται ρητά οι υπήκοοι τρίτων χωρών των οποίων ο σκοπός διαμονής δεν συνδέεται με πρόθεση εγκατάστασης σε διαρκή βάση στη Χώρα. Πιο συγκεκριμένα, τέτοιες κατηγορίες προσώπων είναι οι κάτοχοι άδειας διαμονής για σπουδές, απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και οι κάτοχοι αδειών διαμονής οι οποίες από την φύση τους έχουν προσωρινό χαρακτήρα όπως στις περιπτώσεις των άρθρων 16, 18, 19 και 20, παράγραφος 5 του παρόντος νόμου.

Επίσης, εξαιρούνται οι υπαγόμενοι στο καθεστώς της σύμβασης της Βιέννης του 1961 για τις διπλωματικές σχέσεις και της σύμβασης της Βιέννης του 1963 για τις προξενικές σχέσεις. Η δυνατότητα προσμέτρησης στο συνολικό πενταετές διάστημα προηγούμενης διαμονής των περιόδων διαμονής για όλες τις παραπάνω κατηγορίες αποκλείεται.

Με το άρθρο 68 γίνεται σαφής αναφορά στα κριτήρια που πρέπει να πληροί ο υπήκοος τρίτης χώρας σωρευτικά, ώστε να υπαχθεί στο εν λόγω καθεστώς τα οποία συνίστανται στην επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, καθώς και στη γνώση στοιχείων της ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Επίσης, προβλέπεται η έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης, προκειμένου να καθοριστούν οι φορείς και η διαδικασία πιστοποίησης της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας, καθώς και της γνώσης στοιχείων της ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Η διαπίστωση της συνδρομής των ανωτέρω κριτηρίων γίνεται από την Επιτροπή του άρθρου 13 του παρόντος. Για το σκοπό αυτόν η Επιτροπή συντίθεται με δύο επιπλέον μέλη που έχουν την ιδιότητα καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υποδεικνύονται από τον Διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού.

Η διάταξη του άρθρου 69 κρίνεται αναγκαία, διότι συνιστά την εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα εναρμονιστεί πλήρως η ελληνική νομοθεσία με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003. Με το εν λόγω προεδρικό διάταγμα θα ρυθμιστούν τα επί μέρους θέματα που αναφέρονται στα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στη διαδικασία διαπίστωσης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, χορήγησης άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και τα αντίστοιχα που σχετίζονται με ζητήματα ανάκλησης ή απώλειας της ανωτέρω ιδιότητας, διασφάλισης των δι-

καιωμάτων που απορρέουν από αυτήν (εργασία, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, αναγνώριση επαγγελματικών διπλωμάτων, κοινωνική ασφάλιση, φορολογικά πλεονεκτήματα, πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, κ.ά.), δυνατότητας κινητικότητας και διαμονής στα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διάστημα άνω των τριών μηνών και ειδικών προϋποθέσεων προστασίας από την απέλαση.

Το άρθρο 70 ρυθμίζει τα της εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών για ολιγοήμερη διαμονή. Συγκεκριμένα, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας εισέρχεται για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη διαμονή, επιτρέπεται να παραμείνει χωρίς άδεια διαμονής για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή, αν επιτρέπεται σε αυτόν η είσοδος χωρίς αυτήν, για χρονικό διάστημα μέχρι τριών μηνών. Παράταση του χρόνου αυτού μέχρι έξι μήνες συνολικά κατ' ανώτατο όριο επιτρέπεται για λόγους εξαιρετικούς, ιδιαίτερα λόγω ανωτέρας βίας, ανθρωπιστικών, επαγγελματικών ή σοβαρών προσωπικών λόγων, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Επίσης, η παράγραφος 3 προβλέπει ότι με κοινή υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής του υπήκουου τρίτης χώρας στην Ελλάδα, ενώ με όμοια απόφαση είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του.

Με τη διάταξη του άρθρου 71 καθορίζονται οι γενικές αρχές που διέπουν τα δικαιώματα των υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια. Προβλέπεται ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών ασφαλιζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ιδίων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς. Επίσης, στους νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών εφαρμόζονται και οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία. Οι πράξεις που περιγράφονται στα άρθρα 1 έως 3 του ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') διώκονται αυτεπαγγέλτως. Το παρόν νομοθετικό πλαίσιο εισάγει την υποχρεωτική ενημέρωση των κρατούμενων υπηκόων τρίτων χωρών, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και παρέχει διευκολύνσεις για την επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους της Χώρας προέλευσής τους, καθώς και με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη Χώρα και εξέρχονται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούνται επανεισόδου, εφόσον η άδεια διαμονής τους εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου τους.

Με τη διάταξη του άρθρου 72 καθορίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης των ανηλίκων υπηκόων τρίτων χωρών στην εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελληνική Επικράτεια υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί, και έχουν χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας. Για την εγγραφή τους στα σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορούν να εγγραφούν τα τέκνα όσων προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως πρόσφυγες και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών, όσων έχουν υποβάλει αίτηση για τη

χορήγηση ασύλου και όσων διαμένουν στην Ελλάδα ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν. Υπήκοοι τρίτων χωρών, απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως και οι ημεδαποί. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών που αποκτήθηκαν στη Χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και του πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών που ενδιαφέρονται στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του ανωτέρω Υπουργείου.

Το άρθρο 73 καθορίζει τις υποχρεώσεις του υπηκόου τρίτης χώρας. Συγκεκριμένα ρυθμίζεται υποχρέωση αυτοπρόσωπης παρουσίας του υπηκόου τρίτης χώρας κατά την υποβολή της αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής. Σε κάθε άλλη περίπτωση προβλέπεται πληρεξουσιότητα η οποία θα πρέπει να αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από αστυνομική αρχή και με την προϋπόθεση τήρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 84 του παρόντος. Επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών με δικαστικό επιμελητή ή τηλεομοιοτυπία δεν είναι επιτρεπτή. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών υποχρεούνται, κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στην Ελλάδα, να δηλώσουν στην αρμόδια αρχή αλλοδαπών και μετανάστευσης, μέσα σε διάστημα ενός μήνα, οποιαδήποτε μεταβολή της αστικής τους κατάστασης, της διεύθυνσής τους, της απώλειας, ανανέωσης ή μεταβολής του διαβατηρίου τους ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου, της άδειας διαμονής τους και οποιαδήποτε μεταβολή στην απασχόλησή τους.

Ακόμη, υποχρεούνται να αναχωρήσουν μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της άδειας διαμονής τους εκτός αν, πριν από τη λήξη της, έχουν υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της και τους έχει χορηγηθεί η βεβαίωση των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 11 του παρόντος. Σε περιπτώσεις που δεν εγκρίθηκε η χορήγηση ή η ανανέωση της άδειας διαμονής τους ή αυτή ανακλήθηκε, οφείλουν να εγκαταλείψουν αμέσως το ελληνικό έδαφος. Τέλος, προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις για τους υπηκόους τρίτων χωρών που παραβιάζουν τη διάρκεια του ανωτέρω χρονικού διαστήματος ή του αναγραφόμενου χρονικού διαστήματος στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου διαμονής τους.

Το άρθρο 74 προβλέπει ότι οι εγκατεστημένοι στη Χώρα υπήκοοι τρίτων χωρών έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της Επικράτειας.

Με το άρθρο 75 διασαφηνίζονται οι λόγοι μη χορήγησης, ανανέωσης ή ανάκλησης των αδειών διαμονής. Συγκεκριμένα, η άδεια διαμονής δεν χορηγείται, δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται, εφόσον δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις του παρόντος νόμου ή εφόσον αποδειχθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή με αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα, ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα. Επίσης, με το ίδιο άρθρο αποκλείεται ρητά η δυνατότητα άσκησης προ-

σφυγής κατά πράξεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου. Κατά συνέπεια οι πράξεις αυτές προσβάλλονται μόνον ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων.

Στο άρθρο 76 καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία διοικητικής απέλασης. Αναφέρονται αναλυτικά οι περιπτώσεις που μπορεί να επιτραπεί η διοικητική απέλαση αλλοδαπού. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ωρών, για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του. Η ανωτέρω προθεσμία κρίθηκε σκόπιμο να επεκταθεί στις σαράντα οκτώ (48) ώρες από τις είκοσι τέσσερις (24) ώρες που προέβλεπε το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο, δεδομένου ότι λόγω αναμενόμενων γλωσσικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι αλλοδαποί και του αναγκαίου χρονικού περιθωρίου που απαιτείται για να ζητήσει συμβουλή από κατάλληλο φορέα κρίθηκε εξαιρετικά περιοριστικό.

Εφόσον ο αλλοδαπός κριθεί ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, διατάσσεται η προσωρινή κράτησή του μέχρι την έκδοση εντός τριών ημερών απόφασης περί της απέλασής του. Εφόσον εκδοθεί η εν λόγω απόφαση, η κράτηση συνεχίζεται μέχρι την εκτέλεση της απόφασης και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται σε γλώσσα που κατανοεί τους λόγους κράτησής του, καθώς και για τα ένδικα μέσα τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει.

Οι διατάξεις του άρθρου 77 καθορίζουν τη διαδικασία βάσει της οποίας ο αλλοδαπός δικαιούται να προσφύγει κατά της απόφασης απέλασης, καθώς και το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται η συγκεκριμένη προσφυγή.

Το άρθρο 78 προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής της απέλασης, καθώς και επιβολής περιοριστικών όρων, σε ειδικές περιπτώσεις με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης ή εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου.

Το άρθρο 79 απαριθμεί τις περιπτώσεις απαγόρευσης της απέλασης αλλοδαπών. Δεν επιτρέπεται η απέλαση ανήλικων αλλοδαπών που οι γονείς τους διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, γονέων ανήλικων ημεδαπών, αλλοδαπών που έχουν υπερβεί το 80ο έτος της ηλικίας τους και όσων έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες ή έχουν ζητήσει την παροχή ασύλου, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 32 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951. Επίσης, στην απαγόρευση της απέλασης περιλαμβάνονται και οι έγκυες γυναίκες κατά τη διάρκεια της κύησης και για έξι (6) μήνες μετά τον τοκετό. Ωστόσο, δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις γονέων ανήλικων ημεδαπών και αλλοδαπών που έχουν υπερβεί το 80ο έτος της ηλικίας τους, όταν αυτοί είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

Το άρθρο 80 προβλέπει ότι οι δαπάνες απέλασης και τα έξοδα διατροφής βαρύνουν τον αλλοδαπό. Σε περίπτωση που για την είσοδο και διαμονή του αλλοδαπού έχει κατατεθεί εγγυητική επιστολή από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης βαρύνουν εξ'ολοκλήρου τον αλλοδαπό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Ομοίως, εργοδότης που απασχολεί αλλοδαπό χωρίς την απαιτούμενη άδεια διαμονής βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

Το άρθρο 81 προβλέπει ότι, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις διοικητικής απέλασης και ο αλλοδαπός

κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Με κοινή υπουργική απόφαση θα ιδρυθούν οι χώροι στους οποίους παραμένουν οι παραπάνω αλλοδαποί. Οι χώροι αυτοί θα φυλάσσονται από την Ελληνική Αστυνομία και θα παρέχεται η δυνατότητα διαμονής των αλλοδαπών μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής τους.

Το άρθρο 82 προβλέπει την τήρηση καταλόγου ανεπιθύμητων αλλοδαπών από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση. Επίσης, ορίζονται οι κυρώσεις στους παράνομα εισερχόμενους στη Χώρα και στους μεταφορείς τους.

Με το άρθρο 83 καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε όποιον αλλοδαπό εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις.

Με το άρθρο 84 καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δημόσιες υπηρεσίες, τα Ν.Π.Δ.Δ., οι Ο.Τ.Α, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε υπηκόους τρίτης χώρας, καθώς και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω. Επίσης, στο ίδιο άρθρο ρυθμίζεται ότι στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες, στο πλαίσιο ανανέωσης της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή η ανανέωση της ανωτέρω άδειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον επικαλείται ειδικώς και αιτιολογημένως αντικειμενική αδυναμία λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων που επικρατούν στη Χώρα του και το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το άρθρο 85 προβλέπονται ειδικότερα οι υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, όταν συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο σε αυτές είναι υπήκοοι τρίτων χωρών.

Το άρθρο 86 προβλέπει υποχρεώσεις εργοδοτών που απασχολούν υπηκόους τρίτων χωρών και κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης αυτών.

Το άρθρο 87 προβλέπει τις υποχρεώσεις υπαλλήλων και λοιπών ιδιωτών καθώς και τις αντίστοιχες κυρώσεις που επιβάλλονται με αποφάσεις του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

Με το άρθρο 88 προβλέπονται ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για τους μεταφορείς, ήτοι πλοίαρχους ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν από τα σημεία εισόδου ή τα σύνορα στο εσωτερικό της Χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη. Επίσης, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των μεταφορέων που σχετίζονται με τη μεταφορά από και προς το εξωτερικό προσώπων που δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο και προβλέπονται οι αντίστοιχες κυρώσεις. Τέλος, καθορίζονται υποχρεώσεις των αερο-

πορικών ή ναυτιλιακών εταιρειών και των ταξιδιωτικών γραφείων.

Με το άρθρο 89 συνιστάται Επιτροπή Μετανάστευσης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία αποφαινεται για όσες υποθέσεις παραπέμπονται σε αυτήν, όταν η αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής, καθώς και η ανανέωσή της, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή με κοινή υπουργική απόφαση. Η ίδια Επιτροπή εξετάζει και όσες περιπτώσεις παραπέμπονται σε αυτήν που αναφέρονται σε αντίστοιχες οικογενειακές επανενώσεις. Με το ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού οι οργανικές θέσεις που έχουν συσταθεί με το άρθρο 76 παρ. 13 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α΄) και παραμένουν κενές καλύπτονται αποκλειστικά με μετατάξεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων από δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με ταχεία διαδικασία κατά παρέκκλιση των διατάξεων για τις αποσπάσεις και μετατάξεις δημοσίων υπαλλήλων. Με τα ανωτέρω επιτυγχάνεται η στελέχωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των δεκατριών (13) Περιφερειών που ασχολούνται με θέματα αλλοδαπών και μετανάστευσης σε σύντομο χρονικό διάστημα και χωρίς να προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού. Το ανωτέρω εξαιτές χρονικό διάστημα για τις Διευθύνσεις που θα συσταθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος αρχίζει από την έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος.

Επίσης, στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να συνιστώνται διευθύνσεις ή τμήματα αλλοδαπών και μετανάστευσης σε κάθε νομό της Περιφέρειας ως μονάδες της. Ειδικά στην Περιφέρεια Αττικής μπορεί να συνιστώνται μέχρι επτά διευθύνσεις, των οποίων η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα. Με το αυτό διάταγμα καθορίζεται η έδρα τους, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

Στο πλαίσιο των ρυθμίσεων της ίδιας διάταξης, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ορίζεται ως αρμόδιο για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων και την εκπροσώπηση της Χώρας στο εξωτερικό αναφορικά με θέματα που σχετίζονται με την είσοδο, διαμονή και την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια. Ακόμη, καθορίζονται οι υπηρεσίες που έχουν αρμοδιότητα να παρακολουθούν την εφαρμογή του νόμου αυτού, καθώς και να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν παραβάσεις.

Το άρθρο 90 αναφέρεται σε εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων για τη ρύθμιση θεμάτων του νόμου.

Στο άρθρο 91 περιλαμβάνονται οι μεταβατικές διατάξεις. Ειδικότερα, ορίζεται ότι για την πλήρωση των προϋποθέσεων προς απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος, απαιτείται πενταετής νόμιμη διαμονή στη Χώρα, η οποία υπολογίζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της Οδη-

γίας 2003/109/ΕΚ στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι από την 23.1.2004.

Παράλληλα, υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει άδεια διαμονής κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον συμπληρώσει δεκαετή συνεχή, νόμιμη διαμονή στη Χώρα δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προέβλεπαν οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2910/2001. Όσοι υπήκοοι τρίτων χωρών έχουν λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας θα μπορούν να επιλέξουν εάν θα διατηρήσουν την άδεια αυτή ή θα ζητήσουν να αποκτήσουν την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος. Επίσης, με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου προβλέπονται τα εξής:

α) καθορίζεται ο χρόνος μετάβασης από το ρυθμιστικό πεδίο του ν. 2910/2001 στο ρυθμιστικό πεδίο του νέου νόμου, β) ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας συλλογικών οργάνων, γ) ρυθμίζονται θέματα αδειών διαμονής που έχουν χορηγηθεί για ανθρωπιστικούς λόγους, δ) αντικαθίστανται οι βεβαιώσεις και οι προσωρινές άδειες διαμονής που χορηγούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 76 (παρ. 6) του ν. 2910/2001 από προσωρινές άδειες εξάμηνης διάρκειας εφόσον οι ενδιαφερόμενοι υπηκόων τρίτων χωρών κρίνονται αλλογενείς, ε) ορίζεται ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις που υπάγονται στο άρθρο 31 (παρ. 2) του ν. 3202/2003, που αφορά τους στερούμενους διαβατηρίου εξετάζονται στο πλαίσιο της ίδιας ρύθμισης, χωρίς να προβλέπεται δυνατότητα υποβολής νέων αιτημάτων δεδομένου ότι το ρυθμιστικό πεδίο της εν λόγω διάταξης έχει εξαντληθεί, στ) ρυθμίζεται το θέμα της νόμιμης διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών που, ενώ διέμεναν νόμιμα στη Χώρα, προσλήφθηκαν ως επιτόπιο προσωπικό στην υπηρεσία διπλωματικής αποστολής ή μελών αυτής και συνεπεία τούτου δεν μπόρεσαν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους για έναν από τους λόγους του ν. 2910/2001.

Τέλος, στην παράγραφο 8 προβλέπεται ότι υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι είχαν ζητήσει τον εφοδιασμό τους με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2910/2001 και το αίτημά τους απερρίφθη διότι δεν απέδειξαν την ομογενειακή τους ιδιότητα, έχουν τη δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του.

Με την παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι την 31.12.2005 οι άδειες διαμονής των οποίων η ισχύς είχε παραταθεί μέχρι τις 30.6.2004, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α΄), καθώς και οι άδειες διαμονής που έληξαν μετά την ανωτέρω ημερομηνία και δεν έχουν ακόμη ανανεωθεί. Για την ανωτέρω παράταση δεν απαιτείται η έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης. Η ανωτέρω ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε όσους, για λόγους κατά το πλείστον αντικειμενικούς, δεν μπόρεσαν να υπαχθούν στη ρύθμιση του άρθρου 25 του ν. 3242/2004, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από το ρυθμιστικό πεδίο του ισχύοντος νόμου σε αυτό του νέου.

Ειδικότερα, υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση άδειας εργασίας από τη δημοσίευση του νόμου και μέχρι την 31.10.2005. Οι Διευθύνσεις Εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων υποχρεούνται να εκδώ-

σουν τις άδειες εργασίας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση και όχι πέραν της 31.12.2005.

Οι αιτήσεις για την ανανέωση της άδειας διαμονής υποβάλλονται στην οικεία Περιφέρεια εντός μηνός από την έκδοση της άδειας εργασίας. Σε όσες περιπτώσεις έχει εκδοθεί άδεια εργασίας και οι σχετικές αιτήσεις ανανέωσης της άδειας διαμονής απορρίφθηκαν ως εκπρόθεσμες ή εκκρεμούν, επανεξετάζονται αυτεπαγγέλτως από την οικεία Περιφέρεια. Σε όσες εκ των ανωτέρω περιπτώσεων έχουν εκδοθεί άδειες εργασίας και δεν έχει υποβληθεί αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής στην αρμόδια Περιφέρεια ή δεν προαπαιτείται άδεια εργασίας, η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται μέχρι 31.10.2005. Οι ανωτέρω άδειες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2910/2001 και έχουν διάρκεια ισόχρονη με την ισχύ της άδειας εργασίας.

Οι αιτήσεις για τη λήψη άδειας εργασίας και διαμονής πρέπει να συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις του ν. 2910/2001, όπως ισχύει. Ειδικά για την εκπλήρωση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, που ρυθμίζονται από τον ίδιο νόμο και για το διάστημα από 1.7.2003 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη λήψη άδειας εργασίας, αρκεί η ασφαλιστική κάλυψη εκατόν πενήντα (150) ημερών ετησίως. Όσοι εκ των ανωτέρω δεν πληρούν την προαναφερόμενη προϋπόθεση μπορούν να καταβάλουν οι ίδιοι τις εισφορές που απαιτούνται για ασφάλιση εκατόν πενήντα (150) ημερών ετησίως στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα εφάπαξ και χωρίς προσαυξήσεις. Τέλος, η παράγραφος 12 του άρθρου 32 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α΄) για τη λήψη βεβαίωσης κατάθεσης της αίτησης, η οποία νομιμοποιεί την παραμονή του αλλοδαπού μέχρι τη χορήγηση οριστικής άδειας ισχύει και για την ανωτέρω ρύθμιση.

Στο πλαίσιο οριστικής καταγραφής των υπηκόων τρίτων χωρών που διαβιούν παράνομα στη Χώρα και προς οριστική εκκαθάριση του χρόνιου σχετικού προβλήματος, προβλέπεται από την παράγραφο 11 η χορήγηση προσωρινής άδειας διαμονής που επέχει και θέση άδειας εργασίας και της οποίας η ισχύς δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος. Επιστημονικά ότι μετά τη λήξη της ανωτέρω ετήσιας προσωρινής άδειας, η ανανέωση της θα γίνει αποκλειστικώς για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον νόμο αυτόν. Για το σκοπό αυτόν, οι σχετικές αιτήσεις θα υποβληθούν στους οικείους Δήμους, κατά το χρονικό διάστημα από 1.10.2005 μέχρι 31.12.2005, με αντίστοιχη υποχρέωση των Δήμων να διαβιβάσουν τους σχετικούς φακέλους στις αρμόδιες Περιφέρειες μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών.

Παράλληλα, έχει ληφθεί πρόνοια στην ίδια ρύθμιση να υπαχθούν και οι σύζυγοι, καθώς και τα ανήλικα τέκνα τους, εφόσον συμβιώνουν με τους γονείς τους. Έχει ληφθεί μέριμνα, ώστε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά να μη συνεπάγονται ιδιαίτερη ταλαιπωρία και να ανταποκρίνονται στις ελάχιστες δυνατές υποχρεώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία διεκπεραίωση των σχετικών αιτήσεων.

Υφίσταται, επίσης, ειδική πρόβλεψη για όσους εκ των ανωτέρω υπηκόων τρίτων χωρών έχουν εγγραφεί σε καταλόγους ανεπιθυμητών αποκλειστικώς για λόγους παράνομης εισόδου και διαμονής στη Χώρα, ώστε το γεγο-

νός αυτό να μην αποτελεί αποτρεπτικό λόγο για τον εφοδιασμό τους με την ανωτέρω προσωρινή άδεια. Εξάλλου, μόνο η κατάθεση της σχετικής αιτήσεως με πλήρη δικαιολογητικά και ο εφοδιασμός τους με την αντίστοιχη βεβαίωση παρέχει σε αυτούς τη δυνατότητα νόμιμης διαμονής και εργασίας στη Χώρα, μέχρι την έκδοση των σχετικών αδειών.

Το άρθρο 92 καθορίζει την αξία των παραβόλων που συνοδεύουν την αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής αναλόγως της διάρκειας της αιτούμενης άδειας. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα επικύρωσης αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων και καθορίζονται οι δικαιούχοι ποσοστού από τα έσοδα από τα παράβολα. Ειδικότερα, στους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις ή είναι αποσπασμένοι στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών προβλέπεται η δυνατότητα απόληψης ποσού υπό μορφή ειδικού επιδόματος, το ύψος και ο τρόπος καταβολής του οποίου καθορίζονται ετησίως με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Με απόφαση των ίδιων Υπουργών είναι δυνατόν το εν λόγω επίδομα να αναπροσαρμόζεται.

Επίσης, ορίζεται ότι ποσοστό 30% επί των εισπραττόμενων εσόδων από τα παράβολα της παραγράφου 1 μεταφέρεται σε λογαριασμό που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Έσοδα από παράβολα αδειών διαμονής υπέρ Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού». Το προϊόν του λογαριασμού κατανέμεται στους Ο.Τ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Το 1/3 του ανωτέρω ποσοστού καταβάλλεται ως επίδομα στους υπαλλήλους που απασχολούνται στις οικείες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. για υπηκόους τρίτων χωρών. Τα 2/3 τούτου διατίθενται αποκλειστικώς για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών των ίδιων υπηρεσιών.

Ποσοστό 25% των εσόδων από τα παράβολα της παραγράφου 1 διατίθεται για την κάλυψη δαπανών υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ. που διαχειρίζονται θέματα μεταναστευτικής πολιτικής, καθώς και για την επιχορήγηση του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής και των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης. Από τους ίδιους πόρους καλύπτεται και η δαπάνη για την αποζημίωση των μελών, του γραμματέα και του εισηγητή των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και κατανέμονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών.

Τέλος, η παράγραφος 7 προβλέπει ότι αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής ανήλικων που φιλοξενούνται σε οποιοδήποτε ίδρυμα ή σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, υποβάλλονται από τον οριζόμενο εκπρόσωπο του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου.

Το άρθρο 93 προβλέπει την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για την οργάνωση ενιαίου πληροφορικού συστήματος και δημιουργίας ενιαίου αριθμού μητρώου για όλους του υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στη Χώρα. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω κοινής υπουργικής απόφασης, οι αρμόδιες υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης υποχρεούνται να τηρούν μητρώο υπηκόων τρίτων χωρών τηρουμένων πάντοτε των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Με το άρθρο 94 επεκτείνεται το πεδίο των προσώπων στα οποία χορηγείται το δελτίο διαμονής της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του νόμου.

Το άρθρο 95 ορίζει ότι οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους ανιθαγενείς.

Το άρθρο 96 διασφαλίζει ρητά το τρόπο πρόβλεψης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης των δικαιολογητικών που απαιτούνται κάθε φορά, όπου προβλέπεται στις ρυθμίσεις του νόμου υποβολή αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής.

Το άρθρο 97 αναφέρεται στις καταργούμενες διατάξεις.

Με το ακροτελεύτιο άρθρο 98 καθορίζεται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, η 1.1.2006, με εξαίρεση τις παραγράφους 10 και 11 του άρθρου 91, η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2005

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. Μολυβιάτης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Σιούφας

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. Παναγιωτόπουλος

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε. Μπασιάκος

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Σπ. Σπηλιωτόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. Γιαννάκου

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ν. Κακλαμάνης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αν. Παπαληγούρας

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ. Λιάπης

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Βουλγαράκης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΟΡΙΣΜΟΙ – ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ****Άρθρο 1
Ορισμοί**

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού:

α. Αλλοδαπός, είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Υπήκοος τρίτης χώρας, είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 17 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

γ. Ανιθαγενής, είναι το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Ν. Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 139/1975 (ΦΕΚ 176 Α΄).

δ. Άδεια διαμονής, είναι κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές και με βάση την οποία επιτρέπεται σε υπήκοο τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 περ. α΄ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών» (ΕΕΛ 157/15.6.2002).

ε. Οικογενειακή επανένωση, είναι η είσοδος και η διαμονή στη Χώρα των μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειάς του, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά την είσοδό του στη Χώρα.

στ. Συντηρών, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και υποβάλλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στα μέλη της οικογένειάς του στην Ελλάδα, όπως αυτά προσδιορίζονται στον παρόντα νόμο.

ζ. Επί μακρόν διαμένων, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας που αποκτά την ανωτέρω ιδιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 67 του παρόντος.

η. Σπουδαστής, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας που έγινε δεκτός σε ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως αυτά ορίζονται στον παρόντα νόμο, και στον οποίο έχει επιτραπεί η είσοδος και διαμονή στο έδαφος της Χώρας, προκειμένου να έχει ως κύρια δραστηριότητά του την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών.

θ. Ασυνόδευτος ανήλικος, είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και ο οποίος είτε εισέρχεται στην Ελληνική Επικράτεια, χωρίς να συνοδεύεται από τον κατά το νόμο ή το έθιμο υπεύθυνο για την επιμέλειά του ενήλικο και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ανωτέρω κατάσταση είτε βρέθηκε χωρίς συνοδεία μετά την είσοδό του στη Χώρα.

ι. Θύμα εμπορίας ανθρώπων, είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέστη θύμα των εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 323, 323 Α΄, 349, 351 και 351 Α΄ του Ποινικού Κώδικα, ανεξάρτητα από το εάν έχει εισέλθει στη Χώρα νόμιμα ή παράνομα.

**Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής**

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του:

α. Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 17 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Στους διαπιστευμένους σε Πρεσβείες, Προξενία ή διεθνείς οργανισμούς με έδρα την Ελλάδα υπαλλήλους, καθώς και στους υπηκόους τρίτων χωρών που προσλαμβάνονται στις ως άνω υπηρεσίες ως διοικητικό προσωπικό, στις συζύγους και τα τέκνα αυτών.

γ. Στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 201 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν τη σχετική απόφαση.

ε. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση επικουρικές μορφές προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και την εθνική νομοθεσία, ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν τη σχετική απόφαση.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική, ή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρούνται Έλληνες ή πολίτες των κρατών-μελών αντίστοιχα και εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

3. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ιθαγένεια, με δήλωσή τους στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

4. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται:

α. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών της αφ' ενός, και τρίτων χωρών αφ' ετέρου.

β. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

γ. Στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1426/1984 (ΦΕΚ 32 Α΄).

**Άρθρο 3
Σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής Παρακολούθησης της Μεταναστευτικής Πολιτικής**

1. Για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, η οποία συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο.

2. Έργο της Επιτροπής είναι η επεξεργασία θεμάτων μετανάστευσης (νόμιμης και παράνομης), με βάση την εξελικτική πορεία του φαινομένου, η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών με σκοπό το συντονισμό των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων, η παρακολούθηση του έργου τους και η εισήγηση μέτρων θεσμικού και τεχνικού χαρακτήρα προς την κατεύθυνση αποτελεσματικής αντιμετώπισης των σχετικών προβλημάτων.

3. Για τη διευκόλυνση του έργου της, η Διυπουργική Επιτροπή επικουρείται από Ειδική Επιτροπή, η οποία συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο, και έχει ως έργο την προετοιμασία των θεμάτων που εξετάζονται σε πολιτικό επίπεδο, καθώς και την εισήγηση των κατάλληλων μέτρων. Η ανωτέρω Ειδική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και αποτελείται από τεχνοκράτες, εμπειρογνώμονες και στελέχη των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος Υπουργείων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο Πρόεδρος της.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας της Επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου και η γραμματειακή της υποστήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΙΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 4 Σημεία εισόδου – εξόδου

1. Σε κάθε πρόσωπο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνον από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

2. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης, είναι δυνατόν να καθορίζονται στα σύνορα της Χώρας προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την άσκηση ελέγχου της κυκλοφορίας των διερχόμενων προσώπων. Οι ώρες και ο συνολικός χρόνος λειτουργίας αυτών των σημείων καθορίζεται με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που επιβάλλουν την ανάγκη λειτουργίας τους και σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ μήνες, εκτός και αν εξαιρετικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν τη λειτουργία τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 5 Άσκηση ελέγχου εισόδου

1. Κάθε πρόσωπο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό υποβάλλεται σε έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρησή του.

2. Ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρ-

μοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και ενεργείται από τις κατά τόπους αρμόδιες, για το σκοπό αυτόν, αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα χερσαία σημεία στα σύνορα της Χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό, καθώς και το περιεχόμενο του κάθε μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη Χώρα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν να καθορίζεται απλούστερη διαδικασία ελέγχου προσώπων που μετέχουν περιηγητικού πλου (κρουαζιέρας) ή επιβαίνουν πλοίων αναψυχής ή αεροσκαφών ειδικά ναυλωμένων, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εισόδου και εξόδου των υπό ναυτολόγηση ή απόλυση ναυτικών.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται τα έγγραφα, με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της Χώρας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 6 Θεώρηση εισόδου

1. Υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος οφείλει να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, το κοινοτικό δίκαιο και τις εθνικές ρυθμίσεις, θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την προξενική αρχή, στην οποία υπάγεται ο τόπος κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν ιδίως στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας και τη δημόσια υγεία και διακρίνεται σε θεώρηση βραχείας διαμονής (θεώρηση «Σένγκεν») και σε θεώρηση μακράς διαμονής (εθνική θεώρηση).

4. Η εθνική θεώρηση εκδίδεται βάσει των αντίστοιχων για την άδεια διαμονής νομοθετικών ρυθμίσεων του παρόντος και η διάρκειά της συναρτάται, κατά περίπτωση, με εκείνη της προβλεπόμενης διαμονής.

5. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που δεν έχουν υποχρέωση θεώρησης εισόδου, επιτρέπεται να εισέρχονται και να παραμένουν στην Ελληνική Επικράτεια μέχρι τρεις μήνες συνολικά ή τμηματικά εντός διαστήματος έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου δια-

βατηρίων κατά την άφιξη του υπηκόου τρίτης χώρας στο σημείο εισόδου, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης των θεωρήσεων εισόδου.

Άρθρο 7

Διέλευση υπηκόων τρίτων χωρών

1. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας στη ζώνη διερχομένων αερολιμένος ή λιμένος της Χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

2. Για τη διαμονή στη ζώνη διερχομένων απαιτείται θεώρηση εισόδου σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία.

3. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που παραμένει στη ζώνη διερχομένων, υποχρεούται να αναχωρήσει. Αν δεν αναχωρήσει, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Οι αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων, εφόσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο υπήκοο τρίτης χώρας αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, όταν αυτή απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Άρθρο 8

Άρνηση εισόδου

1. Οι αποφάσεις απόρριψης αιτημάτων χορήγησης θεώρησης εισόδου, που λαμβάνονται από τις διπλωματικές και προξενικές αρχές, δεν χρήζουν ειδικής αιτιολογίας, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις ακόλουθες κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών και υπό την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας:

α. Υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα.

β. Υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας πολίτη άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Υπηκόους τρίτων χωρών, των οποίων η είσοδος, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στην Ελλάδα ζητείται κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

δ. Αναγνωρισμένους πρόσφυγες και τα μέλη της οικογένειάς τους.

ε. Υπηκόους τρίτων χωρών, που απασχολούνται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετακινούνται στην Ελλάδα για την εκτέλεση εργασίας ή έργου, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύ-

σουν, αιτιολογημένα, την είσοδο στην Ελλάδα υπηκόου τρίτης χώρας που έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον διαπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία, τουλάχιστον, από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Περιλαμβάνεται στον κατάλογο των υπηκόων τρίτων χωρών, για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 82 του νόμου αυτού.

β. Η είσοδος του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

γ. Το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη Χώρα προέλευσης ή ιθαγένειάς του ή σε τρίτη χώρα.

δ. Έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο, ως προς τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας διαμονής και δεν έχει την απαιτούμενη ειδική θεώρηση εισόδου.

ε. Δεν κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα για να δικαιολογήσει το σκοπό του ταξιδιού του και τα αναγκαία για τη συντήρησή του οικονομικά μέσα. Είναι, όμως, δυνατόν ημεδαπός, με δήλωση υποδοχής που συντάσσεται σε ειδικό προς τούτο έντυπο και κατατίθεται ως δικαιολογητικό στις αρμόδιες για τον διαβατηριακό έλεγχο αρχές, να αναφέρει το σκοπό του ταξιδιού του υπηκόου τρίτης χώρας και να εγγυηθεί, με την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του και ποσού ίσου με τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των αναγκών για τη συντήρησή του εξόδων.

Σε περίπτωση συνδρομής μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων επιδίδεται στον υπήκοο τρίτης χώρας το προβλεπόμενο από τις διεθνείς συμβάσεις και κανονισμούς σχετικό έντυπο άρνησης εισόδου.

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης μπορεί, με απόφασή του, να επιτρέπει στις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις και στα προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων την είσοδο υπηκόου τρίτης χώρας, παρά την ύπαρξη απαγορευτικού λόγου της παραγράφου αυτής, εφόσον τούτο επιβάλλεται για σπουδαίους λόγους δημόσιου συμφέροντος ή ανωτέρας βίας ή διευκόλυνσης κίνησης ελληνικού πλοίου, η οποία δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδος του σε τρίτη, ενδιάμεση, χώρα.

4. Δεν απαγορεύεται η είσοδος στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου εφόσον, κατά την είσοδο στην Ελλάδα υπηκόου τρίτης χώρας που είναι κάτοχος άδειας διαμονής, διαπιστώσουν τη συνδρομή λόγων που δικαιολογούν την ανάκλησή της, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην αρμόδια Υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, προκειμένου να κινηθεί η σχετική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Άρθρο 9
Τύποι αδειών διαμονής

1. Υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί να ζητήσει, εφόσον απαιτείται, άδεια διαμονής για τον ίδιο λόγο, εάν πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν προϋποθέσεις.

2. Καθιερώνονται οι παρακάτω κατηγορίες αδειών διαμονής, καθώς και οι τύποι αδειών που περιλαμβάνονται σε αυτές. Οι τύποι αδειών διαμονής παρέχουν στον κάτοχο το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις του νόμου αυτού:

A) Άδεια διαμονής για εργασία:

- A1. Εξηρητημένη εργασία ή παροχή υπηρεσιών ή έργου
- A2. Εποχιακή εργασία
- A3. Στελέχη εταιριών
- A4. Προσωρινή μετακίνηση για παροχή υπηρεσιών
- A5. Αθλητές – Προπονητές
- A6. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων
- A7. Πνευματικοί δημιουργοί
- A8. Μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών

B) Άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα:

- B1. Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα
- B2. Ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας

Γ) Άδεια διαμονής για ειδικούς λόγους:

- Γ1. Σπουδές
- Γ2. Επαγγελματική κατάρτιση
- Γ3. Υπότροφοι-Ειδικά προγράμματα
- Γ4. Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές
- Γ5. Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας
- Γ6. Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα
- Γ7. Ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων
- Γ8. Υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών
- Γ9. Ανταποκριτές ξένου τύπου
- Γ10. Λειτουργοί γνωστών θρησκειών
- Γ11. Αθωνιάδα Σχολή
- Γ12. Σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου
- Γ13. Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού
- Γ14. Ερευνητές.

Δ) Άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους:

- Δ1. Ανθρωπιστικοί
- Δ2. Δημόσιο Συμφέρον
- Δ3. Θύματα εμπορίας.

Ε) Άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση:

- E1. Μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας.
- E2. Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας.
- E3. Μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη Ε.Ε.

ΣΤ) Άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας.

Ζ) Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος.

3. Οι παραπάνω άδειες εκδίδονται με τη μορφή αδειών

διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1030/2002, με εξαίρεση τις άδειες τύπου Ε3, οι οποίες εκδίδονται με τη μορφή Δελτίου Διαμονής και Δελτίου Μόνιμης Διαμονής. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η μορφή και το περιεχόμενο των ανωτέρω Δελτίων.

4. Σε κάθε άδεια διαμονής αναγράφεται, εάν επιτρέπεται στον κάτοχο η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, με επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του νόμου αυτού.

Άρθρο 10

Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής

Το δικαίωμα διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του νόμου αυτού, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

β) Να μη συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας, για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος και για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας, κατά την πρόβλεψη της παρ. 2 του άρθρου 91. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών υποχρεούνται στο τέλος κάθε μήνα να αποστέλλουν στις κατά τόπους αστυνομικές διευθύνσεις ή διευθύνσεις ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας καταστάσεις με τα ακριβή στοιχεία των υπηκόων τρίτων χωρών, των οποίων ανανεώθηκαν οι άδειες διαμονής. Η συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, που ανακύπτουν μετά τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής, συνιστούν αιτία ανάκλησής της.

γ) Να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από ασθένεια, από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδό του στη Χώρα, δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απομάκρυνσή του από το έδαφος της Χώρας.

δ) Να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς.

ε) Να διαθέτουν πόρους για την κάλυψη των εξόδων επιστροφής τους στη Χώρα προέλευσης. Σε περίπτωση που για την επιστροφή τους προκαλείται δημόσια δαπάνη, υποχρεούνται να την καλύψουν.

Άρθρο 11

Υποβολή αίτησης για χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας που αιτείται τη χορήγηση άδειας διαμονής στην Ελλάδα, για έναν από τους λό-

γους του νόμου αυτού, οφείλει, μετά την εισοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, εκτός αν από τις διατάξεις του παρόντος ορίζεται διαφορετικά, να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η Υπηρεσία Αλλοδαπών της Περιφέρειας που λειτουργεί στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής του.

Οι αιτήσεις για τη χορήγηση και ανανέωση των αδειών διαμονής κατατίθενται στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αιτούντος.

Οι δήμοι και οι κοινότητες ελέγχουν την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζουν το σχετικό φάκελο στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών της Περιφέρειας, το αργότερο εντός δεκαπέντε ημερών, αφότου υποβληθούν.

Για τις άδειες διαμονής που εκδίδονται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η σχετική αίτηση κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου.

2. Μαζί με την αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, ο αιτών πρέπει να καταθέτει παράβολο, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 92 του νόμου αυτού, και να επισυνάπτει τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων, καθώς και ο τύπος της βεβαίωσης της επόμενης παραγράφου.

3. Η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθώς και οι δήμοι και οι κοινότητες, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη, χορηγούν στον υπήκοο τρίτης χώρας σχετική βεβαίωση κατάθεσης.

4. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει λάβει τη βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι νομίμως διαμένει στη Χώρα, έως ότου η Διοίκηση αποφανθεί επί του αιτήματός του. Σε περίπτωση έκδοσης απορριπτικής απόφασης, η ανωτέρω βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει.

Άρθρο 12

Διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής

1. Η Περιφέρεια, αφού λάβει υπόψη της λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, μπορεί να καλέσει, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού, τον υπήκοο τρίτης χώρας για συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης. Εάν δεν εμφανισθεί προς συνέντευξη, η αίτηση απορρίπτεται. Η σχετική απόφαση εκδίδεται από την Περιφέρεια μέσα σε δύο (2) μήνες από την περιέλευση σε αυτήν του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Εκπρόθεσμες αιτήσεις απορρίπτονται, εκτός εάν συντρέχουν, αποδεδειγμένως, λόγοι ανωτέρας βίας.

2. Η κλήση του υπηκόου τρίτης χώρας για συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνισή του δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτή, ο υπήκοος τρίτης χώρας καλείται εκ νέου για συνέντευξη κατά την ανωτέρω διαδικασία και, εφόσον δεν εμφανισθεί, η αίτηση απορρίπτεται.

3. Η Επιτροπή Μετανάστευσης παρέχει τη γνώμη της για κάθε περίπτωση που της ζητηθεί από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

4. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

5. Δεν επιτρέπεται, κατά την ανανέωση άδειας διαμονής, η μετατροπή της από άδεια για εξηρημένη εργασία σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, και το αντίστροφο, πριν από την παρέλευση τριετίας από την έναρξη ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής. Σε περίπτωση ανανέωσης, κατά τα ανωτέρω, δεν απαιτείται η αντίστοιχη για το σκοπό αυτόν ειδική θεώρηση εισόδου.

6. Η ισχύς της αρχικής άδειας διαμονής, με την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων του νόμου αυτού, είναι ετήσια και η εκάστοτε ανανέωσή της διετής, έως την πλήρωση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας ή για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

7. Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τους κατόχους αδειών διαμονής για τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 16 έως και 23, 28, 30, 32, 33, 34, 36 έως και 43 και 45 του νόμου αυτού.

Άρθρο 13

Γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης

1. Σε κάθε νομό της Περιφέρειας συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από τέσσερις υπαλλήλους της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, ο οποίος και προεδρεύει και από έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Για την Περιφέρεια Αττικής, συνιστάται μία Επιτροπή για κάθε αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, συγκροτείται η Επιτροπή και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μαζί με τον αναπληρωτή του. Ο εισηγητής και ο γραμματέας είναι υπάλληλοι της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

2. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας. Η Επιτροπή, για να διαμορφώσει τη γνώμη της, λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του νόμου αυτού στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του υπηκόου τρίτης χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 14

Διαδικασία μετάκλησης υπηκόου τρίτης χώρας για εργασία

1. Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για απασχόληση με σχέση εξηρημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης, εφόσον του έχει χορηγηθεί η αντίστοιχη θεώρηση εισόδου.

2. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συγκροτείται Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

α. Τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή τον Διευ-

θυντή της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, ως Πρόεδρος.

β. Τον προϊστάμενο του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

γ. Εκπρόσωπο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.).

δ. Εκπρόσωπο του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).

ε. Εκπρόσωπο του Εργατικού Κέντρου της έδρας της Περιφέρειας.

στ. Εκπρόσωπο των τοπικών Επιμελητηρίων.

ζ. Εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.) ή της Πανελληνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.), ως τακτικά μέλη μαζί με τους υποδεικνυόμενους, αντίστοιχους, αναπληρωτές τους.

3. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας το Δεκέμβριο κάθε δεύτερου έτους, η θητεία της είναι διετής και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Σε περίπτωση που δεν υποδειχθούν τα μέλη από τους οικείους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες αφότου υποβληθεί σχετικό αίτημα, ο ορισμός γίνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Έργο της Επιτροπής είναι η κατάρτιση, κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους, έκθεσης στην οποία καταχωρίζονται οι υπάρχουσες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην Περιφέρεια και οι κενές θέσεις εργασίας ανά ειδικότητα, νομό και διάρκεια απασχόλησης, που μπορεί να καλυφθούν από υπήκοο τρίτης χώρας. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η προσφορά εργασίας από ημεδαπούς ή υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και η ζήτηση ανά ειδικότητα. Η ανωτέρω έκθεση διαβιβάζεται στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, το οποίο επισπεύδει την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της επόμενης παραγράφου. Η ίδια έκθεση κοινοποιείται και στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Με βάση την έκθεση της ανωτέρω παραγράφου καθορίζεται, με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο ανώτατος αριθμός αδειών διαμονής για εργασία, που χορηγούνται κάθε έτος σε υπηκόους τρίτων χωρών, ανά νομό, ιθαγένεια, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις οικείες Περιφέρειες, στον Ο.Α.Ε.Δ., στα συναρμόδια Υπουργεία, καθώς και στις οικείες ελληνικές προξενικές αρχές.

5. Η απόφαση αναρτάται σε εμφανές μέρος της οικείας ελληνικής προξενικής αρχής. Η ίδια αρχή δέχεται αιτήσεις καθόλη τη διάρκεια του έτους και κάθε τρίμηνο διαβιβάζει στην οικεία Περιφέρεια ονομαστικό κατάλογο όσων υπέβαλαν σχετικές αιτήσεις.

6. Κάθε εργοδότης, με βάση τον κατάλογο της προηγούμενης παραγράφου, καταθέτει στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση εξηρημένης εργασίας, η οποία συνοδεύεται από εγγυητικές επιστολές τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσό ίσο τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του υπηκόου

τρίτης χώρας στην Ελλάδα και σε ποσό που καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 90 του νόμου αυτού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη Χώρα προέλευσης. Η εγγυητική επιστολή, που αντιστοιχεί στις τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, επιστρέφεται στον εργοδότη μετά την έκδοση της άδειας διαμονής και όχι πριν από την πάροδο τριμήνου από την έναρξη ισχύος της. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

7. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας εκδίδει πράξη, με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του υπηκόου τρίτης χώρας για παροχή εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη, την οποία και διαβιβάζει στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας μπορεί να συνιστώνται, σε έδρες πρεσβειών και έμμισθων ελληνικών προξενικών αρχών, στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, Γραφεία Εύρεσης Εργασίας, να καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να προβλέπονται οι οργανικές θέσεις προσωπικού, να προσδιορίζονται οι κατηγορίες, οι κλάδοι και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, ο τρόπος πλήρωσης των ανωτέρω οργανικών θέσεων και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

9. Όπου στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου αναφέρεται η οικεία ελληνική προξενική αρχή, μετά τη σύσταση των Γραφείων Εύρεσης Εργασίας εξωτερικού της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται, εφεξής, τα ανωτέρω Γραφεία.

Άρθρο 15

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία

1. Στον υπήκοο τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξηρημένης εργασίας στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής για εξηρημένη εργασία, εφόσον έχει συνάψει σύμβαση εργασίας από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη και προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση του άρθρου 11 παρ. 2 του νόμου αυτού.

2. Για την ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών πριν από τη λήξη της άδειας διαμονής, να καταθέσει στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει:

α. Η εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων.

β. Η συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο.

γ. Η πραγματοποίηση ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, όπως αυτά καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 90 παρ. 1 του νόμου αυτού.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Ο υπήκοος τρίτης χώρας επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής του, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται μεταβολή της ειδικότητας, για την οποία του χορηγήθηκε η ειδική θεώρηση εισόδου, καθώς και του ασφαλιστικού φορέα. Σε περίπτωση αλλαγής εργοδότη, κατά τα ανωτέρω, ο εργαζόμενος οφείλει να ενημερώσει την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, σε χρονικό διάστημα 30 ημερών από τη σύναψη της νέας σύμβασης. Η Περιφέρεια ενημερώνει για την ανωτέρω μεταβολή την Επιτροπή του άρθρου 14 παρ. 2 του νόμου αυτού.

4. Ο κάτοχος της άδειας διαμονής για εργασία μπορεί να εργασθεί σε άλλο νομό της ίδιας ή διαφορετικής Περιφέρειας μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση της αρχικής άδειας και εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Έχει λυθεί η προηγούμενη εργασιακή σχέση και έχει γίνει αναγγελία του λόγου λύσης της και

β. Έχει συνάψει ο υπήκοος τρίτης χώρας νέα σύμβαση εργασίας με εργοδότη σε άλλο νομό.

5. Μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία, επιτρέπεται η ανανέωση της άδειας διαμονής για την παροχή υπηρεσιών ή έργου, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει εκπληρώσει τις φορολογικές υποχρεώσεις και έχει πραγματοποιήσει ελάχιστο αριθμό ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, που καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 90 παρ. 1 του νόμου αυτού. Η κατά τα ανωτέρω χορηγούμενη άδεια διαμονής για παροχή υπηρεσιών ή έργου έχει διετή διάρκεια και είναι δυνατόν να ανανεώνεται ανά διετία. Περαιτέρω μεταβολή της ανωτέρω άδειας για παροχή υπηρεσιών ή έργου σε αντίστοιχη εξηρημένης εργασίας δεν είναι δυνατή κατά το χρόνο ισχύος της, παρά μόνο κατά την ανανέωσή της.

Άρθρο 16

Εποχιακή εργασία υπηκόων τρίτων χωρών

1. Εποχιακή εργασία υπηκόου τρίτης χώρας είναι η απασχόλησή του στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες, ανά ημερολογιακό έτος, σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με πρόσκαιρη, εποχιακού χαρακτήρα, απασχόληση. Ο εποχιακά απασχολούμενος συμβάλλεται με συγκεκριμένο εργοδότη με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου. Στην οικεία σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται, ρητώς, το είδος απασχόλησης.

2. Ο εργοδότης, που επιθυμεί να απασχολήσει υπήκοο τρίτης χώρας για εποχιακή εργασία, οφείλει να λάβει προηγούμενη έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον προβλέπονται αντίστοιχες θέσεις στην απόφαση του άρθρου 14 του νόμου αυτού, ύστερα από αίτησή του που κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εργασιών του, εφαρμοζομένης, κατά τα λοιπά, της διαδικασίας του άρθρου 11 του νόμου αυτού. Μαζί με την αίτηση, ο εργοδότης καταθέτει εγγυητική επιστολή τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που αντιστοιχεί στις αποδοχές ενός μηνός του ανειδίκευτου εργάτη, η οποία επιστρέφεται στον εργοδότη μετά τη λήξη της άδειας διαμονής και την αναχώρηση του υπηκόου τρίτης χώρας από την Ελλάδα.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία

Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Δεν επιτρέπεται η ανανέωση άδειας διαμονής που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού για οποιονδήποτε από τους λοιπούς λόγους του νόμου αυτού.

4. Κατά τα λοιπά, η είσοδος, διαμονή και το χρονικό διάστημα απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζονται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες και κατισχύουν.

Άρθρο 17

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές και προσωπικό εταιριών

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη Χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου:

α. Υπήκοοι τρίτων χωρών, μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές, διευθυντές και υποδιευθυντές) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν νόμιμα εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Το αλλοδαπό υπαλληλικό προσωπικό, το οποίο απασχολείται αποκλειστικά σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α').

γ. Υπήκοοι τρίτων χωρών τεχνικοί, που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον α.ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α').

δ. Το αλλοδαπό προσωπικό, που απασχολείται αποκλειστικά σε εταιρείες, οι οποίες εγκαθιδρύονται στην Ελλάδα κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του παρόντος.

2. Η άδεια διαμονής για εργασία χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία.

3. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

4. Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής, καθώς και για την οικογενειακή επανένωση των υπηκόων τρίτων χωρών της παρ. 1 του νόμου αυτού, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και η σχετική άδεια εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 18

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, που απασχολείται νόμιμα σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος-μέλος της Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και πρέπει να μετακινηθεί στην Ελλάδα για παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αντισυμβαλλομένου, ο οποίος ασκεί τις δραστηριότητές του στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής, εφόσον, πέραν των προϋποθέσεων του άρθρου 10 πληρούνται και οι ακόλουθες ειδικές προϋποθέσεις:

α. Έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, εφόσον το προβλεπόμενο διάστημα διαμονής υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

β. Αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή του στο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση από την οποία μετακινείται.

γ. Η επιχείρηση από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας αποδεικνύει ότι τον απασχολεί νόμιμα στο έδαφος του κράτους-μέλους, στο οποίο είναι εγκατεστημένη.

δ. Η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει συνάψει σύμβαση για την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας με τον αντίστοιχο αντισυμβαλλόμενο στην Ελλάδα, στην οποία αναφέρονται ο σκοπός και το προβλεπόμενο διάστημα της μετακίνησης, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής και επιστροφής του.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου, στον οποίο είναι εγκατεστημένος ο αντισυμβαλλόμενος. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ένα έτος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον τούτο δικαιολογείται από την ανάγκη εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσης της επιχείρησης, η ανωτέρω άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί για έξι, επιπλέον, μήνες.

4. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 19

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, που απασχολείται ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και για τον οποίο προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου και έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και

β. Η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο υπήκοος τρίτης χώρας, έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας, με την

οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικώς, στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευμένων ειδών, το διάστημα παροχής των υπηρεσιών, ο αριθμός και η ειδικότητα των ατόμων που θα απασχοληθούν, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής και επιστροφής τους.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου στον οποίο είναι εγκατεστημένη η ημεδαπή επιχείρηση. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας και μόνο συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι μήνες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον τούτο δικαιολογείται από την ανάγκη εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσης, η ανωτέρω άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί για έξι, επιπλέον, μήνες.

Άρθρο 20

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής αθλητών και προπονητών

1. Η είσοδος και διαμονή στη Χώρα υπηκόων τρίτων χωρών, αθλητών και προπονητών αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.), επιτρέπεται, ύστερα από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος, και χορήγηση ειδικής θεώρησης εισόδου.

2. Αθλητής ή προπονητής, υπήκοος τρίτης χώρας, που επιθυμεί να έλθει στην Ελλάδα εν όψει εγγραφής, μεταγραφής ή πρόσληψης καταθέτει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, εφόσον έχει εγγραφεί, μεταγραφεί ή προσληφθεί σε ελληνικό αθλητικό σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. και πληρούνται οι λοιπές, προβλεπόμενες από το νόμο, προϋποθέσεις.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή σύμβαση εργασίας του υπηκόου τρίτης χώρας.

4. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

5. Επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα, για προετοιμασία εν όψει συμμετοχής σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις, σε αθλητές, υπηκόους τρίτων χωρών, τους προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει, ύστερα από έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του αντίστοιχου αθλήματος που είναι αναγνωρισμένο

από τις ελληνικές αθλητικές αρχές. Η είσοδος επιτρέπεται, αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου, και αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους διαβίωσης και πλήρη ασφάλιση ασθένειας.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και δεν μπορεί να υπερβεί το έτος. Ανανέωση δεν είναι επιτρεπτή.

Άρθρο 21

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και οι εργαζόμενοι σε αυτά επιτρέπεται να εισέλθουν στη Χώρα, εφόσον αποδεικνύουν την ανωτέρω ιδιότητα και εργασιακή σχέση τους και αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Στους υπηκόους τρίτων χωρών της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται άδεια διαμονής για εργασία, λαμβανομένης υπόψη και της ενιαίας δομής του καλλιτεχνικού συγκροτήματος.

3. Η άδεια διαμονής για εργασία χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί ν' ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι παραστάσεις ή οι εκδηλώσεις, στις οποίες συμμετέχουν.

Άρθρο 22

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε πνευματικούς δημιουργούς

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι πνευματικοί δημιουργοί, ιδίως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, μουσικοί, τραγουδιστές, χορογράφοι και σκηνογράφοι, επιτρέπεται να εισέλθουν στη Χώρα εφόσον έχουν συνάψει για το σκοπό αυτό σχετική σύμβαση διάρκειας μεγαλύτερης των τριών μηνών με επιχείρηση ή οργανισμό, το αντικείμενο του οποίου συνίσταται σε δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δημιουργίας προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας και αφού λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Στους υπηκόους τρίτων χωρών της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται άδεια διαμονής για εργασία, για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για όσο χρονικό διάστημα ανανεώνεται η σύμβασή τους.

Άρθρο 23

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Πολιτισμού επιτρέπεται να χορηγείται σε υπήκοο τρίτης χώρας, μέλος ξένης αρχαιολογικής σχολής, η επιστημονική δραστηριότητα της οποίας υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού, άδεια διαμονής για εργασία στο πλαίσιο της δραστηριότητας της σχολής, εφόσον προηγουμένως έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του.

2. Η σχετική αίτηση κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει γίνει δεκτός ως μέλος της οικείας αρχαιολογικής σχολής και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν.

3. Στους υπηκόους τρίτων χωρών της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια διαμονής για εργασία, για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η επιστημονική τους δραστηριότητα.

4. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 24

Άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας

1. Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στη Χώρα, προκειμένου αυτός να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον πληρούνται, σωρευτικά, οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας και κατ' ελάχιστο εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, κατατεθειμένα σε λογαριασμό στο όνομα του αιτούντος, που τηρείται σε αναγνωρισμένο τραπεζικό ίδρυμα. Μετά τη χορήγηση της ειδικής θεώρησης εισόδου, απαιτείται η κατάθεση του ανωτέρω ποσού σε αντίστοιχο ίδρυμα της ημεδαπής.

β. Η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και

γ. κατέχει ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου προς άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας μαζί με αντίστοιχη οικονομοτεχνική μελέτη.

3. Η αίτηση, μαζί με την ανωτέρω οικονομοτεχνική μελέτη και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, διαβιβάζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται ο Δήμος ή η Κοινότητα, όπου ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα.

4. Η αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής της επόμενης παραγράφου, εγκρίνει την άσκηση της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας και αποστέλλει τη σχετική πράξη στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο και χορηγεί την αντίστοιχη ειδική θεώρηση εισόδου. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματός του, ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση πριν από την παρέλευση ενός έτους.

5. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας, συνιστάται επταμελής Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, στην οποία συμμετέχουν:

α) Ο προϊστάμενος της αρμόδιας Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, ως πρόεδρος,

β) Ένας προϊστάμενος τμήματος της ίδιας υπηρεσίας.
 γ) Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας.

δ) Ένας υπάλληλος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) της έδρας της Περιφέρειας.

ε) Ένας εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Ν.Α.) της έδρας της Περιφέρειας.

στ) Ένας εκπρόσωπος της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) του νομού που εδρεύει η Περιφέρεια και

ζ) Ένας εκπρόσωπος Επιμελητηρίου της έδρας της Περιφέρειας

ως τακτικά μέλη, μαζί με τα υποδεικνυόμενα αντίστοιχα αναπληρωματικά τους.

Η ανωτέρω Επιτροπή γνωμοδοτεί, μέσα σε ένα μήνα αφότου υποβληθεί το σχετικό αίτημα, αναφορικά με τη σκοπιμότητα άσκησης της δραστηριότητας. Ειδικότερα, εξετάζει την αρτιότητα και δυνατότητα εφαρμογής της οικονομοτεχνικής μελέτης, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τις επιχειρηματικές εμπειρίες του υπηκόου τρίτης χώρας, το ύψος του διαθέσιμου κεφαλαίου και τις επιπτώσεις στην απασχόληση, καθώς και τους ειδικούς περιορισμούς που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 25

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την είσοδό του στη Χώρα και, στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου για τη δραστηριότητα του προηγούμενου άρθρου, καταθέτει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και ισχύει για δύο (2) έτη.

2. Η ανωτέρω απόφαση κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται, για δύο έτη, κάθε φορά, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής του προηγούμενου άρθρου, εφόσον:

α. Η εγκριθείσα δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται.

β. Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα.

γ. Έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις και

δ. η δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται εντός των ορίων του ίδιου νομού.

4. Αν η άδεια διαμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, να χορηγηθεί στον υπήκοο τρίτης χώρας προθεσμία μέχρι έξι μήνες για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχειρησής του.

Άρθρο 26

Άδεια διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας

1. Επιτρέπεται η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην

Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσει επένδυση, εφόσον:

α. Πρόκειται για δραστηριότητα που έχει επενδυτικό χαρακτήρα.

β. Έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία.

γ. Χρηματοδοτείται με ίδια κεφάλαια.

δ. Από την οικονομοτεχνική μελέτη προκύπτει ότι το ύψος της σχετικής επένδυσης ανέρχεται τουλάχιστον σε τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

ε. Διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας και, κατ' ελάχιστο, ποσό τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ, κατατεθειμένο σε λογαριασμό στο όνομα του αιτούντος, που τηρείται σε αναγνωρισμένο τραπεζικό ίδρυμα και το οποίο, μετά τη χορήγηση ειδικής θεώρησης εισόδου, κατατίθεται σε αντίστοιχο ίδρυμα της ημεδαπής.

στ. Δημιουργούνται δέκα (10) τουλάχιστον θέσεις εργασίας, από τις οποίες το 30%, τουλάχιστον, θα καλυφθεί από Έλληνες ή κοινοτικούς υπηκόους.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας και συνοδεύεται από σχετική οικονομοτεχνική μελέτη.

3. Η αίτηση, μαζί τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δικαιολογητικά, διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής της επόμενης παραγράφου, που εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εγκρίνει τη χορήγηση της άδειας διαμονής. Η έγκριση αυτή αποστέλλεται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία χορηγεί ειδική θεώρηση εισόδου, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 8 του νόμου αυτού. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματός του, ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση πριν από την παρέλευση ενός έτους.

5. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο Προϊστάμενος της οικείας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, οι Προϊστάμενοι των αρμόδιων Διευθύνσεων των Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, καθώς και ένας εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, ως τακτικά μέλη, αναπληρούμενοι αντιστοίχως. Η παραπάνω Επιτροπή γνωμοδοτεί, μέσα σε ένα μήνα αφότου υποβληθεί το σχετικό αίτημα, αναφορικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου αυτού, συνεκτιμώντας και τις θετικές επιπτώσεις για την εθνική οικονομία της εισόδου στη Χώρα του υπηκόου τρίτης χώρας. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ρυθμίζονται θέματα γραμματειακής υποστήριξης και κάθε θέμα που σχετίζεται με τη λειτουργία της.

6. Μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται ανά έτος στην επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου έκθεση προόδου της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους της εγκριθείσας οικονομοτεχνικής μελέτης. Εάν η

επιτροπή διαπιστώσει ότι δεν υπήρξε ανάλογη πρόοδος, προτείνει στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την ανάκληση της άδειας.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα που αναφέρεται στη χορήγηση της άδειας διαμονής κατά τους όρους του άρθρου αυτού.

Άρθρο 27

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την εισόδο του στη Χώρα και στο πλαίσιο ισχύος της ειδικής θεώρησης εισόδου του, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του προηγούμενου άρθρου, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, συνοδευόμενη από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου.

2. Η σχετική άδεια διαμονής εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ισχύει για τρία έτη και η οικεία απόφαση κοινοποιείται στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

3. Η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής του προηγούμενου άρθρου, εφόσον:

α. Η εγκριθείσα δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται.

β. Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή επέκταση της αρχικής και

γ. Έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

4. Αν η άδεια διαμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στον υπήκοο τρίτης χώρας προθεσμία μέχρι έξι μήνες για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

5. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 28

Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών

1. Η εισόδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για σπουδές σε Πανεπιστήμια, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές και Εκκλησιαστικές Σχολικές Μονάδες, Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαιδεύσεως (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών του Ε.Ο.Τ. και σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.) επιτρέπεται εφόσον προηγουμένως λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Στις σπουδές περιλαμβάνονται και οι μεταπτυχιακές. Στην

έννοια των σπουδών εντάσσεται και ο κύκλος προετοιμασίας, εφόσον αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, ως τμήμα των σπουδών αυτών.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας, που έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα, μπορεί να ζητήσει άδεια διαμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον συντρέχουν, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις:

α. Έχει εγγραφεί στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή έχει γίνει αποδεκτός προς εγγραφή.

β. Διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαμονής και σπουδών για το χρόνο που ισχύει η άδεια διαμονής και

γ. Έχει καταβάλει τα απαιτούμενα τέλη εγγραφής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Δεν χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους σπουδών στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη Χώρα ως εργαζόμενοι ή ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 29

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής

1. Η άδεια διαμονής για σπουδές ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον ο κάτοχός της εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών. Ο συνολικός χρόνος διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του που συνοδεύεται από βεβαίωση του αντίστοιχου εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή του και συμμετοχή του στις εξετάσεις, καθώς και από πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας από το οποίο προκύπτει η γενικότερη πρόοδος των σπουδών του.

Άρθρο 30

Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση, για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2009/1992 (ΦΕΚ18 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει. Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγηθεί, όπου απαιτείται, με βάση το πρόγραμμα σπουδών της απαιτούμενης ειδικότητας, ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

2. Η εισόδος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. επιτρέπεται, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.). Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας

και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Ε.Ε.Κ., καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα πιστοποιητικά απόδειξης της γλωσσομάθειας όπου απαιτούνται για την έγκριση αυτή.

3. Στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου αυτού επιτρέπεται η είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών και για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνει δεκτός σε αυτά και υπό την προϋπόθεση ότι τα ανωτέρω προγράμματα απαιτούν κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση. Η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας γίνεται δεκτός, καθώς και η διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρείται από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

4. Η οικεία ειδική θεώρηση εισόδου και η αντίστοιχη άδεια διαμονής, καθώς και η ανανέωσή της, χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 31

Αλλαγή κατεύθυνσης σπουδών

Υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος έχει λάβει θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής για σπουδές ή για επαγγελματική κατάρτιση στην Ελλάδα, μπορεί να αλλάξει εκπαιδευτικό ίδρυμα, δημόσιο ή ιδιωτικό ινστιτούτο επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), ή εργαστήριο ελευθέρων σπουδών, καθώς και κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, μόνο μία φορά και εντός του πρώτου έτους σπουδών του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει υπέρβαση του χρόνου διαμονής, που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές.

Άρθρο 32

Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν, κατ' εξαίρεση, άδεια διαμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές.

Όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 33

Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας

1. Για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας από υπήκοο τρίτης χώρας απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου και χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας άδεια διαμονής διάρκειας ενός έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία και μέχρι την απόκτησή της. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής αποτελεί και η προσκόμιση βεβαίωσης από νοσηλευτικό ίδρυμα που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία παρέχει ειδικότητα, ότι γίνεται δεκτός προς απόκτησή της.

2. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγεί-

ται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 34

Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για διαμονή στη Χώρα, εφόσον έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η ειδική θεώρηση εισόδου χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του φορέα πραγματοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος ή χορήγησης της υποτροφίας.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα εκτέλεσης του προγράμματος ή διάρκειας της υποτροφίας. Οι υπότροφοι της προηγούμενης παραγράφου δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

3. Σε υπηκόους τρίτων χωρών φοιτητές που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους, στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, χορηγείται άδεια διαμονής, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, η οποία παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας, για διάστημα έως έξι μηνών, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, εφόσον προηγουμένως έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου.

Άρθρο 35

Επαγγελματική δραστηριότητα σπουδαστών υπηκόων τρίτων χωρών

Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 28, 30, 32 και 34 του παρόντος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους της οικείας νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτόν χορηγείται στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας σχετική έγκριση από την Περιφέρεια με την επίδειξη της άδειας διαμονής του. Η διάρκεια της ανωτέρω έγκρισης είναι ισόχρονη με την άδεια διαμονής και μπορεί να ανανεώνεται παράλληλα με αυτήν.

Άρθρο 36

Χορήγηση άδειας διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χορηγείται άδεια διαμονής για ένα έτος σε υπήκοο τρίτης χώρας, εφόσον έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου και διαθέτει επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης, η οποία μπορεί να ανανεώνεται ανά έτος, εφόσον πληρούνται οι λοιπές, προβλεπόμενες από το νόμο, προϋποθέσεις. Το ύψος των επαρκών πόρων καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 90 του νόμου αυτού.

2. Ο παραπάνω υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να συνο-

δεύεται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς του, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος. Η προϋπόθεση των επαρκών πόρων διαβίωσης θα πρέπει να συντρέχει είτε στο πρόσωπο του κάθε μέλους της οικογένειας είτε αθροιστικά για όλα τα μέλη αυτής.

Άρθρο 37

Χορήγηση άδειας διαμονής σε ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων και σε υπηκόους τρίτης χώρας που υπηρετούν ως υπηρετικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών

1. Στα ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, άδεια διαμονής για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο υπηρεσίας των γονέων τους. Η ανωτέρω άδεια δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας χορηγείται άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργασθούν:

α. Ως υπηρετικό προσωπικό Διπλωματικής Αποστολής διαπιστευμένης στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. ζ' της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των διπλωματικών σχέσεων», η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (ΦΕΚ 108 Α').

β. Ως ιδιωτικοί υπηρέτες μελών Διπλωματικών Αποστολών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. η' της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των διπλωματικών σχέσεων».

3. Η άδεια διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών της περίπτωσης α' της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους που μπορεί να ανανεώνεται για χρονικό διάστημα δύο ετών κάθε φορά, εφόσον συνεχίζεται η εργασιακή τους σχέση με την εν λόγω διπλωματική αποστολή. Η άδεια διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που διαρκεί η σχέση τους με μέλος της διπλωματικής αποστολής.

Άρθρο 38

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε ανταποκριτές ξένου τύπου

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας χορηγείται άδεια διαμονής στους ανταποκριτές ξένου τύπου, εφόσον κατέχουν ειδική θεώρηση εισόδου και έχουν διαπιστευθεί στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης. Οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους για τα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παραγράφου αυτής κατατίθεται στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, συνοδευόμενη από αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου

ταξιδιωτικού εγγράφου του υπηκόου τρίτης χώρας με την ειδική θεώρηση εισόδου και βεβαίωση της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης για την ανωτέρω ιδιότητα του υπηκόου τρίτης χώρας και για το χρονικό διάστημα της διαπίστευσής του.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Άρθρο 39

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε λειτουργούς των γνωστών θρησκειών

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας επιτρέπεται να χορηγείται άδεια διαμονής σε λειτουργούς όλων των γνωστών θρησκειών, υπηκόους τρίτων χωρών, για ένα έτος που μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία και εφόσον έχουν λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η ειδική θεώρηση εισόδου δύναται να χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του οικείου μητροπολίτη, προκειμένου για λειτουργούς της επικρατούσας θρησκείας ή του οικείου εκπροσώπου της γνωστής θρησκείας στη Χώρα, ότι οι ανωτέρω λειτουργοί θα ασκήσουν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων διαβίωσης και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

2. Οι ως άνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 40

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους

1. Η είσοδος ομόδοξου υπηκόου τρίτης χώρας για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως ο υπήκοος τρίτης χώρας λάβει ειδική θεώρηση εισόδου.

2. Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλει στην Ιερά Επιστοασία του Αγίου Όρους αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέσει:

α. Αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με την ειδική θεώρηση εισόδου.

β. Βεβαίωση εγγραφής στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία.

γ. Βεβαίωση Ιεράς Μονής ή ιδρύματος ή ιδιώτη ότι αναλαμβάνουν την κηδεμονία, τα έξοδα σπουδών και διαβίωσής του στο Άγιον Όρος.

δ. Βεβαίωση της Ιεράς Επιστοασίας ή της Ιεράς Μονής ή του ιδρύματος ή του ιδιώτη, που έχουν αναλάβει την κηδεμονία του, ότι υποχρεούται προς πλήρη κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και των εξόδων νοσηλείας του, καθώς και

ε. Πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο υπήκοος τρίτης χώ-

ρας δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

3. Η άδεια διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση της Ιεράς Επιστολής.

4. Η άδεια διαμονής χορηγείται για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης και μπορεί να ανανεώνεται για ένα ακόμη έτος.

Άρθρο 41

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδή, γνωριμία και άσκηση του μοναχικού βίου

1.α. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, ο οποίος έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, επιτρέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής στην περιοχή του Αγίου Όρους για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου, ύστερα από αίτησή του προς μία από τις είκοσι (20) Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας. Η άδεια εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον η φιλοξενούσα Ιερά Μονή βεβαιώνει ότι αναλαμβάνει να του παρέχει κατάλυμα, τροφή και λοιπά έξοδα διαβίωσης και να τον ασφαλίσει για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

β. Η φιλοξενούσα Ιερά Μονή του Αγίου Όρους διαβιβάζει στην αρμόδια Διεύθυνση της Περιφέρειας την εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας με την παραπάνω αίτηση του ενδιαφερομένου.

γ. Η άδεια έχει ισχύ ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας επιτρέπεται να χορηγείται άδεια διαμονής για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, σε υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος επιθυμεί να γνωρίσει το μοναχικό βίο ή να μονάσει, εφόσον έχει λάβει ειδική θεώρηση εισόδου. Η ειδική θεώρηση εισόδου χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση της οικείας Ιεράς Μονής ότι έχει γίνει δεκτός για να γνωρίσει το μοναχικό βίο ή να μονάσει. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Άρθρο 42

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού

1. Χορηγείται ειδική θεώρηση εισόδου σε αρχηγούς οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού (Tour Leaders), μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας τους.

2. Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει, πέντε ημέρες από την άφιξή του στη Χώρα, να καταθέσει στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

3. Η ανωτέρω άδεια διαμονής, η οποία επιτρέπει στον

κάτοχό της να ασκεί την εργασία για την οποία εισήλθε στη Χώρα, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για χρονικό διάστημα έως οκτώ μηνών και δεν ανανεώνεται εντός του ίδιου έτους.

Άρθρο 43

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας που επιθυμεί να διαμείνει στην Ελλάδα, με σκοπό τη συμμετοχή του σε ερευνητικά προγράμματα σε δημόσιο ερευνητικό οργανισμό ή άλλους αντίστοιχους ερευνητικούς φορείς του δημόσιου τομέα ή Ν.Π.Ι.Δ., που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, χορηγείται άδεια διαμονής για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 10 του νόμου αυτού και έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας με τον ερευνητικό οργανισμό, στην οποία αναγράφονται οι όροι συνεργασίας, ο χρόνος ολοκλήρωσής της, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής και επιστροφής του από τον αυτό οργανισμό.

2. Ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας, αφού προηγουμένως λάβει ειδική θεώρηση εισόδου, καταθέτει αίτηση στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, είναι ετήσιας διάρκειας και μπορεί να ανανεώνεται κατ' έτος και για τον ίδιο λόγο, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού προγράμματος.

3. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 44

Χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, επιτρέπεται να χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως σε υπηκόους τρίτων χωρών:

α. Θύματα εργατικών ατυχημάτων και λοιπών ατυχημάτων, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία ή συνταξιοδοτούνται για την ίδια αιτία.

β. Θύματα εγκληματικών πράξεων, εφόσον αυτές προκύπτουν από δικαστική απόφαση και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία τους.

γ. Πρόσωπα, τα οποία φιλοξενούνται σε ιδρύματα και σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού.

δ. Ανήλικα, την επιμέλεια των οποίων έχουν ελληνικές οικογένειες ή οικογένειες υπηκόων τρίτων χωρών με νό-

μμη διαμονή στη Χώρα, ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας.

ε. Πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας.

Η συνδρομή σοβαρών προβλημάτων υγείας, καθώς και η διάρκεια της θεραπείας, διαπιστώνονται με πρόσφατο πιστοποιητικό κρατικού νοσοκομείου ή νοσοκομείου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σε περίπτωση κατά την οποία το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας, στις περιπτώσεις α', β' και ε' είναι η προηγούμενη κατοχή από τον αιτούντα άδειας διαμονής. Η διάρκεια της άδειας είναι μέχρι ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα.

2. Σε περίπτωση συνδρομής λόγων που δεν εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου και οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την παραμονή υπηκόου τρίτης χώρας, είναι δυνατή η χορήγηση άδειας διαμονής, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου 89 του παρόντος. Η διάρκεια της ανωτέρω άδειας δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες και δεν ανανεώνεται για την ίδια αιτία παρά μόνο για έναν από τους λοιπούς λόγους που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.

3. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των παραπάνω αιτήσεων είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Στις περιπτώσεις των προσώπων της παραγράφου 1 που τα μέλη της οικογένειάς τους είναι κάτοχοι άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης είναι δυνατή η ανανέωση της άδειας διαμονής τους για ίσο χρονικό διάστημα με την ισχύ της άδειας για ανθρωπιστικούς λόγους. Η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Στην περίπτωση που δεν πληρούται η προϋπόθεση της περίπτωσης γ' του άρθρου 53, η άδεια μπορεί να χορηγηθεί κατά παρέκκλιση της διάταξης αυτής.

5. Η άδεια διαμονής που χορηγείται για ανθρωπιστικούς λόγους μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς λόγους του νόμου αυτού, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους εκδόθηκαν ή εφόσον τούτο έχει οριστεί με την απόφαση χορήγησής της.

6. Οι άδειες διαμονής του παρόντος άρθρου παρέχουν στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

7. Οι άδειες διαμονής της παραγράφου 1 δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 45

Χορήγηση άδειας διαμονής για δημόσιο συμφέρον

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών χορηγείται άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, εφόσον αιτιολογημένα συντρέχει δημόσιο συμφέρον. Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παραγράφου

αυτής υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Οι παραπάνω υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 54 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΘΥΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Άρθρο 46

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας, που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών κατά την έννοια της περίπτωσης ι' του άρθρου 1 του νόμου αυτού και ύστερα από αίτηση του θύματος που υποβάλλεται είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα χορηγείται σχετική άδεια διαμονής, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

2. Η άδεια αυτή χορηγείται με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων.

Άρθρο 47

Ενημέρωση θυμάτων και ειδική μέριμνα για ανήλικους

1. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αστυνομικές ή εισαγγελικές αρχές πιθανολογήσουν ότι υπήκοος τρίτης χώρας εμπίπτει στην κατηγορία των θυμάτων, όπως αυτά ορίζονται σύμφωνα με την περίπτωση ι' του άρθρου 1 του παρόντος, τον ενημερώνουν για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής περιορισμένης ισχύος, εφόσον συνεργάζεται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Την ενημέρωση αυτή μπορεί να παρέχουν και οι αρμόδιοι φορείς κοινωνικής στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα του π.δ. 233/2003 (ΦΕΚ 248 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Στην περίπτωση υπηκόων τρίτων χωρών που είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι, οι αρμόδιες εισαγγελικές ή αστυνομικές αρχές λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να προσδιορίσουν την ταυτότητα και την ιθαγένειά τους και να θεμελιώσουν το γεγονός ότι δεν συνοδεύονται. Επίσης, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς τους και λαμβάνουν αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν τη νομική τους εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπησή τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 48

Προθεσμία περίσκεψης

1. Στα πρόσωπα των προηγούμενων διατάξεων παρέχεται, με πράξη της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, προθεσμία περίσκεψης, ώστε να συνέλθουν και να είναι σε θέση να διαφύγουν από την επιρροή των δραστών των σχετικών αδικημάτων, για να μπορούν να λάβουν ανεπηρέαστη απόφαση σχετικά με τη συνεργασία τους με τις δικωτικές αρχές.

2. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τον

έναν μήνα. Ειδικά για τους ανήλικους, η ίδια προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για έναν ακόμη μήνα με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής και με κριτήριο την εξυπηρέτηση του συμφέροντος του ανηλίκου.

3. Μόνη η προθεσμία περίσκεψης δεν θεμελιώνει δικαίωμα διαμονής στη Χώρα. Κατά το ίδιο διάστημα, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν απελαύνονται, τυχόν δε εκδοθείσα απόφαση απέλασης ανακαλείται.

4. Με απόφαση της εισαγγελικής αρχής, η προθεσμία περίσκεψης μπορεί να τερματίζεται πριν από τη λήξη της, εφόσον:

- α. διαπιστωθεί από την οικεία εισαγγελική ή αστυνομική αρχή ότι το ανωτέρω πρόσωπο εκουσίως επανασυνέδεσε τις σχέσεις του με τους δράστες των εγκλημάτων της περίπτωσης ι' του άρθρου 1 του νόμου αυτού ή
- β. για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Άρθρο 49

Περίθαλψη και παροχές κατά την περίοδο περίσκεψης

1. Κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης, τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν πρόσβαση στην περίθαλψη, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 7 του π.δ. 233/2003, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Στα ίδια πρόσωπα διασφαλίζονται ικανές συνθήκες διαβίωσης, εφόσον δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους.

3. Οι αρμόδιες εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές φροντίζουν, κατά προτεραιότητα, για την προστασία και ασφάλεια των προσώπων αυτών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επίσης, παρέχονται υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, όταν τα θύματα αγνοούν την ελληνική γλώσσα, καθώς και κάθε αναγκαία νομική βοήθεια.

Άρθρο 50

Προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής

1. Μετά την πάροδο της προθεσμίας περίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή, εφόσον συντρέξει η περίπτωση β' της παραγράφου αυτής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας εξετάζει εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και συντάσσει σχετική έκθεση:

α. Εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην Ελληνική Επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας.

β. Εάν το ανωτέρω πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας και

γ. Εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων της περίπτωσης ι' του άρθρου 1 του νόμου αυτού.

2. Η εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής γίνεται κατά προτεραιότητα και η χορήγησή της διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδεται άδεια διαμονής διάρκειας δώδεκα μηνών, εάν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου και η οποία ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

3. Η ανωτέρω άδεια διαμονής διασφαλίζει δικαίωμα

πρόσβασης στην αγορά εργασίας, η οποία ισχύει μόνο κατά τη διάρκειά της, στις παροχές και την περίθαλψη του άρθρου 49 του νόμου αυτού, καθώς και στις προϋποθέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 6 του π.δ. 233/2003.

Άρθρο 51

Ειδικοί λόγοι μη ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται, εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει.

β. Εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική.

γ. Όταν το θύμα παύει να συνεργάζεται.

δ. Εάν με πρωτοβουλία της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής η σχετική διαδικασία διακοπεί.

ε. Όταν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται και η σχετική διαδικασία.

Άρθρο 52

Αλλαγή σκοπού διαμονής

Μέσα σε έναν μήνα από την περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να χορηγηθεί στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρωπίνων, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους και υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 53

Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση

Ο υπήκοος τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη δικαιούται να ζητήσει την είσοδο και διαμονή στη χώρα μελών της οικογένειάς του, εφόσον πληρούνται, σωρευτικά, οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α. Αποδεικνύει την ύπαρξη της οικογενειακής σχέσης.

β. Τα μέλη της οικογένειάς του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του.

γ. Αποδεικνύει ότι διαθέτει ετήσιο προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο.

δ. Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.

Άρθρο 54 **Μέλη οικογένειας**

1. Ως μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που εισέρχονται στη Χώρα, στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, νοούνται:

α. Οι σύζυγοι, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί.

β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

2. Σε περίπτωση πολυγαμίας, αν ο συντηρών έχει ήδη σύζυγο που ζει μαζί του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση με άλλη σύζυγο.

Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 περίπτ. β', δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση ανήλικων τέκνων του συντηρούντος και άλλης συζύγου, πέραν των ανήλικων τέκνων αυτού με την σύζυγο με την οποία έχει ήδη επανενωθεί στη Χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 55 **Υποβολή και εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση**

1. Ο συντηρών καταθέτει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του για την έγκριση οικογενειακής επανένωσης. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

2. Η αίτηση γίνεται δεκτή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 53 και 54 του νόμου αυτού. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας υποχρεούται να ζητήσει προηγουμένως τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, καθώς και τη γνώμη της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής προς διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης. Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός διμήνου από του ζητηθούν.

3. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα, με την οποία εγκρίνεται η αίτηση για οικογενειακή επανένωση διαβιβάζεται στην οικεία ελληνική προξενική αρχή, η οποία χορηγεί στα μέλη της οικογένειας του υπηκόου τρίτης χώρας τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 8 του παρόντος.

Άρθρο 56 **Χορήγηση άδειας διαμονής**

1. Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος, μετά την εισοδό τους στη Χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, καταθέτουν αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του για χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

Κατά την εξέταση της αίτησης του παρόντος και του επόμενου άρθρου, εκτιμάται ιδιαίτερος και το συμφέρον των ανήλικων τέκνων.

2. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από

εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα και τους χορηγείται ατομική άδεια διαμονής.

3. Οι αιτούμενες άδειες διαμονής χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες, αφότου υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 57 **Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής**

1. Στα μέλη της οικογένειας χορηγείται ατομική άδεια διαμονής για χρονικό διάστημα ενός έτους, την οποία μπορούν να ανανεώνουν ανά διετία.

2. Το μέλος της οικογένειας, που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η αντίστοιχη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

3. Κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής, όταν ο συντηρών δεν έχει επαρκείς πόρους χωρίς προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας, όπως αναφέρεται στην παρ. 1, περίπτωση γ' του άρθρου 53 του άρθρου αυτού, λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας στο συνολικό εισόδημά της.

Άρθρο 58 **Ανάκληση άδειας διαμονής**

1. Η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 75 του νόμου αυτού και στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

β. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί η άδεια διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν, ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί θέματα που σχετίζονται με την προσωπική κατάσταση του ετέρου των συζύγων.

γ. Η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 60 του νόμου αυτού.

2. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, που λειτουργούν στο νομό του τόπου κατοικίας ή διαμονής του, διενεργούν τους κατάλληλους σχετικούς ελέγχους, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τον συντηρούντα και τα μέλη της οικογένειάς του, τόσο κατά την αρχική χορήγηση, όσο και κατά την ανανέωση των αδειών διαμονής. Ελεγχχοι μπορούν να διενεργούνται σε κάθε περίπτωση που περιέρχεται στη γνώση των ανωτέρω υπηρεσιών και για οποιοδήποτε περιστατικό που μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση της άδειας διαμονής.

3. Πριν από την απόρριψη αίτησης, την ανάκληση ή την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής, ή σε περίπτωση

ση λήψης μέτρου απομάκρυνσης εις βάρος του συντηρούντος ή μελών της οικογένειάς του, λαμβάνονται υπόψη ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου, η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα, καθώς και η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 59

Δικαιώματα μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας

Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος έχουν, κατ' αντιστοιχία με αυτόν, δικαίωμα:

- α. Πρόσβασης στην εκπαίδευση.
  - β. Πρόσβασης στη μισθωτή εργασία και σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.
- Η πρόσβαση αυτή, κατά το δωδεκάμηνο διάστημα διαμονής από τη χορήγηση της αρχικής άδειας, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 57 του νόμου αυτού, τελεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 90 του νόμου αυτού.
- γ. Πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, στη βασική και περαιτέρω κατάρτιση, καθώς και στην επανακατάρτιση.

Άρθρο 60

Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης δικαιούνται να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Παρέλευσης πενταετίας από τη χορήγηση της άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του άρθρου αυτού.

β. Ενηλικίωσης.

γ. Θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη Χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του.

δ. Σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, εφόσον:

i. Ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, επί τρία, τουλάχιστον, έτη από τα οποία το ένα έτος έχει διανυθεί στη Χώρα.

ii. Συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, εν όσω υφίστατο ο γάμος.

2. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου αυτού.

3. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια.

4. Για τα τέκνα, η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται ανά έτος, και σε κάθε περίπτωση έως και τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προ-

βλέψεις του νόμου αυτού. Εάν η ανανέωσή της δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε προθεσμία ενός έτους, ο υπήκοος τρίτης χώρας υποχρεούται να εγκαταλείψει το ελληνικό έδαφος. Σε περίπτωση που η ανωτέρω αυτοτελής άδεια διαμονής ανανεωθεί για σπουδές, ο υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί, μετά το πέρας των σπουδών του, να την ανανεώσει σύμφωνα με τις προβλέψεις και τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού.

5. Στους συζύγους επαναπατρισθέντος ή παλιννοστήσαντος ή ομογενούς, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, χορηγείται άδεια διαμονής η οποία ισχύει για όσο χρονικό διάστημα έχει νομιμοποιηθεί η διαμονή του ετέρου των συζύγων. Οι χήρες και τα ανήλικα τέκνα, εφόσον ο αποβιώσας σύζυγος ήταν επαναπατρισθείς ή παλιννοστήσας ή ομογενής λαμβάνουν αυτοτελή άδεια διαμονής, διάρκειας πέντε ετών. Οι άδειες διαμονής της παρούσας χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, είναι δυνατόν να ανανεώνονται, κάθε φορά, για ισόχρονο διάστημα και δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ Ή ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Άρθρο 61

Δελτίο διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Σε μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, τα οποία τον συνοδεύουν ή επιθυμούν να τον συναντήσουν, εφόσον αυτός διαμένει νόμιμα στη Χώρα και η διάρκεια διαμονής τους υπερβεί τους τρεις μήνες, χορηγείται «Δελτίο Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε.». Το Δελτίο αυτό, το οποίο είναι ατομικό, για τα μέλη της οικογένειας της επόμενης παραγράφου, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη εξέτασης λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας και συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Το ανωτέρω Δελτίο έχει διάρκεια πέντε έτη, ή την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής του πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε., εφόσον αυτή είναι μικρότερη των πέντε ετών. Οι κάτοχοι του Δελτίου Διαμονής δικαιούνται να εργάζονται.

2. Ως μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. νοούνται:

α. Οι σύζυγοι, καθώς και τα κάτω των 21 ετών κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον συντηρούνται από αυτούς.

β. Τα λοιπά τέκνα του Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή του ενός εκ των συζύγων, τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας, ή ανεξαρτήτως ηλικίας, όταν συντηρούνται από αυτούς,

γ. Οι απευθείας ανιόντες του Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε. και του ετέρου των συζύγων, που συντηρούνται από αυτούς.

3. Εφόσον πρόκειται για πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., που διαμένει στη Χώρα για λόγους σπουδών, ως μέλη της οικογένειάς του νοούνται μόνον οι σύζυγοι και τα συντηρούμενα τέκνα.

4. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Διαμονής, κατά την παράγραφο 1, οφείλει να καταθέσει αίτηση στο δήμο ή στην κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του σε διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξής του στη Χώρα, εφόσον:

α. Είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου.

β. Αποδεικνύει εγγράφως την οικογενειακή του σχέση με τον Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε..

γ. Αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή του πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε. στη Χώρα.

δ. Αποδεικνύει στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 2 ότι συντρέχει η προϋπόθεση του συντηρούμενου μέλους.

Εάν υπάρχουν σχετικές σοβαρές ενδείξεις, ζητείται από τις αρμόδιες αρχές να υποβληθεί ο ενδιαφερόμενος σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από ασθένειες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας, η οποία και χορηγεί το Δελτίο Διαμονής το βραδύτερο μέσα σε έξι μήνες αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση.

5. Το Δελτίο Διαμονής δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 75 του νόμου αυτού και εφόσον:

α. Ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

β. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί το Δελτίο Διαμονής ή Μόνιμης Διαμονής. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του ετέρου συζύγου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 62

Προϋποθέσεις διατήρησης δικαιώματος διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. διατηρούν προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής όταν:

α. Ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στην Ελλάδα επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατό του.

β. Εκδοθεί απόφαση διαζυγίου και ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον έτη, εκ των οποίων το ένα έτος στην

Ελλάδα ή η επιμέλεια των τέκνων έχει ανατεθεί νομίμως σε έναν από τους συζύγους που είναι υπήκοος τρίτης χώρας.

γ. Συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, εν όσω υφίστατο ο γάμος.

δ. Ο ένας των συζύγων απολαύει νομίμως του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι από τη σχετική δικαστική απόφαση ή την έγγραφη συμφωνία των συζύγων προκύπτει ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

2. Πριν από την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής, κατά το επόμενο άρθρο, το δικαίωμα διαμονής εξακολουθεί υπό την προϋπόθεση ότι οι πολίτες άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αποδεικνύουν πως έχουν εισόδημα από ασκούμενη δραστηριότητα στη Χώρα ή διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και να έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας.

3. Σε περίπτωση που ο Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. αναχωρήσει από τη Χώρα ή αποβιώσει, τα τέκνα και ένας των συζύγων, ο οποίος έχει την επιμέλειά τους, διατηρούν το δικαίωμα διαμονής, εφόσον τα τέκνα είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και για όσο χρόνο υπολείπεται μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών, τον οποίο παρακολουθούν.

Άρθρο 63

Δελτίο μόνιμης διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., τα οποία διαμένουν νομίμως στη Χώρα με τον Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη Χώρα. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, «Δελτίο Μόνιμης Διαμονής», το οποίο ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία και παρέχει στον κάτοχο δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

2. Κατά παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον αναγνωριστεί στον πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. δικαίωμα μόνιμης διαμονής πριν από τη συμπλήρωση συνεχούς διαστήματος πέντε ετών, τα μέλη της οικογένειας που διαμένουν μαζί του αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

3. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, οφείλει να υποβάλει σχετική αίτηση δύο μήνες πριν από τη λήξη της ισχύος του Δελτίου Διαμονής του.

4. Διακοπή της διαμονής, η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα έτη, δεν θίγει την ισχύ του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής.

5. Σε περίπτωση που ο πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. απεβίωσε, εν όσω ακόμη εργαζόταν, αλλά πριν αποκτήσει το καθεστώς μόνιμης διαμονής στην Ελ-

λάδα δυνάμει της παραγράφου 2, τα μέλη της οικογένειάς του που διέμεναν μαζί του στη Χώρα, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι:

α. Ο πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. είχε διαμείνει στη Χώρα μέχρι το χρόνο του θανάτου του επί δύο συνεχή έτη ή

β. Ο θάνατός του οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

6. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου αυτού, τα μέλη της οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε. που εμπίπτουν στην παράγραφο 1 περιπτώσεις α' και β' του προηγούμενου άρθρου και πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής εάν έχουν διαμείνει νομίμως στη Χώρα για πέντε συνεχή έτη.

Άρθρο 64

Γενικές διατάξεις περί Δελτίων Διαμονής υπηκόων τρίτης χώρας, μελών οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε.

1. Η ισχύς του Δελτίου Διαμονής, καθώς και το αδιάλειπτο της διαμονής, δεν θίγονται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από απουσία δώδεκα συνεχόμενων μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνης και μητρότητας, σοβαρής ασθένειας, σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης ή μετακίνησης σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή τρίτη χώρα.

2. Η έκδοση του Δελτίου Διαμονής και του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής δεν υπόκειται σε καταβολή παραβόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Άρθρο 65 Πεδίο εφαρμογής

1. Η κοινωνική ένταξη αποσκοπεί στη χορήγηση δικαιωμάτων στους υπηκόους τρίτων χωρών, τα οποία διασφαλίζουν αφ' ενός την αναλογικώς ισότιμη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Χώρας και, αφ' ετέρου, αποβλέπουν στην υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών κανόνων και αξιών της ελληνικής κοινωνίας, ώστε να ικανοποιούνται οι στόχοι των δράσεων του ολοκληρωμένου προγράμματος, σύμφωνα με την πρόβλεψη της παραγράφου 4 του επόμενου άρθρου, με παράλληλη διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας.

2. Οι δράσεις κοινωνικής ένταξης μπορούν να εφαρμόζονται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών, των οποίων το νομικό καθεστώς εισόδου και διαμονής ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, πρωτίστως δε σε εκείνους που η εργασία τους δεν έχει προσωρινό χαρακτήρα, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, τα οποία γίνονται δεκτά στο πλαίσιο των ρυθμίσεων για την οικογενειακή επανένωση. Η επιτυχής ολοκλήρωση των δράσεων συναρτάται με τη χορήγηση σε αυτούς συγκεκριμένων δικαιωμάτων αναλόγων με εκείνα των ημεδαπών. Από τις δράσεις κοινωνικής ένταξης

μπορούν να ωφελούνται, επίσης, οι υπήκοοι τρίτων χωρών δεύτερης και τρίτης γενιάς, οι οποίοι έχουν γεννηθεί στη Χώρα μας, καθώς και οι πρόσφυγες και τα άτομα που τελούν υπό καθεστώς διεθνούς προστασίας.

3. Στο πλαίσιο των δράσεων κοινωνικής ένταξης μπορεί να συμπεριλαμβάνονται ευεργετικά μέτρα, ικανά να βοηθήσουν την ανάπτυξη της Χώρας προέλευσης των υπηκόων τρίτων χωρών, σε περίπτωση επιστροφής τους σε αυτή.

Άρθρο 66

Βασικές αρχές κοινωνικής ένταξης Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης

1. Για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη Χώρα και με γνώμονα τη διαφορετικότητα και την πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σε συνεργασία με τα καθ' ύλην συναρμόδια Υπουργεία και φορείς, εφαρμόζει Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης.

2. Οι βασικές αρχές που διέπουν το ανωτέρω Πρόγραμμα και δεσμεύουν όλους τους συμμετέχοντες φορείς είναι οι ακόλουθες:

α. Η αποφυγή οποιασδήποτε μορφής διακρίσεων σε βάρος υπηκόων τρίτων χωρών λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετήσιων χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, αναπηριών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

β. Η επιδίωξη εφαρμογής ίσης μεταχείρισης, σε κάθε πτυχή της οικονομικής, κοινωνικής, και πολιτιστικής ζωής, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, με στόχο την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

γ. Ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους, όπως αυτά διασφαλίζονται από την εσωτερική έννομη τάξη, σχετικά με την προστασία της πολιτισμικής και θρησκευτικής ιδιαιτερότητας.

δ. Η υποστήριξη, ανάδειξη και προβολή της προσωπικής τους συμβολής στις ευρύτερες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, αλλά και των προσπαθειών τους για αυτοεξυπηρέτηση και προσωπική συμμετοχή στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους.

ε. Η υποβοήθηση της συνοχής των οικογενειών τους και η ενίσχυση των υφιστάμενων υποστηρικτικών κοινωνικών δικτύων, στα οποία συμμετέχουν.

στ. Η ενίσχυση της ουσιαστικής συμμετοχής τους, ως εταίρων, στο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και η ανάπτυξη προς τούτο ισχυρών συμβουλευτικών δομών.

3. Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης διαρθρώνεται σε υποπρογράμματα ανά τομέα ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία, όπως είναι τα υποπρογράμματα για την παροχή πληροφοριών και διευκολύνσεων, προώθησης στην απασχόληση, εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, πολιτιστικής και πολιτισμικής στήριξης, παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης κ.λπ..

Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποπρογραμμάτων, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και μεριμνά, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς, για

την ανάληψη δράσεων και μέτρων πολιτικής, που αφορούν τόσο θεσμικές παρεμβάσεις, όσο και την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών και υπηρεσιών. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού.

4. Οι δράσεις που αναπτύσσονται και τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Προγράμματος αποβλέπουν στην επιτυχή ένταξη του υπηκόου τρίτης χώρας στην ελληνική κοινωνία και καλύπτουν τους ακόλουθους, κυρίως, τομείς:

- α. την πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής γλώσσας,
- β. την επιτυχή παρακολούθηση εισαγωγικών μαθημάτων σχετικά με την ιστορία, τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής της ελληνικής κοινωνίας,
- γ. την ένταξη στην ελληνική αγορά εργασίας και
- δ. την ενεργό κοινωνική συμμετοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΟΣ

Άρθρο 67 Προϋποθέσεις απόκτησης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος

1. Ο ενήλικος υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα κατά τα πέντε τελευταία έτη στην Ελλάδα μπορεί να αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος. Το αντίστοιχο δικαίωμα έχει προσωποπαγή χαρακτήρα. Το ανωτέρω διάστημα πρέπει να είναι συνεχές, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Για την απόκτηση της ανωτέρω ιδιότητας πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α. Να διαθέτει για τον ίδιο και για τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς του σταθερούς και τακτικούς πόρους, οι οποίοι αξιολογούνται σύμφωνα με τη φύση τους.
- β. Να διαθέτει για τον ίδιο και τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς του πλήρη ασφάλιση ασθένειας.
- γ. Να διαθέτει κατάλυμα, το οποίο πληροί προδιαγραφές υγιεινής.
- δ. Να συντρέχουν τα κριτήρια του επόμενου άρθρου.

2. Οι διατάξεις του κεφαλαίου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α. Στους κατόχους άδειας διαμονής για σπουδές, απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, καθώς και για επαγγελματική κατάρτιση.

β. Στους κατόχους άδειας διαμονής, η οποία από τη φύση της έχει προσωρινό χαρακτήρα, όπως στις περιπτώσεις των άρθρων 16, 18, 19 και 20 παρ. 5.

γ. Στους υπαγόμενους στο καθεστώς της σύμβασης της Βιέννης του 1961 για τις διπλωματικές σχέσεις, η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (ΦΕΚ 108 Α') και της σύμβασης της Βιέννης του 1963 για τις προξενικές σχέσεις, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 90/1975 (ΦΕΚ 150 Α').

3. Οι περίοδοι διαμονής για τους λόγους που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν προσμετρώνται για τον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου.

4. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετίας.

5. Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος είναι εκείνο που ανανέωσε την οικεία άδεια διαμονής του πριν από τη συνδρομή των προϋποθέσεων και κριτηρίων απόκτησης της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος.

Άρθρο 68 Κριτήρια απόκτησης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος

1. Προς απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά και τα ακόλουθα κριτήρια:

- α. Επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας.
- β. Γνώση στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι φορείς και η διαδικασία πιστοποίησης της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας, καθώς και της γνώσης στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Η διαπίστωση της συνδρομής των κριτηρίων της προηγούμενης παραγράφου γίνεται από την Επιτροπή του άρθρου 13 του παρόντος. Για το σκοπό αυτόν η Επιτροπή συντίθεται με δύο επιπλέον μέλη που έχουν την ιδιότητα καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υποδεικνύονται από τον Διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού.

Άρθρο 69 Ρύθμιση ειδικών θεμάτων επί μακρόν διαμενόντων

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Τάξης και στο πλαίσιο των προβλέψεων της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003, ρυθμίζονται όλα τα ειδικά θέματα που αναφέρονται στα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στη διαδικασία διαπίστωσης της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και τα αντίστοιχα που αφορούν ζητήματα ανάκλησης ή απώλειας της ανωτέρω ιδιότητας, διασφάλισης των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, οριοθέτησης του δικαιώματος κινητικότητας και ειδικών προϋποθέσεων προστασίας από την απέλαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ' ΟΛΙΓΟΗΜΕΡΗ ΔΙΑΜΟΝΗ

Άρθρο 70 Είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών για ολιγοήμερη διαμονή

1. Υπήκοος τρίτης χώρας που εισέρχεται στη Χώρα για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη διαμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια διαμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για υπήκοο τρίτης χώρας στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση.

2. Παράταση του χρόνου διαμονής μέχρι έξι μήνες

μπορεί να χορηγηθεί σε υπήκοο τρίτης χώρας για λόγους εξαιρετικούς, ιδιαίτερα λόγω ανωτέρας βίας, ανθρωπιστικών, επαγγελματικών ή σοβαρών προσωπικών λόγων, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται, πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής, στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής και καταχωρίζεται στο διαβατήριό του υπό μορφή σχετικής σφραγίδας.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής του υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 71 Δικαιώματα

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλιζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς.

2. Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Οι κρατούμενοι υπήκοοι τρίτων χωρών ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε ίδρυμα, για τους κανόνες διαβίωσής τους σε αυτό, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται, επίσης, η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους, του οποίου έχουν την ιθαγένεια ή από το οποίο προέρχονται, καθώς και με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους.

4. Οι πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 1 έως 3 του ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α΄) δίδονται αυτεπαγγέλτως.

5. Υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και εξέρχεται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούται επανεισόδου, εφόσον η άδεια διαμονής του εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου του.

Άρθρο 72

Πρόσβαση των ανήλικων υπηκόων τρίτων χωρών στην εκπαίδευση

1. Ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που διαμένουν στην Ελληνική Επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί.

2. Οι ανήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών, που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή ανήλικων, υπηκόων τρίτων χωρών, στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγραφούν στα δημόσια σχολεία και τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον:

α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος με την

ιδιότητα του πρόσφυγα και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.

β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. Είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποκτήθηκαν στη Χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και εγγραφής μαθητών, οι οποίοι είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών που ενδιαφέρονται, στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της Χώρας προέλευσής τους.

5. Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί.

Άρθρο 73 Υποχρεώσεις

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας είναι υποχρεωμένος να προσέρχεται ο ίδιος κατά την υποβολή της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, καθώς και για την ανανέωση αυτής. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η σχετική πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από αστυνομική αρχή και με την προϋπόθεση τήρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 84 του νόμου αυτού. Επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση της άδειας διαμονής ή της ανανέωσής της, με δικαστικό επιμελητή ή τηλεομοιοτυπία, δεν είναι επιτρεπτή.

2. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, κατά τη διάρκεια της διαμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης:

α. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας του.

β. Κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου.

γ. Την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

δ. Την απώλεια της άδειας διαμονής του.

ε. Κάθε μεταβολή στο πρόσωπο του εργοδότη και στο είδος της απασχόλησης.

στ. Την καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

Ειδικά, η μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας γνωστοποιείται και στο οικείο αστυνομικό τμήμα.

Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανα-

νέωσή της και του έχει χορηγηθεί η βεβαίωση των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 11 του παρόντος.

4. Υπήκοος τρίτης χώρας, στον οποίο δεν εγκρίθηκε η χορήγηση άδειας διαμονής ή η ανανέωσή της, καθώς και στην περίπτωση ανάκλησης της άδειας, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

5. Υπήκοος τρίτης χώρας, που παραμένει στη Χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας διαμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου διαμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοίμορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια διαμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο διαμονής του στον Ενιαίο Χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει το τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης διαμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια διαμονής. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης. Εξαιρούνται από την επιβολή προστίμων οι ανήλικοι και όσοι έχουν την ιδιότητα του ομογενούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ – ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ - ΑΠΕΛΑΣΗ

Άρθρο 74 Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη Χώρα έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της Επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, μπορεί να απαγορευτεί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, η διαμονή ή η εγκατάστασή τους σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της Χώρας.

Άρθρο 75 Ειδικές ρυθμίσεις

1. Η άδεια διαμονής δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον:

α. Δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις του νόμου αυτού.

β. Αποδειχθεί με δικαστική απόφαση ή προκύπτει από αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.

2. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α΄) για την άσκηση προσφυγής κατά πράξεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97 Α΄), δεν εφαρμόζεται για τις αποφάσεις του Γενικού Γραμμα-

τέα της Περιφέρειας, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του νόμου αυτού.

Άρθρο 76 Προϋποθέσεις και διαδικασία διοικητικής απέλασης

1. Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται εφόσον:

α. Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολής του πολιτεύματος, προδοσίας της Χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκου, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, για εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της Χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη και εφόσον η απέλασή του δεν διατάχθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του νόμου αυτού.

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της Χώρας.

δ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και, προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με απόφαση των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου, διατάσσεται η προσωρινή κράτησή του μέχρι την έκδοση, εντός τριών ημερών, απόφασης ως προς την απέλασή του. Εφόσον εκδοθεί απόφαση απέλασης, η κράτηση συνεχίζεται ως την εκτέλεση της απέλασης, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του και να διευκολύνεται η επικοινωνία με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Ο αλλοδαπός που κρατείται, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησής του ενώπιον του προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται.

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφω-

νεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Η κατά τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού απόφαση μπορεί να ανακληθεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 205 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999).

Άρθρο 77

Προσφυγή κατά της διοικητικής απέλασης

Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από την κοινοποίησή της στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης ή στο εξουσιοδοτούμενο από αυτόν όργανο. Η σχετική απόφαση εκδίδεται μέσα σε τρεις εργάσιμες ημέρες από την άσκηση της προσφυγής. Η άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Σε περίπτωση κατά την οποία με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση.

Άρθρο 78

Αναστολή απέλασης

Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη Χώρα για λόγους ανωτέρας βίας, ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης ή το εξουσιοδοτημένο όργανο μπορεί, με απόφασή του, να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης απέλασης. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.

Άρθρο 79

Προστασία από την απέλαση

1. Απαγορεύεται η απέλαση, εφόσον ο αλλοδαπός:
  - α. Είναι ανήλικος και οι γονείς ή τα πρόσωπα που έχουν την επιμέλειά του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.
  - β. Είναι γονέας ημεδαπού ανηλίκου και έχει την επιμέλεια ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκπληρώνει.
  - γ. Έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.
  - δ. Έχει αναγνωριστεί ως πρόσφυγας ή έχει ζητήσει την παροχή ασύλου, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 32 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.
- Στην απαγόρευση της απέλασης περιλαμβάνονται και οι έγκυες γυναίκες κατά τη διάρκεια της κύησης και για έξι μήνες μετά τον τοκετό.
2. Δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

Άρθρο 80

Δαπάνες απέλασης

1. Η δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής καταλογίζονται στον αλλοδαπό. Αν ο αλλοδαπός δεν διαθέτει το αναγκαίο χρηματικό ποσό, τούτο καταβάλλεται από το Δημόσιο κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από τον υπόχρεο. Το καταβαλλόμενο από το Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

2. Αν η είσοδος ή η διαμονή του αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρον τον αλλοδαπό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Αν αυτοί αρνούνται την καταβολή τους, τότε η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

3. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί αλλοδαπό χωρίς την απαιτούμενη άδεια διαμονής, βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

4. Αν ο αλλοδαπός αρνείται να επιβιβασθεί στο μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη Χώρα, η απομάκρυνσή του μπορεί να πραγματοποιηθεί με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, ύστερα από απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγγυα ασφαλούς μετάβασης, διαμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και για την περίπτωση άρνησης επιβίβασης, όταν συντρέχει απαγόρευση εισόδου, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Άρθρο 81

Ειδικοί χώροι παραμονής αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του νόμου αυτού, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής του παραμένει σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δημόσιας Τάξης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας των χώρων αυτών.
2. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων παραμονής έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Άρθρο 82

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.
2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη Χώρα, ατότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθύμητων, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.
3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμέσως, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο

τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεων τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ τιμωρείται κάθε αλλοδαπός, ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη Χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η άσκηση ένδικων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

5. Με απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 83 Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη Χώρα

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λάθρα καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος.

2. Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχετικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, οπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στο διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός, με απόφασή του, να επαναπροωθήσει τον υπήκοο τρίτης χώρας αμέσως στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Αν δεν καταστεί δυνατή η άμεση επαναπροώθηση του υπηκόου τρίτης χώρας, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση, παραπέμπει τον υπήκοο τρίτης χώρας στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 76 του νόμου αυτού. Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε τρεις μήνες, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για

αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου στη Χώρα του υπηκόου τρίτης χώρας.

Άρθρο 84 Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε υπηκόους τρίτης χώρας, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις, θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και γενικά δεν αποδεικνύουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Εξαιρούνται τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για υπηκόους τρίτων χωρών που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά. Ειδικά για τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες, στο πλαίσιο ανανέωσης της άδειας διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή η ανανέωση της ανωτέρω άδειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εφόσον επικαλείται ειδικώς και αιτιολογημένως αντικειμενική αδυναμία λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων που επικρατούν στη χώρα του και το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

2. Εξαιρείται από τις ρυθμίσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου η περίπτωση θεώρησης του γνήσιου της υπογραφής κρατούμενων αλλοδαπών για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθούν ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται, εξ οιαδήποτε δημόσιου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.

3. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νομιμότητα της διαμονής, καθώς και την ταυτότητα των κρατούμενων υπηκόων τρίτων χωρών. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του υπηκόου τρίτης χώρας. Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν έχει τα ανωτέρω έγγραφα, οι ως άνω υπάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

4. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 85 Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - Κυρώσεις

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οποιονδήποτε τρόπο είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, που παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρε-

ξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν υπηκόους τρίτων χωρών ενώπιον δικαστηρίων.

2. Οι συμβολαιογράφοι που παραβαίνουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 86

Υποχρεώσεις εργοδότην και εργαζόμενων υπηκόων τρίτων χωρών - Κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον δεν έχουν άδεια διαμονής ή βεβαίωση της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του νόμου αυτού ότι έχουν καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοσή της. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, παροχής υπηρεσιών ή έργου αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής, η ισχύς της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αντίστοιχης άδειας.

2. Οι εργοδότες που απασχολούν εργαζόμενους, υπηκόους τρίτων χωρών, οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας για κάθε πρόσληψη υπηκόου τρίτης χώρας και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης και καταγγελία αυτής.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για κάθε παράνομο υπήκοο τρίτης χώρας.

4. Όποιος απασχολεί υπήκοο τρίτης χώρας που στερείται άδειας διαμονής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ως άνω ποινές επιβάλλονται στο νόμιμο εκπρόσωπό του. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, συνεκτιμώντας τις εν γένει περιστάσεις, διατάσσει και το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μέχρι έξι μήνες και σε περίπτωση υποτροπής, μέχρι δώδεκα μήνες. Προκειμένου για κέντρα διασκέδασης, η ανωτέρω διακοπή λειτουργίας τους αφορά χρονικό διάστημα από δύο μέχρι δώδεκα μήνες και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες. Αν υπάρξει τρίτη καταδικαστική απόφαση, για όλα τα ανωτέρω καταστήματα ή επιχειρήσεις διακόπτεται οριστικά η λειτουργία τους με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Εκ νέου χορήγηση άδειας λειτουργίας στο ίδιο πρόσωπο δεν είναι επιτρεπτή για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου γίνεται με σκοπό την προαγωγή υπηκόων τρίτων χωρών σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος ή ανήλικη, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος αν το έγκλημα τελέστηκε: α. εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών, β. με απατηλά μέσα, γ. από τον ανιόντα συγ-

γενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή, δ. από υπάλληλο ο οποίος, κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή, διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη. Τα παραπάνω αδικήματα θεωρούνται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρα. Η έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται, μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης, να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας.

6. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται και ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος παρέχει εξηρημένη εργασία ή υπηρεσίες ή έργο ή ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς άδεια διαμονής.

7. Για την απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όπως ισχύει, απαιτείται και έγκριση της στρατιωτικής αρχής.

Άρθρο 87

Υποχρεώσεις λοιπών ιδιωτών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε υπηκόους τρίτων χωρών που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις ή θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής.

2. Οι διευθυντές ξενοδοχείων και παραθεριστικών κέντρων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία και την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση υπηκόων τρίτων χωρών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις. Τα ίδια πρόστιμα επιβάλλονται και στους υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 73 του νόμου αυτού.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος ή την έξοδο από αυτό υπηκόου τρίτης χώρας, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια, επίσης, ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μετανάστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά.

Άρθρο 88

Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, στην Ελληνική Επικράτεια και αντίστροφα προς το έδαφος κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται:

α. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή πέντε χιλιάδων (5.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο.

β. Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας.

γ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο.

δ. Με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, αν στην περίπτωση γ' επήλθε θάνατος. Με την απόφαση του δικαστηρίου δημεύονται τα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων, εκτός αν ο κύριος των μέσων αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν. Η προθεσμία για την άσκηση ένδικου μέσου και η άσκησή του δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης. Για την εκδίκαση των κακουργημάτων που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ' και δ' αρμόδιο είναι το τριμελές Εφετείο και εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 20 και 21 του ν. 663/1977 ((ΦΕΚ 215 Α'), όπως ισχύει.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά πρόσωπα, τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξι-

διωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Η ανωτέρω αξιόποινη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα προ του απόπλου ή της απογείωσης ή μετά την άπαρση του πλοίου ή την απογείωση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι κυρώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα υπηκόων τρίτων χωρών που δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαιτούμενα διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα. Στις αεροπορικές εταιρείες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται με απόφαση του αερολιμενάρχη χρηματικό πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρο για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό υπηκόου τρίτης χώρας, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή διαμονής του στη Χώρα. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των επιβατών που είναι υπηκοοί τρίτων χωρών, τους οποίους μεταφέρουν και προορίζουν για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

6. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα, καθώς και της μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου της θάλασσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 89

Λειτουργική αναδιάρθρωση και εποπτεία εφαρμογής

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Μετα-

νάστευσης, η οποία παρέχει τη γνώμη της για όσες περιπτώσεις παραπέμπονται σε αυτήν όταν η άδεια διαμονής χορηγείται ή ανανεώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή με κοινή υπουργική απόφαση. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και αποτελείται από:

α. Τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως πρόεδρο της Επιτροπής, με τον αναπληρωτή αυτού.

β. Τον Προϊστάμενο της οικείας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

γ. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με τον αναπληρωτή αυτού. Στην Επιτροπή Μετανάστευσης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος Αδειών Διαμονής της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ίδιου Υπουργείου που χειρίζεται την υπόθεση, καθώς και υπάλληλος της ίδιας Διεύθυνσης ως γραμματέας με τους αναπληρωτές αυτών.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού και επί μία πενταετία οι οργανικές θέσεις που έχουν συσταθεί με το άρθρο 76 παρ. 13 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α΄) και είναι κενές καλύπτονται αποκλειστικά με μετατάξεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων από δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Οι αποσπάσεις της παραγράφου αυτής έχουν τριετή διάρκεια και μπορούν να ανανεωθούν για μια ακόμα τριετία. Οι σχετικές αποσπάσεις ή μετατάξεις διενεργούνται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη του κατά περίπτωση αρμόδιου ή εποπτεύοντος Υπουργού, χωρίς να απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι οργανικές θέσεις των υπηρεσιών, τις οποίες κατείχαν οι υπάλληλοι που μετατάσσονται, καταργούνται.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να συσταθούν συνολικά μέχρι τέσσερις διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στην Περιφέρεια Αττικής. Με όμοιο διάταγμα μπορεί να συσταθεί μία επιπλέον Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης. Με τα ίδια διατάγματα καθορίζεται η έδρα τους, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

4. Αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού, καθώς και για το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων, όπως και για την εκπροσώπηση της Χώρας στο εξωτερικό σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για κάθε θέμα που σχετίζεται με την είσοδο, διαμονή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

5. Οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των Περιφερειών, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του νόμου αυτού, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στον τρόπο διενέργειας των ελέγχων και της διαδικασίας βεβαίωσης των παραβάσεων.

Άρθρο 90

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός ημερομισθίων ή το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης ανά έτος και ασφαλιστικό φορέα, προκειμένου να πληρούται η οικεία υποχρέωση στο πλαίσιο ανανέωσης των αδειών διαμονής του παρόντος, τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση, σχετικά δικαιολογητικά, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις πρόσβασης στην εργασία της περίπτωσης β΄ του άρθρου 59 του νόμου αυτού.

2. Όπου στις διατάξεις του παρόντος προβλέπεται ως προϋπόθεση η διάθεση επαρκών πόρων, το ύψος τούτων και ο τρόπος απόδειξης καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ύψος της δαπάνης της επαναπροώθησης και των κάθε μορφής εξόδων επιστροφής.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών μπορεί να καθορίζονται και άλλες κατηγορίες αδειών υπηκόων τρίτων χωρών, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τύπος της άδειας διαμονής για την υπαγωγή στις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αμοιβής όσων συμμετέχουν στις Επιτροπές των άρθρων 3 παρ. 3, 13, 14 παρ. 2, 24, 26 και 89 παρ. 1 του νόμου αυτού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, όπου τούτο απαιτείται, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικό θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ανακαθορίζονται οι υπηρεσίες, στις οποίες κατατίθενται οι αιτήσεις των υπηκόων τρίτων χωρών για τη χορήγηση και ανανέωση των αδειών διαμονής τους, να καθορίζεται η οικεία διαδικασία και να ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91 Μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Για την πλήρωση των προϋποθέσεων προς απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού απαιτείται πενταετής νόμιμη διαμονή στη Χώρα από την ημερομηνία δημοσίευσης της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ, ήτοι την 23.1.2004.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει άδεια διαμονής κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εφόσον συμπληρώσει δεκαετή συνεχή, νόμιμη διαμονή στη Χώρα δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προέβλεπαν οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2910/2001. Η άδεια χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, μπορεί δε, να αναφέρεται στην άσκηση εξηρημένης εργασίας ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή στην παροχή υπηρεσιών ή έργου.

3. Για όσες άδειες διαμονής λήξουν μετά την 1.1.2006, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανανέωσής τους υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού. Αιτήσεις για τη χορήγηση ή ανανέωση των αδειών διαμονής, που λήγουν μέχρι την 1.1.2006, διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2910/2001 από τις αρμόδιες, σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο, υπηρεσίες. Η διεκπεραίωση τούτων δεν μπορεί να υπερβεί διάστημα μεγαλύτερο του τριμήνου από τη λήξη τους.

4. Συλλογικά όργανα, που προβλέπονται στο ν. 2910/2001, εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι την ανασυγκρότησή τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού, η Επιτροπή του άρθρου 14 παρ. 3 συγκροτείται και καταρτίζει τη σχετική έκθεση κατά το τελευταίο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

5. Οι άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 2910/2001 και είναι σε ισχύ, παρέχουν στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

6. Οι βεβαιώσεις και οι προσωρινές άδειες διαμονής που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 αντικαθίστανται από προσωρινές άδειες διαμονής εξάμηνης διάρκειας, οι οποίες παρέχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας, εφόσον τα πρόσωπα, στα οποία χορηγήθηκαν οι βεβαιώσεις της ανωτέρω παραγράφου κριθούν αλλογενείς υπήκοοι τρίτων χωρών και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα. Η ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής γίνεται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων του νόμου αυτού.

7. Εκκρεμείς υποθέσεις, που υπάγονται στο άρθρο 31 παρ. 2 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α΄), εξετάζονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της διάταξης αυτής. Οι βεβαιώσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή της παύουν να ισχύουν, όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών εφοδιασθούν με διαβατήρια, οπότε και εμπίπτουν στις διατάξεις του νόμου αυτού.

8. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι, εν όσω διέμεναν νόμιμα στη Χώρα, προσλήφθηκαν ως προσωπικό για να εργασθούν στην υπηρεσία διπλωματικής αποστολής ή μελών αυτής και έλαβαν άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 6 του ν. 2910/2001, μπο-

ρούν να την ανανεώσουν για έναν από τους λόγους του παρόντος. Μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και της υποβολής της σχετικής αίτησης, οι ανωτέρω υπήκοοι τρίτων χωρών θεωρούνται νομίμως διαμένοντες στη Χώρα.

9. Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι είχαν ζητήσει τον εφοδιασμό τους με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2910/2001 και το αίτημά τους απορρίφθηκε, διότι δεν απέδειξαν την ομογενειακή τους ιδιότητα, έχουν την δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του.

10. α. Άδειες διαμονής, των οποίων η ισχύς παρατάθηκε μέχρι τις 30.6.2004, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α), καθώς και άδειες διαμονής που έληξαν μετά την ανωτέρω ημερομηνία και δεν έχουν ανανεωθεί, παρατείνονται, αυτοδικαίως, μέχρι 31.12.2005, χωρίς την ανάγκη έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης.

Υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση άδειας εργασίας από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και μέχρι τις 31.10.2005. Οι Διευθύνσεις Εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων υποχρεούνται να εκδώσουν τις άδειες εργασίας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών αφότου υποβληθεί η σχετική αίτηση και όχι πέραν της 31.12.2005.

Οι αιτήσεις για την ανανέωση της άδειας διαμονής υποβάλλονται στην οικεία Περιφέρεια μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της άδειας εργασίας. Σε όσες περιπτώσεις έχει εκδοθεί άδεια εργασίας και οι σχετικές αιτήσεις ανανέωσης της άδειας διαμονής απορρίφθηκαν ως εκπρόθεσμες ή εκκρεμούν, επανεξετάζονται, αυτεπαγγέλτως, από την οικεία Περιφέρεια. Σε όσες από τις ανωτέρω περιπτώσεις έχουν εκδοθεί άδειες εργασίας και δεν έχει υποβληθεί αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής στην αρμόδια Περιφέρεια ή δεν προαπαιτείται άδεια εργασίας, η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται μέχρι την 31.10.2005. Οι ανωτέρω άδειες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2910/2001 και έχουν διάρκεια ισόχρονη με την ισχύ της άδειας εργασίας.

β. Οι αιτήσεις για τη λήψη άδειας εργασίας και διαμονής πρέπει να συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις του ν. 2910/2001, όπως ισχύει. Ειδικά για την εκπλήρωση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, που ρυθμίζονται από τον ίδιο νόμο και για το διάστημα από 1.7.2003 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη λήψη άδειας εργασίας, αρκεί η ασφαλιστική κάλυψη εκατόν πενήντα (150) ημερών ετησίως. Όσοι από τους ανωτέρω δεν πληρούν την προαναφερόμενη προϋπόθεση μπορούν να καταβάλουν οι ίδιοι τις εισφορές που απαιτούνται για ασφάλιση εκατόν πενήντα (150) ημερών ετησίως στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα εφάπαξ και χωρίς προσαυξήσεις.

γ. Η παρ. 12 του άρθρου 32 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α΄) για την κατάθεση αίτησης προς λήψη άδειας εργασίας και διαμονής ισχύει και για την παρούσα ρύθμιση.

11. α. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της αρμόδιας Περιφέρειας χορηγείται προσωρινή άδεια διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που κατά τη δημοσίευση του

παρόντος έχουν συμπληρώσει δωδεκάμηνο τουλάχιστον χρονικό διάστημα συνεχούς διαμονής στην Ελλάδα και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Η συμπλήρωση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος αποδεικνύεται από την ημερομηνία της τελευταίας θεώρησης εισόδου στη Χώρα. Ειδικά, στις περιπτώσεις που έχει απορριφθεί αίτημα παροχής ασύλου, το ανωτέρω χρονικό διάστημα αποδεικνύεται από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απορριπτικής απόφασης. Η ανωτέρω προσωρινή άδεια διαμονής επέχει και θέση άδειας εργασίας και έχει ετήσια ισχύ. Οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στους οικείους δήμους κατά το χρονικό διάστημα από 1.10.2005 μέχρι 31.12.2005. Οι δήμοι υποχρεούνται, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης, να διαβιβάσουν τους σχετικούς φακέλους στην αρμόδια Περιφέρεια.

β. Στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου υπάγονται, αυτοτελώς, οι σύζυγοι των ανωτέρω υπηκόων, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτών, εφόσον αποδεδειγμένα συμβιώνουν με τους γονείς τους. Οι σύζυγοι και τα άνω των δεκατεσσάρων ετών τέκνα λαμβάνουν ατομική άδεια διαμονής.

γ. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

i. Υπεύθυνη δήλωση, κατά τις διατάξεις του ν. 1599/1986, από την οποία προκύπτει ως λόγος διαμονής στην Ελλάδα συγκεκριμένη επαγγελματική απασχόληση. Στην ίδια υπεύθυνη δήλωση περιλαμβάνονται και τα κατά την περίπτωση β' μέλη της οικογένειας που συμβιώνουν με τον αιτούντα, καθώς και διαβεβαίωση ότι ο αιτών δεν έχει τελέσει αξιόποινη πράξη. Εάν ο αιτών δεν έχει συγκεκριμένη επαγγελματική απασχόληση, θα πρέπει να αναφέρει τον ειδικό λόγο διαμονής του στη Χώρα.

ii. Διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο σε ισχύ, με εξαίρεση όσους ζήτησαν παροχή ασύλου και το αίτημά τους απορρίφθηκε.

iii. Κατάθεση παραβόλου με μορφή αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β'.

iv. Πιστοποιητικό υγείας που βεβαιώνει ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν πάσχει από νόσημα επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

v. Βεβαίωση εξαγοράς εισφορών από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα, κατά τη δήλωση της περίπτωσης γ. i', για ασφάλιση εκατόν πενήντα (150) ημερών, με εξαίρεση τα μέλη της οικογένειας που δεν υπέχουν αντίστοιχη υποχρέωση.

vi. Αποδεικτικό για την υποβολή αίτησης προς χορήγηση βιβλιαρίου υγειονομικής περιθαλψής.

vii. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, προκειμένου για ανήλικα τέκνα.

δ. Η διαδικασία εξαγοράς των ενσήμων δεν απαιτεί προηγούμενη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.).

ε. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να καθορίζονται τυ-

χόν απαιτούμενα πρόσθετα δικαιολογητικά. Για ειδικές κατηγορίες προσώπων, με την ίδια απόφαση είναι δυνατόν να ανακαθορίζονται τα οικεία δικαιολογητικά.

στ. Εγγραφή στους καταλόγους ανεπιθύμητων, αποκλειστικώς για λόγους παράνομης εισόδου και διαμονής στη Χώρα, καθώς και συναφείς εκκρεμείς απελάσεις δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για τη χορήγηση της προσωρινής άδειας διαμονής. Υφιστάμενες για την ανωτέρω αιτία εγγραφές στον κατάλογο ανεπιθύμητων θεωρούνται ότι έχουν, αυτοδικαίως, αρθεί.

ζ. Η παρ. 12 του άρθρου 32 του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α') για την κατάθεση αίτησης προς λήψη άδειας διαμονής ισχύει και για την παρούσα ρύθμιση.

η. Ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής γίνεται για έναν από τους λόγους του νόμου αυτού, χωρίς να απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου. Για την ανωτέρω ανανέωση απαιτείται, επιπροσθέτως, η προσκόμιση πιστοποιητικού ποινικού μητρώου τύπου Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 92

Παράβολα – Αναπροσαρμογή προστίμων – Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

β. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι δύο έτη σε τριακόσια (300) ευρώ.

γ. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι τρία έτη σε τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

Τα παράβολα του άρθρου αυτού εισπράττονται μόνο με την έκδοση αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία.

2. Το παράβολο το οποίο καταβάλλεται κατά την υποβολή της αίτησης για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων (900) ευρώ. Δεν υπόκεινται στην καταβολή του ανωτέρω παραβόλου όσοι κατέχουν ήδη άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας και ζητούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος. Στο ίδιο παράβολο υπόκειται, όπου προβλέπεται, η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας.

3. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

4. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνήσιου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

5. Στους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις ή είναι αποσπασμένοι στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών καταβάλλεται ειδικό επίδομα, το ύψος και ο τρόπος καταβολής του οποίου καθορίζονται ετησίως με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών.

6.α. Ποσοστό 30% επί των εισπραττομένων εσόδων από τα παράβολα της παραγράφου 1 μεταφέρεται σε λογαριασμό που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Εσοδα από παράβολα αδειών διαμονής υπέρ Ο.Τ.Α. α' βαθμού». Το προϊόν του λογαριασμού κατανέμεται στους Ο.Τ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Το 1/3 του ανωτέρω ποσοστού καταβάλλεται ως επίδομα στους υπαλλήλους που απασχολούνται στις οικείες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. για την εξυπηρέτηση υπηκόων τρίτων χωρών. Το ύψος του επιδόματος ανά κατηγορία δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων και ο τρόπος καταβολής του καθορίζονται ετησίως με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Τα 2/3 του ανωτέρω ποσοστού διατίθενται αποκλειστικώς για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών των ίδιων υπηρεσιών.

β. Ποσοστό 25% των εσόδων από τα παράβολα της παραγράφου 1 διατίθεται για την κάλυψη δαπανών Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ. που διαχειρίζονται θέματα μεταναστευτικής πολιτικής, καθώς και για την επιχορήγηση του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής και των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης. Από τους ίδιους πόρους καλύπτεται και η δαπάνη για την αποζημίωση των μελών, του γραμματέα και του εισηγητή των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και κατανέμονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης αυτής.

7. Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής ανήλικων που φιλοξενούνται σε οποιοδήποτε ίδρυμα ή σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού υποβάλλονται από τον οριζόμενο εκπρόσωπο του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου.

Άρθρο 93

Ενιαίο πληροφορικό σύστημα - Τήρηση μητρώου

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης οργανώνεται ενιαίο πληροφορικό σύστημα και προβλέπεται ενιαίος αριθμός μητρώου για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στη Χώρα.

2. Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου, οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης υποχρεούνται να τηρούν

μητρώο υπηκόων τρίτων χωρών. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και τηρουμένων πάντοτε των διατάξεων που αφορούν την αρμοδιότητά της, καθορίζονται τα προσωπικά δεδομένα των υπηκόων τρίτων χωρών που ζουν στην Ελλάδα, τα οποία μπορούν να συλλέγουν, αποθηκεύουν και επεξεργάζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, καθώς και οι δήμοι και οι κοινότητες της Χώρας, προκειμένου να τηρούν μητρώο υπηκόων τρίτων χωρών και να αντιμετωπίζονται λοιπές ανάγκες εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του ν. 2910/2001. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες και οι φορείς συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, οι προϋποθέσεις κοινοποίησής τους στα δικαιούμενα φυσικά πρόσωπα, στα οποία αφορούν, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διασύνδεσης αρχείων.

Άρθρο 94

Γονείς ανήλικων ημεδαπών

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας επιτρέπεται να χορηγείται το Δελτίο Διαμονής της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του νόμου αυτού και με ανάλογη τήρηση των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου ΙΑ' σε γονείς ανήλικων ημεδαπών.

Άρθρο 95

Ανιθαγενείς

Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους ανιθαγενείς.

Άρθρο 96

Δικαιολογητικά - Προϋποθέσεις

1. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται η υποβολή αίτησης για τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής, τα σχετικά δικαιολογητικά καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

2. Όπου προβλέπεται ρητά η συνδρομή ειδικών προϋποθέσεων για τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής, ισχύουν παράλληλα και οι γενικές προϋποθέσεις, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 10 του νόμου τούτου.

Άρθρο 97

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 98
Έναρξη ισχύος

Αριθμ. 122/11/2005

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από 1.1.2006, με εξαίρεση τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 89 και 3, 4, 7, 10 και 11 του άρθρου 91, η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2005

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. Μολυβιάτης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Σιούφας

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. Παναγιωτόπουλος

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ευάγ. Μπασιάκος

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Σπ. Σπηλιωτόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. Γιαννάκου

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ν. Κακλαμάνης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αν. Παπαληγούρας

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ. Λιάπης

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Βουλγαράκης

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, ρυθμίζονται εκ νέου όλα τα θέματα που αναφέρονται στην είσοδο και διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια. Ειδικότερα, σε σχέση με τα ήδη ισχύοντα, εισάγονται οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις:

Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1.α. Καθορίζεται η έννοια των όρων, που αναφέρονται στις επί μέρους διατάξεις, για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου.

β. Διακρίνονται οι όροι «αλλοδαπός» και «υπήκοος τρίτης χώρας» και εισάγονται οι όροι «άδεια διαμονής» και «επί μακρόν διαμένων».

γ. Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου και ορίζεται ότι κατισχύουν των διατάξεων αυτού και οι ευνοϊκότερες ρυθμίσεις που προβλέπονται σε διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφ' ετέρου, καθώς και στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961 (ν.1426/1984).

(άρθρα 1 και 2)

2.α. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Παρακολούθησης της Μεταναστευτικής Πολιτικής, με την οριζόμενη συγκρότηση, για την επεξεργασία θεμάτων νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης, το συντονισμό της ασκούμενης μεταναστευτικής πολιτικής και του έργου των εμπλεκόμενων φορέων και την εισήγηση μέτρων για την αντιμετώπιση των αναφυόμενων προβλημάτων.

β. i) Προς το σκοπό υποβοήθησης του έργου της προαναφερόμενης Επιτροπής, συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ειδική Επιτροπή, αποτελούμενη από τεχνοκράτες, εμπειρογνώμονες και στελέχη Υπουργείων.

ii) Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για τον καθορισμό, με κ.υ.α., των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής και της γραμματειακής της υποστήριξης, καθώς και του ύψους της αμοιβής των μελών αυτής.

(άρθρα 3 και 90 παρ. 4)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα ελέγχων στις μεθοριακές διαβάσεις των διερχόμενων προσώπων. Μεταξύ άλλων, παρέχεται η δυνατότητα καθορισμού με κ.υ.α.:

α) Προσωρινών σημείων στα σύνορα της Χώρας, για τη διέλευση προσώπων εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος.

β) Των ωρών και του συνολικού χρόνου λειτουργίας των ανωτέρω σημείων, ο οποίος κατ' αρχήν δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες. (άρθρο 4)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΑ Γ΄ - Δ΄

Επανακαθορίζονται οι γενικές προϋποθέσεις για την είσοδο και διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια υπηκόων τρίτων χωρών και για τη χορήγηση σε αυτούς αδειών διαμονής. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η θεώρηση εισόδου, που χορηγείται από τις αρμόδιες προξενικές αρχές του τόπου κατοικίας του υπηκόου τρίτης χώρας, διακρίνεται σε θεώρηση βραχείας διαμονής (θεώρηση «Σένγκεν») και σε θεώρηση μακράς διαμονής (εθνική θεώρηση). Η τελευταία εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον υπό ψήφιση νόμο για την άδεια διαμονής και η διάρκειά της συναρτάται με εκείνη της προβλεπόμενης διαμονής. (άρθρο 6)

2. Για τη διαμονή στη ζώνη διερχομένων απαιτείται θεώρηση εισόδου στις περιπτώσεις που προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία. (άρθρο 7)

3.α. Προστίθενται νέες περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι αποφάσεις απόρριψης αιτημάτων χορήγησης θεώρησης εισόδου, που λαμβάνονται από τις αρμόδιες διπλωματικές και προξενικές αρχές, χρήζουν ειδικής αιτιολογίας.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης να επιτρέπει, για συγκεκριμένους, εξαιρετικούς λόγους, την είσοδο υπηκόου τρίτης χώρας, παρά την ύπαρξη απαγορευτικού λόγου.

γ. Σε περίπτωση συνδρομής μιας εκ των περιπτώσεων για τις οποίες είναι δυνατή η απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα υπηκόου τρίτης χώρας που έχει θεώρηση εισόδου, επιδίδεται σε αυτόν σχετικό έντυπο άρνησης εισόδου.

δ. Επιβάλλεται η υποχρέωση στις ελληνικές αρχές που διαπιστώνουν, κατά την είσοδο στην Ελλάδα υπηκόων τρίτων χωρών, τη συνδρομή λόγων που δικαιολογούν την ανάκληση της άδειας διαμονής τους, να ενημερώνουν αμέσως την αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. (άρθρο 8)

4.α. Επανακαθορίζονται οι κατηγορίες αδειών διαμονής που χορηγούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου.

β. Οι ανωτέρω άδειες εκδίδονται με τη μορφή αδειών διαμονής ενιαίου τύπου, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1030/2002, πλην των αδειών διαμονής που χορηγούνται στα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε., οι οποίες εκδίδονται με τη μορφή Δελτίου Διαμονής και Δελτίου Μόνιμης Διαμονής.

γ. Στην άδεια διαμονής αναγράφεται ρητά, εάν επιτρέπεται στον κάτοχο η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. (άρθρο 9)

5. Συστηματοποιούνται με ενιαίο τρόπο οι γενικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε υπηκόους τρίτων χωρών. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι οι ανωτέρω θα πρέπει να διαθέ-

τουν πόρους για την κάλυψη των εξόδων επιστροφής τους στη χώρα προέλευσης. Σε περίπτωση δε, που προκαλείται δημόσια δαπάνη για την επιστροφή τους, αυτή καλύπτεται υποχρεωτικά από τους ίδιους. (άρθρο 10)

6.α. Επανακαθορίζεται η διαδικασία για τη χορήγηση / ανανέωση άδειας διαμονής. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι:

i) Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων κατατίθενται στους οικείους δήμους ή κοινότητες ή στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., οι οποίες χορηγούν στον ενδιαφερόμενο σχετική βεβαίωση κατάθεσης. Ο κάτοχος της βεβαίωσης αυτής θεωρείται ως νομίμως διαμένων στη χώρα, μέχρις ότου η Διοίκηση αποφανθεί οριστικά επί του αιτήματός του.

ii) Αρμόδια για την εξέταση των υποβαλλόμενων στους δήμους ή τις κοινότητες αιτήσεων είναι η Υπηρεσία Αλλοδαπών της οικείας Περιφέρειας.

β. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για συγκεκριμένες κατηγορίες αδειών διαμονής.

γ. Η ισχύς της αρχικής άδειας διαμονής ορίζεται, πλην ορισμένων περιπτώσεων, ετήσια και η εκάστοτε ανανέωσή της διετής, μέχρις ότου πληρωθούν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας ή για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος. (άρθρα 11 και 12)

7. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των Επιτροπών Μετανάστευσης οι οποίες γνωμοδοτούν για τη χορήγηση / ανανέωση ή μη της άδειας διαμονής. Ειδικότερα:

α. Γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης συνιστάται εφεξής σε κάθε νομό της χώρας. Ειδικά, στην Περιφέρεια Αττικής συνιστάται μία επιτροπή για κάθε αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

β. Αυξάνονται κατά δύο τα μέλη της Επιτροπής (ήτοι πέντε από τρία που είναι σήμερα) και επανακαθορίζεται η συγκρότησή της. (άρθρο 13)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αφορούν στη χορήγηση, σε υπηκόους τρίτων χωρών, άδειας διαμονής για απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα:

1.α. Το έργο της κατάρτισης έκθεσης στην οποία καταχωρούνται οι υφιστάμενες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην Περιφέρεια και οι κενές θέσεις εργασίας ανά ειδικότητα, νομό και διάρκεια απασχόλησης, που μπορεί να καλυφθούν από υπηκόους τρίτης χώρας, ανατίθεται (αντί του Ο.Α.Ε.Δ.) σε Επιτροπή που συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας και έχει την οριζόμενη συγκρότηση.

β. Στα μέλη της ανωτέρω Επιτροπής καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α..

2. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις για την:

α. Ανανέωση άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία.

β. Σύναψη σύμβασης εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής.

γ. Την ανανέωση άδειας διαμονής για την παροχή υπηρεσιών ή έργου. Μεταξύ των προϋποθέσεων για την ανανέωση της άδειας διαμονής στις ανωτέρω περιπτώσεις, περιλαμβάνεται και η πραγματοποίηση ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

(άρθρα 14, 15 και 90 παρ. 4)

3. Επανακαθορίζεται η διαδικασία που τηρείται για την εποχιακή απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η κατάθεση, μαζί με τη σχετική αίτηση, εγγυητικής επιστολής Τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ισόποση με τις αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη ενός (1) μηνός, που επιστρέφεται στον εργοδότη μετά τη λήξη της άδειας διαμονής και την αναχώρηση από την Ελλάδα του απασχοληθέντος εποχιακώς. (άρθρο 16)

4.α. Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής και σε υπηκόους τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκαταστημένη σε: i) άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και ii) τρίτη χώρα, με σκοπό την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της σχετικής άδειας, η διάρκεια της οποίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, για την πρώτη περίπτωση και τους έξι (6) μήνες για τη δεύτερη. Η άδεια αυτή μπορεί να ανανεώνεται για ένα επιπλέον εξάμηνο.

(άρθρα 18 και 19)

5.α. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα λοιπά θέματα που αναφέρονται στη χορήγηση άδειας διαμονής για ειδικές περιπτώσεις εργαζομένων - υπηκόων τρίτων χωρών (αθλητές, προπονητές, μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων κ.λπ.).

β. i) Στους υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής, προστίθενται και οι εξής νέες κατηγορίες:

(α) Μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών, των οποίων η επιστημονική δραστηριότητα υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού.

(β) Αθλητές, προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει, οι οποίοι έρχονται στην Ελλάδα για προετοιμασία εν όψει συμμετοχής τους σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.

(γ) Μουσικούς, τραγουδιστές.

ii) Καθορίζεται η διάρκεια ισχύος των χορηγούμενων αδειών διαμονής και των ανανεώσεών τους.

(άρθρα 20 - 23)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Ρυθμίζονται, επί νέας βάσεως τα θέματα που σχετίζονται με τη χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και για επενδυτικούς σκοπούς. Ειδικότερα:

1.α. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου και άδειας διαμονής, για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

β. i) Συνιστάται, στην έδρα κάθε Περιφέρειας, επταμελής Επιτροπή, με την οριζόμενη συγκρότηση, η οποία γνωμοδοτεί για τη σκοπιμότητα άσκησης της δραστηριότητας των ενδιαφερομένων, την οποία εγκρίνει τελικά η αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

ii) Στα μέλη και το γραμματέα της ανωτέρω Επιτροπής καταβάλλεται αμοιβή το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α..

γ. Ρυθμίζονται θέματα ανανέωσης της άδειας διαμονής που χορηγείται για τον ανωτέρω λόγο.

(άρθρα 24 και 25 και 90 παρ. 4)

2.α. Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις, με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα σε υπηκόους τρίτων χωρών να εισέρχονται και να διαμένουν στην Ελλάδα για την πραγματοποίηση επένδυσης.

β. Καθορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και η ακολουθούμενη διαδικασία για τη χορήγηση της σχετικής άδειας διαμονής.

γ. i) Η άδεια διαμονής εγκρίνεται και χορηγείται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από γνώμη Επιτροπής που συνιστάται για το σκοπό αυτόν στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. και έχει την οριζόμενη συγκρότηση.

ii) Στα μέλη και το γραμματέα της ανωτέρω Επιτροπής καταβάλλεται αμοιβή που καθορίζεται με κ.υ.α..

δ. Η άδεια διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας έχει τριετή διάρκεια, που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο.

ε. i) Στην προαναφερόμενη Επιτροπή υποβάλλεται ετησίως έκθεση προόδου της επένδυσης, σύμφωνα με τους όρους της εγκριθείσας οικονομοτεχνικής μελέτης.

ii) Σε περίπτωση διαπίστωσης μη ανάλογης προόδου της επένδυσης, η Επιτροπή προτείνει στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την ανάκληση της σχετικής άδειας.

(άρθρα 26 και 27 και 90 παρ. 4)

VI. ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ζ΄ - Η΄

Επανακαθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που προβλέπονται για τη χορήγηση και την ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών, για ειδικούς και εξαιρετικούς λόγους. Ειδικότερα, πέραν των ήδη προβλεπομένων, ορίζονται τα εξής:

1.α. Στην έννοια των σπουδών, για τη χορήγηση των σχετικών αδειών διαμονής, εντάσσεται και ο κύκλος προετοιμασίας, εφόσον αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ως τμήμα των σπουδών αυτών.

β. Στις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών, προστίθεται και η καταβολή στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα των απαιτούμενων τελών εγγραφής.

γ. Αρμόδια για την εξέταση της σχετικής αίτησης ορίζεται η οικεία Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας.

δ. Δεν χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους σπουδών στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα ως εργαζόμενοι ή ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

(άρθρο 28)

2. Δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου για την απόκτηση άδειας διαμονής, οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση σε στρατιωτικές σχολές ως υπότροφοι.

(άρθρο 32)

3. Ειδική θεώρηση εισόδου απαιτείται για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας από υπήκοο τρίτης χώρας που χορηγείται, εφόσον προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος βεβαίωση νοσηλευτικού ιδρύματος ότι έχει γίνει δεκτός προς τούτο.

(άρθρο 33)

4. Η προϋπόθεση για την ύπαρξη επαρκών πόρων διαβίωσης, που πρέπει να συντρέχει για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε οικονομικά ανεξάρτητα άτομα, αναφέρεται είτε στο πρόσωπο κάθε μέλους της οικογένειας είτε αθροιστικά σε όλα τα μέλη της.

(άρθρο 36)

5. Άδεια διαμονής χορηγείται και σε υπηκόους τρίτων χωρών που καλούνται στην Ελλάδα προκειμένου να ερ-

γαστούν ως υπηρετικό προσωπικό Διπλωματικής Αποστολής διαπιστευμένης στην Ελλάδα. Η άδεια διαμονής των προσώπων αυτών διαρκεί ένα (1) έτος και μπορεί να ανανεώνεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών κάθε φορά. (άρθρο 37)

6.α. Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών για:

i) Σπουδή, γνωριμία και άσκηση μοναχικού βίου.

ii) Άσκηση ιερατικών καθηκόντων από λειτουργούς γνωστών θρησκειών.

iii) Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα δημοσίων φορέων ή Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύονται από δημόσια αρχή.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση των σχετικών αδειών, οι οποίες διαρκούν ένα (1) έτος και μπορεί να ανανεώνονται για ίσο χρονικό διάστημα, πλην της υπό στοιχείο (i) περίπτωσης που ανανεώνεται ανά διετία. (άρθρα 39, 41 και 43)

7. Εξειδικεύονται οι περιπτώσεις χορήγησης άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως. (άρθρο 44)

8. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών στους οποίους χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, μπορεί να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια διαμονής. (άρθρο 45)

VII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ´

Εισάγονται νέες, ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτης χώρας που έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα εμπορίας ανθρώπων. Ειδικότερα, προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

1. Στα προαναφερόμενα πρόσωπα, χορηγείται άδεια διαμονής περιορισμένης ισχύος, η οποία δεν υπόκειται στην καταβολή παραβόλου. (άρθρο 46)

2.α. Οι αρμόδιες αστυνομικές ή εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν τα πρόσωπα που πιθανολογείται ότι εμπύπτουν στην κατηγορία των θυμάτων, για τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής περιορισμένης ισχύος, εφόσον συνεργάζονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

β. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για υπηκόους τρίτων χωρών που είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι, προκειμένου να προσδιοριστεί η ταυτότητα και η ιθαγένειά τους, να εντοπιστεί το ταχύτερο δυνατό η οικογένειά τους και να τους εξασφαλιστεί νομική προστασία. (άρθρο 47)

3.α. Χορηγείται προθεσμία περίσκεψης, εντός της οποίας, τα εν λόγω πρόσωπα μπορούν να λάβουν ανεπηρέαστη απόφαση για τη συνεργασία τους με τις δικτικές αρχές.

β. Μόνη η προθεσμία περίσκεψης δεν θεμελιώνει δικαίωμα διαμονής στη Χώρα. Κατά το διάστημα αυτό, τα εν λόγω πρόσωπα δεν απελαύνονται, τυχόν δε εκδοθείσα απόφαση απέλασής τους ανακαλείται.

γ. Στα ανωτέρω πρόσωπα διασφαλίζονται, κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης, ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης, στην περίπτωση που αυτά δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους. Παρέχονται επίσης και υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας και κάθε αναγκαία νομική βοήθεια. (άρθρα 48 και 49)

4.α. Καθορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής των προαναφερόμενων προσώπων, καθώς και ειδικοί λόγοι για τους

οποίους η άδεια αυτή δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται.

β. Η εν λόγω άδεια, που έχει διάρκεια ενός έτους, χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης στον κάτοχο άδειας διαμονής με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων, άδειας διαμονής για τους λόγους και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον υπό ψήφιση νόμο. (άρθρα 50-52)

VIII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι´

Επανακαθορίζεται το νομικό πλαίσιο που διέπει τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση. Ειδικότερα:

1.α. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο υπήκοος τρίτης χώρας – (συντηρών), που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο (2) τουλάχιστον έτη έχει το δικαίωμα να ζητήσει την είσοδο και διαμονή στη χώρα μελών της οικογένειάς του.

β. Επανακαθορίζονται, επίσης, τα πρόσωπα που θεωρούνται ως μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας.

γ. Η ατομική άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται ανά διετία. (άρθρα 53-57)

2. Προβλέπονται ειδικοί λόγοι, πέραν εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 75 του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, για τους οποίους η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται. (άρθρο 58)

3. Στα δικαιώματα που αποκτούν τα μέλη οικογένειας του συντηρούντος, προστίθεται και η δυνατότητα πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό τη βασική και περαιτέρω κατάρτιση, καθώς και στην επανακατάρτιση. (άρθρο 59)

4.α. Επανακαθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής σε πρόσωπα που γίνονται δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

β. Στους συζύγους επαναπατρισθέντος ή παλιννοστήσαντος ή ομογενούς, υπηκόους τρίτων χωρών, χορηγείται άδεια διαμονής για όσο διάστημα έχει νομιμοποιηθεί η διαμονή του ετέρου των συζύγων. Οι χήρες και τα ανήλικα τέκνα των ανωτέρω, λαμβάνουν αυτοτελή άδεια διαμονής διάρκειας πέντε (5) ετών, με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα. Για τη χορήγηση/ανανέωση των ανωτέρω αδειών δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου. (άρθρο 60)

IX. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ´

Τίθενται ειδικές ρυθμίσεις για τους υπηκόους τρίτων χωρών, που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Ειδικότερα:

1.α. Καθορίζεται η έννοια του όρου «μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης» για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

β. Στα ανωτέρω πρόσωπα χορηγείται, υπό προϋποθέσεις και κατά την οριζόμενη διαδικασία, «Δελτίο Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους - μέλους της Ε.Ε.», το οποίο έχει διάρκεια πέντε ετών και παρέχει το δικαίωμα εργασίας στους κατόχους του.

γ. Σε περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις, ζητείται από τις αρμόδιες αρχές να υποβληθεί ο ενδιαφερόμενος σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από ορισμένες ασθένειες που δικαιολογούν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

δ. Καθορίζονται ειδικοί λόγοι (εκτός εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 75 του υπό ψήφιση νόμου), για τους οποίους δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται το προαναφερόμενο Δελτίο. (άρθρο 61)

2.α. Καθορίζονται, επίσης, ειδικές προϋποθέσεις, υπό τις οποίες τα προαναφερόμενα πρόσωπα διατηρούν προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα.

β. Περαιτέρω, στα προαναφερόμενα πρόσωπα, που διαμένουν νομίμως στη χώρα μας για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών, παρέχεται το δικαίωμα μόνιμης διαμονής και χορηγείται «Δελτίο Μόνιμης Διαμονής». Το εν λόγω Δελτίο, που ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία, παρέχει στους κατόχους του και το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. (άρθρα 62 και 63)

3.α. Καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν θίγονται η ισχύς του Δελτίου Διαμονής και το αδιάλειπτο της διαμονής.

β. Η έκδοση Δελτίου Διαμονής και του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, δεν υπόκεινται σε καταβολή παραβόλου. (άρθρο 64)

X. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

1.α. Προσδιορίζεται το πλαίσιο μέτρων για την ομαλή προσαρμογή και κοινωνική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, η οποία αποσκοπεί στη χορήγηση δικαιωμάτων σε αυτούς που διασφαλίζουν την ισότιμη συμμετοχή τους στην κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική ζωή της χώρας και αποβλέπουν, περαιτέρω, στην υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών κανόνων και αξιών της ελληνικής κοινωνίας, με παράλληλη διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας.

β. Καθορίζεται το πεδίο ανάπτυξης των δράσεων κοινωνικής ένταξης.

2.α. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σε συνεργασία με τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία και φορείς, εκπονεί και εφαρμόζει Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης, που διέπεται από τις οριζόμενες βασικές αρχές. Λαμβάνει, επίσης, τα κατάλληλα μέτρα και μεριμνά για την ανάληψη δράσεων και μέτρων πολιτικής που αναφέρονται σε θεσμικές παρεμβάσεις και στην ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών και υπηρεσιών.

β. Το εν λόγω Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε υποπρογράμματα ανά τομέα ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία (υποπρογράμματα για την παροχή πληροφοριών και διευκολύνσεων, την προώθηση της απασχόλησης, την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας κ.λπ.).

γ. Περιγράφονται ενδεικτικά οι τομείς τους οποίους καλύπτουν οι δράσεις και τα μέτρα που αναπτύσσονται / λαμβάνονται στο πλαίσιο του ανωτέρω Προγράμματος.

δ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων καθορίζονται με κ.υ.α.. (άρθρα 65 και 66)

XI. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΙΓ΄ - ΙΔ΄

1. Εισάγεται το καθεστώς του επί μακρόν διαμένο-

ντος, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003, και προβλέπονται τα εξής:

α. Την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος (δικαίωμα προσωποπαγούς χαρακτήρα) αποκτά, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, κάθε ενήλικος υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα τα τελευταία πέντε (5) έτη στην Ελλάδα.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για την απόκτηση της εν λόγω ιδιότητας.

γ. Ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς και το αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος.

δ. Η διαπίστωση της συνδρομής των κριτηρίων, που εφαρμόζονται για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος, διενεργείται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία στην περίπτωση αυτή συνεδριάζει με επταμελή σύνθεση.

ε. Οι φορείς και η διαδικασία πιστοποίησης της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας και των στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, καθορίζονται με κ.υ.α..

στ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα των επί μακρόν διαμενόντων, στο πλαίσιο των προβλέψεων της προαναφερόμενης Οδηγίας. (άρθρα 67 - 69)

2. Το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για ολιγοήμερη διαμονή καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α.. (άρθρο 70)

XII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

Επανακαθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται στις υποχρεώσεις των υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται στην ελληνική επικράτεια. (άρθρο 73)

XIII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους περιορισμούς στην κίνηση και εγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, την ανάκληση της άδειας διαμονής και την απέλαση.

1.α. Επανακαθορίζονται οι λόγοι για τους οποίους οι άδειες διαμονής δεν χορηγούνται, ανακαλούνται ή δεν ανανεώνονται.

β. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2503/1997), που παρέχουν το δικαίωμα άσκησης προσφυγής κατά πράξεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ιερραρχική προσφυγή) δεν εφαρμόζεται για τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 75)

2. Αλλοδαπός που αρνείται να επιβιβαστεί σε μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη χώρα και στην περίπτωση που συντρέχει απαγόρευση εισόδου, απομακρύνεται με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, εφόσον εξασφαλίζεται η ασφαλής μετάβαση, διαμονή και επιστροφή των συνοδών αστυνομικών. (άρθρο 80)

3. Η ίδρυση των ειδικών χώρων στους οποίους παραμένουν οι υπήκοοι τρίτων χωρών για τους οποίους συντρέχουν λόγοι απέλασης, γίνεται εφεξής με κοινή υπουργική απόφαση. (άρθρο 81)

4.α. Αναπροσαρμόζονται και εκφράζονται σε ευρώ τα όρια του χρηματικού προστίμου που επιβάλλεται στους μεταφορείς ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οι οποίοι δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους.

β. Αυξάνεται η χρηματική ποινή (3.000 έως 10.000 ευρώ, αντί των 3.000 ευρώ που προβλέπεται σήμερα) που επιβάλλεται στους υπηκόους τρίτων χωρών που επανέρχονται παράνομα στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπιθύμητοι. (άρθρο 82)

XIV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις γενικές υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου, καθώς και με τις κυρώσεις που επιβάλλονται στις περιπτώσεις παράβασης αυτού. Ειδικότερα:

1. Καθορίζονται οι ποινές [φυλάκιση δύο (2) ετών και χρηματική ποινή 6.000 ευρώ τουλάχιστον], που επιβάλλονται στους εργοδότες που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 86 του νομοσχεδίου, με σκοπό την προαγωγή υπηκόων τρίτων χωρών σε πορνεία. Ειδικά, στην περίπτωση που τα θύματα των προαναφερόμενων πράξεων είναι ανήλικοι, ο εργοδότης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 10.000 έως 50.000 ευρώ. Σε ειδικές περιπτώσεις, η προαναφερόμενη χρηματική ποινή κυμαίνεται από 50.000 έως 100.000 ευρώ. (άρθρο 86)

2.α. Στα πρόσωπα που: i) διευκολύνουν την είσοδο στο ελληνικό έδαφος υπηκόων τρίτων χωρών, χωρίς την προηγούμενη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων, καθώς και την παράνομη διαμονή τους στην Ελλάδα, ii) κατέχουν παράνομα ή χρησιμοποιούν διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, επιβάλλονται αυστηρότερες ποινές, ήτοι φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή ύψους 3.000 ευρώ [αντί φυλάκισης τριών (3) μηνών και χρηματικής ποινής 500.000 δραχμών (1.500 ευρώ) που προβλέπονται σήμερα].

β. Τέλος, με αυστηρότερη ποινή [ήτοι φυλάκιση έξι (6) μηνών αντί των τριών (3) μηνών που προβλέπεται σήμερα] και χρηματική ποινή ύψους 6.000 ευρώ [αντί 1.000.000 δραχμών (3.000 ευρώ), που προβλέπεται σήμερα], τιμωρούνται εφεξής τα πρόσωπα (υπεύθυνοι γραφείων ταξιδίων ή μετανάστευσης κ.λπ.) που υποβάλλουν για λογαριασμό τρίτων πλαστά έγγραφα κ.λπ., στις αρμόδιες αρχές, για την έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων. (άρθρο 87)

XV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄

1.α.i) Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.), τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, με την οριζόμενη συγκρότηση, η οποία γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή ανανέωση αδειών διαμονής, αρμοδιότητας του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ii) Στα μέλη, τον Εισηγητή και τον Γραμματέα της ανωτέρω Επιτροπής, καταβάλλεται αποζημίωση που καθορίζεται με κ.υ.α..

β.i) Κατά την πρώτη εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου και επί μία πενταετία οι υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις του άρθρου 76 παρ. 13 του ν. 2910/2001, καλύπτονται αποκλειστικά με μετατάξεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων από δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.), σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία.

ii) Οι οργανικές θέσεις των υπηρεσιών, τις οποίες κατείχαν οι υπάλληλοι που μετατάσσονται, καταργούνται.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης, με προεδρικό διάταγμα, μίας επιπλέον Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης.

δ. Ρυθμίζονται θέματα αρμοδιοτήτων για το χειρισμό των θεμάτων αλλοδαπών και μετανάστευσης.

ε. Ο τρόπος διενέργειας των ελέγχων για την εφαρμογή των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, καθώς και η διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων καθορίζονται με κ.υ.α.. (άρθρα 89 και 90 παρ. 4)

2. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κανονιστικών πράξεων με τις οποίες ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα σχετικά με την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι με κ.υ.α. καθορίζονται και το ύψος και ο τρόπος απόδειξης των επαρκών πόρων που απαιτείται να διαθέτει ο ενδιαφερόμενος, κατά περίπτωση, για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και το ύψος της δαπάνης επαναπρόωθησης και των κάθε μορφής εξόδων επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα τους. (άρθρο 90)

XVI. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ΄

Περιλαμβάνονται μεταβατικές ρυθμίσεις, για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου. Ειδικότερα μεταξύ άλλων, προβλέπονται και τα εξής:

α. Για την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος απαιτείται πενταετής νόμιμη διαμονή στη χώρα από 23.1.2004 (ημερομηνία δημοσίευσης της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ).

β. Στους υπηκόους τρίτης χώρας, που έχουν άδεια διαμονής, κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, υπό τις προϋποθέσεις του ν. 2910/2001, εφόσον συμπληρώνουν δεκαετή συνεχή νόμιμη διαμονή στη Χώρα.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την:

i) Ανανέωση των αδειών διαμονής που λήγουν μετά την 1.1.2006.

ii) Λειτουργία των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται από το ν. 2910/1991.

iii) Αντικατάσταση των βεβαιώσεων και των προσωρινών αδειών διαμονής ομογενών της παρ. 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001, με προσωρινές άδειες διαμονής εξάμηνης διάρκειας.

iv) Υπαγωγή στις προτεινόμενες ρυθμίσεις των υπηκόων τρίτων χωρών που είχαν ζητήσει τον εφοδιασμό τους με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.), μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2910/2001 και το αίτημά τους απορρίφθηκε.

δ. Άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους που ευρίσκονται σε ισχύ, παρέχουν στους κατόχους τους δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

ε.i) Παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι 31.12.2005 οι άδειες διαμονής των οποίων η ισχύς παρατάθηκε μέχρι την 30.6.2004 (άρθρο 25 του ν. 3232/2004), καθώς και οι

άδειες διαμονής που έληξαν έκτοτε και δεν έχουν ανα-
νεωθεί.

ii) Καθορίζεται η διαδικασία για την έκδοση άδειας εργα-
σίας στους ανωτέρω. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται
ότι, ειδικά για την εκπλήρωση των ασφαλιστικών υπο-
χρεώσεων που ρυθμίζονται από το ν. 2910/2001 και για
το χρονικό διάστημα από 1.7.2003 μέχρι την ημερομηνία
υποβολής της αίτησης για τη λήψη άδειας εργασίας, αρ-
κει η ασφαλιστική κάλυψη εκατόν πενήντα (150) ημερών
ετησίως. Όσοι δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή μπο-
ρούν οι ίδιοι να καταβάλλουν τις απαιτούμενες εισφορές
στον οικείο ασφαλιστικό φορέα εφάπαξ και χωρίς προ-
σαυξήσεις.

στ.ι) Στους υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι κατά τη
δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου έχουν συμπληρώσει
δωδεκάμηνο τουλάχιστον χρονικό διάστημα συνεχούς
διαμονής στην Ελλάδα χορηγείται προσωρινή άδεια δια-
μονής ετήσιας ισχύος, που επέχει και θέση άδειας εργα-
σίας, εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι
δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

ii) Καθορίζονται τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά για
τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας μεταξύ των οποίων
περιλαμβάνονται παράβολο και πιστοποιητικό υγείας.

(άρθρο 91)

XVII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ΄

1. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αναφέρονται
στην καταβολή παραβόλου, για τη χορήγηση και ανανέ-
ωση των αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, κα-
θώς και στη διάθεση των σχετικών εσόδων. Ειδικότερα:

α. Επανακαθορίζονται και εκφράζονται σε ευρώ τα πο-
σά που καταβάλλονται για τη χορήγηση Αδειών διαμο-
νής διάρκειας μέχρι ενός και δύο ετών [από 50.000
δραχμές (146,74 ευρώ) και 100.000 δραχμές (293,48 eu-
ρώ) σε 150 και 300 ευρώ αντίστοιχα].

β. Επαναπροσδιορίζεται, επίσης, το καταβαλλόμενο
ποσό για άδειες διάρκειας μέχρι τριών ετών [από
150.000 δραχμές (440 ευρώ) σε 450 ευρώ].

γ.ι) Για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν
διαμένοντος, απαιτείται η καταβολή παραβόλου ύψους
900 ευρώ. Το ίδιο ποσό καταβάλλεται και για τη χορήγη-
ση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας.

ii) Δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου, όσοι κα-
τέχουν ήδη άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας και ζη-
τούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμέ-
νοντος.

δ. Τα ανωτέρω παράβολα εισπράττονται από τις αρμό-
διες για την παραλαβή των σχετικών αιτήσεων υπηρεσί-
ες, μόνο με την έκδοση αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου
Β΄.

ε. Στους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις
ή είναι αποσπασμένοι στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και
Μετανάστευσης των Περιφερειών, καταβάλλεται ειδικό
επίδομα, το ύψος και ο τρόπος καταβολής του οποίου,
καθορίζονται, ετησίως, με κ.υ.α..

στ. Επανακαθορίζεται ο τρόπος διάθεσης των υπέρ
του Δημοσίου εισπραττόμενων για την ανωτέρω αιτία
εσόδων. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι από τα εν λόγω πο-
σά:

i) Ποσοστό 30% εξακολουθεί να αποδίδεται στους
Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και
Δανείων (Λογαριασμός «Εσοδα από παράβολα αδειών
διαμονής υπέρ Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού»). Το 1/3 του ανωτέρω

ποσοστού καταβάλλεται ως επίδομα στους υπαλλήλους
που απασχολούνται στις οικείες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α.
για την εξυπηρέτηση υπηκόων τρίτων χωρών. Το ύψος
του επιδόματος αυτού ανά κατηγορία υπαλλήλων και ο
τρόπος καταβολής του καθορίζονται ετησίως με κ.υ.α..
Το υπόλοιπο (2/3 του ποσοστού αυτού) διατίθεται απο-
κλειστικά για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών των
ιδίων υπηρεσιών.

ii) Ποσοστό 5% των ιδίων εσόδων διατίθεται μέσω του
προϋπολογισμού του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την επιχορήγηση
του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής. (άρθρο 92)

3.α Προβλέπεται η χορήγηση ενιαίου αριθμού μητρώ-
ου για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχο-
νται νόμιμα στην Ελλάδα και η ανάπτυξη σχετικού ολο-
κληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, που οργανώ-
νεται με κ.υ.α..

β. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω κ.υ.α., οι αρμόδιες
Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης εξακολου-
θούν να τηρούν μητρώο υπηκόων τρίτων χωρών, σύμφω-
να με τη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προ-
σωπικού χαρακτήρα.

γ. Με υπουργική απόφαση, ρυθμίζονται τα ειδικότερα
θέματα σχετικά με την τήρηση του ανωτέρω μητρώου.

(άρθρο 93)

4. Ορίζεται η 1.1.2006, ως ημερομηνία έναρξης ισχύος
του υπό ψήφιση νόμου, πλην ορισμένων διατάξεων των
άρθρων 89 και 91, η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δη-
μοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα
ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 500.000 ευρώ περίπου, από
την καταβολή:

α) Αποζημίωσης στα μέλη των κατωτέρω επιτροπών:

i) Της Ειδικής Επιτροπής που υποβοηθά στο έργο της,
τη Διύπουργική Επιτροπή Παρακολούθησης της Μετανα-
στευτικής Πολιτικής.

ii) Της Επιτροπής που συγκροτείται στην έδρα κάθε
Περιφέρειας, για τον προσδιορισμό των αναγκών σε ερ-
γατικό δυναμικό, που μπορεί να καλυφθούν από υπηκό-
ους τρίτης χώρας.

iii) Της Επιτροπής που συνιστάται σε κάθε Περιφέρεια
και γνωμοδοτεί για τη σκοπιμότητα άσκησης ανεξάρτη-
της οικονομικής δραστηριότητας από υπηκόους τρίτων
χωρών.

iv) Της Επιτροπής που συγκροτείται στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.
και γνωμοδοτεί για την πλήρωση των προϋποθέσεων της
παραγράφου 1 του άρθρου 26.

v) Της Τριμελούς Επιτροπής Μετανάστευσης που συ-
νιστάται στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α..

β) Διαφοράς αποζημιώσεων για τις Επιτροπές Μετα-
νάστευσης, λόγω αύξησης του αριθμού τους (σύσταση
Επιτροπών σε κάθε νομό) και λόγω ανασυγκρότησής
τους (αύξηση του αριθμού των μελών τους).

(άρθρα 3 παρ. 3, 13, 14 παρ. 2, 24, 26, 68 παρ. 2, 89
παρ. 1 και 90 παρ. 4)

2. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή ειδικού επιδόμα-
τος στους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις
ή αποσπώνται στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανά-
στευσης των Περιφερειών. Το ύψος της δαπάνης αυτής,
που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και

κατηγορία δικαιούχων κ.λπ.) και από την έκδοση κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό του 1.100.000 ευρώ περίπου.

(άρθρο 92 παρ. 5)

3. Ετήσια δαπάνη ύψους 200.000 ευρώ περίπου, από την προμήθεια αναλώσιμων και την εν γένει υποστήριξη του ενιαίου μηχανογραφικού συστήματος που λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, για την παρακολούθηση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα μας.

(άρθρο 93 παρ. 1)

4. Δαπάνη από την εκτύπωση:

α) Εντύπων άρνησης εισόδου που επιδίδονται στους υπηκόους τρίτων χωρών, σε περίπτωση απαγόρευσης εισόδου τους στη χώρα.

(άρθρο 8 παρ. 2)

β) Αδειών διαμονής ενιαίου τύπου.

(άρθρο 9 παρ. 3)

γ) Δελτίων Διαμονής και Δελτίων Μόνιμης Διαμονής που χορηγούνται σε υπηκόους τρίτων χωρών - μέλη οικογένειας Ελλήνων ή πολιτών άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε..

(άρθρα 61 και 63)

5. Δαπάνη από τη:

α) Διασφάλιση ικανών συνθηκών διαβίωσης σε υπηκόους τρίτων χωρών που χαρακτηρίζονται θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα οποία δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη διαβίωσή τους.

(άρθρο 49 παρ. 2)

β) Εκπόνηση και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης, για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

(άρθρο 66)

6. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τυχόν:

α) Καθορισμό στα σύνορα της χώρας και την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων τους επιπλέον προσωρινών σημείων διέλευσης προσώπων. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 10.000 ευρώ περίπου, για κάθε νέο σημείο εισόδου/εξόδου από τη χώρα.

(άρθρο 4 παρ. 3)

β) Σύσταση μιας επιπλέον Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης και την ως εκ τούτου καταβολή επιδομάτων θέσης ευθύνης στους προϊσταμένους της και την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού διατάγματος και εκτιμάται στο ποσό των 64.000 ευρώ, περίπου.

(άρθρο 89 παρ. 3)

7. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν καταβολή εξόδων μετακίνησης σε αστυνομικούς που συνοδεύουν υπηκόους τρίτων χωρών μέχρι τη χώρα προορισμού τους, σε περίπτωση που συντρέχει απαγόρευση εισόδου τους στη χώρα και αρνούνται να επιβιβαστούν σε μεταφορικά μέσα για την απομάκρυνσή τους.

(άρθρο 80 παρ. 4)

8. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 15.000.000 ευρώ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για την οργάνωση και λειτουργία ενιαίου πληροφορικού συστήματος που θα παρακολουθεί τους υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στη χώρα.

(άρθρο 93 παρ. 1)

9. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία επιπλέον προσωρινών σημείων διέλευσης προσώπων στα σύνορα της χώρας και την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης και εκπαίδευσης του προσωπικού που τα στελεχώνει. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 25.000 ευρώ περίπου, για κάθε νέο σημείο εισόδου/εξόδου.

(άρθρο 4 παρ. 3)

10. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία της τυχόν συνιστώμενης Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού διατάγματος και εκτιμάται στο ποσό των 110.000 ευρώ περίπου.

(άρθρο 89 παρ. 3)

11. Απώλεια εσόδων από τη:

α) Μη καταβολή παραβόλου, για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι:

i) Γίνονται δεκτοί για φοίτηση, ως υπότροφοι, σε στρατιωτικές σχολές και ειδικά σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού.

(άρθρο 32)

ii) Έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα εμπορίας ανθρώπων.

(άρθρο 46 παρ. 1)

β) Αυτοδίκαιη παράταση (χωρίς την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης) αδειών διαμονής, η ισχύς των οποίων παρατάθηκε μέχρι 30.6.2004 (άρθρο 25 του ν. 3242/2004), καθώς και αδειών διαμονής που έληξαν μετά την ανωτέρω ημερομηνία και δεν έχουν ανανεωθεί.

(άρθρο 91 παρ. 10)

γ) Μη καταβολή παραβόλου για την έκδοση Δελτίου Διαμονής και Δελτίου Μόνιμης Διαμονής σε μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε..

(άρθρο 64 παρ. 2)

12. Αύξηση εσόδων από:

α) Την είσπραξη παραβόλων που καταβάλλονται για τη χορήγηση αδειών διαμονής σε πρόσθετες κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών και την ανανέωση αυτών, καθώς και από τον επανακαθορισμό του χρόνου ισχύος αδειών διαμονής.

(άρθρα 18, 19, 20 παρ 3 και 5, 22, 23, 27,

37 παρ. 2α, 39, 41, 43, 45 παρ. 2 και 57 παρ. 1)

β) Την αντικατάσταση των βεβαιώσεων προσωρινών αδειών διαμονής που έχουν χορηγηθεί σε ομογενείς, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου του άρθρου 76 του ν. 2910/2001, από προσωρινές άδειες διαμονής εξάμηνης διάρκειας.

(άρθρο 91 παρ. 6)

γ) Χορήγηση προσωρινών αδειών διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν συμπληρώσει, κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, τουλάχιστον δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα συνεχούς διαμονής στην Ελλάδα.

(άρθρο 91 παρ. 11)

13. Αποτροπή δαπάνης από τον επανακαθορισμό της διάθεσης των εσόδων που προέρχονται από την είσπραξη παραβόλων για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών. Η εξοικονόμηση πόρων εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και κατηγορία χορηγούμενων/ανανεούμενων αδειών διαμονής κ.λπ.) και εκτιμάται, κατ' ανώτατο όριο, ήτοι κατά τα έτη που εμφανίζεται η μέγιστη απόδοση των σχετικών εσόδων, στο ποσό των 17.000.000 ευρώ περίπου.

(άρθρα 92 και 97)

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών αναφερόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.663/1977 φορέων

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:

α) Την επιβολή των χρηματικών ποινών στους:

i) Εργοδότες που εξωθούν υπηκόους τρίτων χωρών σε πορνεία.

(άρθρο 86 παρ. 5)

ii) Υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν κριθεί ανεπιθύμητοι και επανέρχονται παράνομα στη χώρα.

(άρθρο 82 παρ. 4)

β) Το διπλασιασμό των επιβαλλόμενων ποινών φυλάκισης και χρηματικών ποινών σε όσους:

i) Διευκολύνουν την είσοδο στο ελληνικό έδαφος υπηκόων τρίτων χωρών, χωρίς τον προβλεπόμενο από το άρθρο 5 του νομοσχεδίου έλεγχο.

ii) Κατέχουν παράνομα και χρησιμοποιούν γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου.

iii) Παρακρατούν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνούνται να το παραδώσουν στην αρμόδια Υπηρεσία.

iv) Κατέχουν ή χρησιμοποιούν πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

v) Διευκολύνουν την παράνομη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας, καθώς και στους υπευθύνους γραφείων ταξιδιών ή μετανάστευσης ή σε οποιονδήποτε άλλο υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού.

(άρθρο 87 παρ. 5 - 8)

Γ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού Ν.Π.Δ.Δ.

Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την κατάργηση των οργανικών θέσεων υπαλλήλων που τυχόν μετατάσσονται, κατά την πρώτη πενταετία από την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου, για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων προσωπικού της παραγράφου 13 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001.

(άρθρο 89 παρ. 2)

Δ. Επί του προϋπολογισμού Πανεπιστημίων (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό) και επί του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού (Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Δαπάνη από την πιστοποίηση της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας και της γνώσης στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, από υπηκόους τρίτων χωρών που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος.

(άρθρο 68 παρ. 2)

Ε. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού των οικείων Ασφαλιστικών Οργανισμών (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Εφάπαξ δαπάνη από την κάλυψη των εξόδων ιατρικών εξετάσεων στις οποίες υποβάλλονται οι ενδιαφερόμενοι, προκειμένου να λάβουν πιστοποιητικό υγείας που απαιτείται για τη χορήγηση προσωρινής άδειας διαμονής, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 91 του υπό ψήφιση νόμου.

2. Αύξηση εσόδων από:

i) Τον ορισμό ως προϋπόθεσης για την ανανέωση άδειας διαμονής για παροχή εξαρτημένης εργασίας, της

πραγματοποίησης του ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων, στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, που καθορίζεται με κ.υ.α..

(άρθρο 15 παρ. 2 και 5)

ii) Την εξαγορά των εισφορών που απαιτούνται για ασφάλιση εκατόν πενήντα (150) ημερών εργασίας ετησίως από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, προκειμένου να ανανεωθεί η άδεια διαμονής τους, σε περίπτωση που δεν πληρούται η σχετική προϋπόθεση για το χρονικό διάστημα από 1.7.2003 μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για λήψη άδειας εργασίας.

(άρθρο 91 παρ. 10)

ΣΤ. Επί του προϋπολογισμού νοσηλευτικών ιδρυμάτων (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Απώλεια εσόδων από την υποβολή σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις υπηκόων τρίτων χωρών - μελών οικογένειας Ελλήνων ή πολιτών άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., κατά τη διαδικασία χορήγησης σε αυτούς Δελτίου Διαμονής, στην περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από λοιμώδεις ή παραιοτικές ασθένειες.

(άρθρα 61 παρ. 4)

Ζ. Επί του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Ετήσια δαπάνη από την καταβολή επιδόματος στους υπαλλήλους που απασχολούνται στην εξυπηρέτηση υπηκόων τρίτων χωρών. Η δαπάνη αυτή, που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (ύψος εισπραττόμενων παραβόλων, αριθμός και κατηγορία των δικαιούχων) και από την έκδοση κ.υ.α. εκτιμάται στο ποσό των 7.000.000 ευρώ συνολικά περίπου.

(άρθρο 92 παρ. 6α)

Η. Επί του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. β' βαθμού (Ν.Α.) και των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης (Ν.Π.Ι.Δ. μη επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Απώλεια πόρων από τον επανακαθορισμό της διάθεσης των εσόδων που προέρχονται από παράβολα για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών και τη μη απόδοση στους ανωτέρω φορείς ποσοστού από τα έσοδα αυτά (άρθρα 92 και 97). Η ανωτέρω απώλεια εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και κατηγορία χορηγούμενων / ανανεούμενων αδειών κ.λπ.) και εκτιμάται κατ' ανώτατο όριο, ήτοι, κατά τα έτη που εμφανίζεται η μέγιστη απόδοση των σχετικών εσόδων, στο ποσό των 10.500.000 ευρώ περίπου, για τις Ν.Α. και 1.750.000 ευρώ περίπου, για τα Π.Τ.Α. συνολικά.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2005

Η Γενική Διευθύντρια

Κορίνα Αντωνομανωλάκη

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ*(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)***στο σχέδιο νόμου «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική επικράτεια»**

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 500.000 ευρώ περίπου, από την καταβολή:

α) Αποζημίωσης στα μέλη των κατωτέρω επιτροπών:

i) Της Ειδικής Επιτροπής που υποβοηθά στο έργο της, τη Διύπουργική Επιτροπή Παρακολούθησης της Μεταναστευτικής Πολιτικής.

ii) Της Επιτροπής που συγκροτείται στην έδρα κάθε Περιφέρειας, για τον προσδιορισμό των αναγκών σε εργατικό δυναμικό, που μπορεί να καλυφθούν από υπηκόους τρίτης χώρας.

iii) Της Επιτροπής που συνιστάται σε κάθε Περιφέρεια και γνωμοδοτεί για τη σκοπιμότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας από υπηκόους τρίτων χωρών.

iv) Της Επιτροπής που συγκροτείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και γνωμοδοτεί για την πλήρωση των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 26.

v) Της Τριμελούς Επιτροπής Μετανάστευσης που συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

β) Διαφοράς αποζημιώσεων για τις Επιτροπές Μετανάστευσης, λόγω αύξησης του αριθμού τους (σύσταση Επιτροπών σε κάθε νομό) και λόγω ανασυγκρότησής τους (αύξηση του αριθμού των μελών τους).

(άρθρα 3 παρ. 3, 13, 14 παρ. 2, 24, 26, 68 παρ. 2, 89 παρ. 1 και 90 παρ. 4)

Η ανωτέρω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όσον αφορά στις αποζημιώσεις των Επιτροπών της περ. α', στοιχεία (i), (iv) και (v) και από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Περιφερειών, όσον αφορά στις αποζημιώσεις των λοιπών Επιτροπών.

2. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή ειδικού επιδόματος στους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις ή αποσπώνται στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών. Το ύψος της δαπάνης αυτής, που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και κατηγορία δικαιούχων κ.λπ.) και από την έκδοση κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό του 1.100.000 ευρώ περίπου.

(άρθρο 92 παρ. 5)

Η εν λόγω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Περιφερειών.

3. Ετήσια δαπάνη ύψους 200.000 ευρώ περίπου, από την προμήθεια αναλώσιμων και την εν γένει υποστήριξη του ενιαίου μηχανογραφικού συστήματος που λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, για την παρακολούθηση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα μας.

(άρθρο 93 παρ. 1)

4. Δαπάνη από την εκτύπωση:

α) Εντύπων άρνησης εισόδου που επιδίδονται στους υπηκόους τρίτων χωρών, σε περίπτωση απαγόρευσης εισόδου τους στη χώρα. *(άρθρο 8 παρ. 2)*

β) Αδειών διαμονής ενιαίου τύπου. *(άρθρο 9 παρ. 3)*

γ) Δελτίων Διαμονής και Δελτίων Μόνιμης Διαμονής που χορηγούνται σε υπηκόους τρίτων χωρών - μέλη οικογένειας Ελλήνων ή πολιτών άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε.. *(άρθρα 61 και 63)*

Οι ανωτέρω δαπάνες των παραγράφων 3 και 4 θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

5. Δαπάνη από τη:

α) Διασφάλιση ικανών συνθηκών διαβίωσης σε υπηκόους τρίτων χωρών που χαρακτηρίζονται θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα οποία δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη διαβίωσή τους. *(άρθρο 49 παρ.2)*

β) Εκπόνηση και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης, για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα. *(άρθρο 66)*

Η ανωτέρω, υπό στοιχείο α' δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Δημοσίων Υπηρεσιών, Ο.Τ.Α. και λοιπών φορέων, που παρέχουν προστασία και αρωγή στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, κατά περίπτωση.

Η υπό στοιχείο β' δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των λοιπών Υπουργείων και φορέων που υλοποιούν υποπρογράμματα του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης, για την ομαλή προσαρμογή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

6. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τυχόν:

α) Καθορισμό στα σύνορα της χώρας και την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων τους επιπλέον προσωρινών σημείων διέλευσης προσώπων. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 10.000 ευρώ περίπου, για κάθε νέο σημείο εισόδου/εξόδου από τη χώρα. *(άρθρο 4 παρ. 3)*

β) Σύσταση μιας επιπλέον Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης και την ως εκ τούτου καταβολή επιδομάτων θέσης ευθύνης στους προϊστάμενους της και την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού διατάγματος και εκτιμάται στο ποσό των 64.000 ευρώ, περίπου. *(άρθρο 89 παρ. 3)*

Η ανωτέρω, υπό στοιχείο α' δαπάνη, εφόσον πραγματοποιείται, θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και η υπό στοιχείο β', από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

7. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν καταβολή εξόδων μετακίνησης σε αστυνομικούς που συνοδεύουν υπηκόους τρίτων χωρών μέχρι τη χώρα προορισμού τους, σε περίπτωση που συντρέχει απαγόρευση εισόδου τους στη χώρα και αρνούνται να επιβιβαστούν σε μεταφορικά μέσα για την απομάκρυνσή τους. *(άρθρο 80 παρ. 4)*

Η εν λόγω δαπάνη, εφόσον πραγματοποιείται, θα καλύπτεται από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

8. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 15.000.000 ευρώ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για την οργάνωση και λειτουργία ενιαίου πληροφορικού συστήματος που θα παρακολουθεί τους υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στη χώρα.

(άρθρο 93 παρ. 1)

Η εν λόγω δαπάνη θα καλυφθεί από πιστώσεις του προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας.

9. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία επιπλέον προσωρινών σημείων διέλευσης προσώπων στα σύνορα της χώρας και την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης και εκπαίδευσης του προσωπικού που τα στελεχώνει. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 25.000 ευρώ περίπου, για κάθε νέο σημείο εισόδου/εξόδου.

(άρθρο 4 παρ. 3)

Η εν λόγω δαπάνη, εφόσον πραγματοποιηθεί, θα καλυφθεί από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

10. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία της τυχόν συνιστώμενης Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στο Νομό Θεσσαλονίκης. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού διατάγματος και εκτιμάται στο ποσό των 110.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 89 παρ. 3)

Η εν λόγω δαπάνη, εφόσον πραγματοποιηθεί, θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

11. Απώλεια εσόδων από τη:

α) Μη καταβολή παραβόλου, για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι:

i) Γίνονται δεκτοί για φοίτηση, ως υπότροφοι, σε στρατιωτικές σχολές και ειδικά σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού. (άρθρο 32)

ii) Έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα εμπορίας ανθρώπων. (άρθρο 46 παρ. 1)

β) Αυτοδίκαιη παράταση (χωρίς την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης) αδειών διαμονής, η ισχύς των οποίων παρατάθηκε μέχρι 30.6.2004 (άρθρο 25 του ν.3242/2004), καθώς και αδειών διαμονής που έληξαν μετά την ανωτέρω ημερομηνία και δεν έχουν ανανεωθεί. (άρθρο 91 παρ. 10)

γ) Μη καταβολή παραβόλου για την έκδοση Δελτίου Διαμονής και Δελτίου Μόνιμης Διαμονής σε μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε.. (άρθρο 64 παρ. 2)

Η εν λόγω απώλεια εσόδων αντισταθμίζεται από την αύξηση εσόδων που θα προκύψει από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18, 19, 20 παρ. 3 και 5, 22, 23, 27, 37 παρ. 2α, 39, 41, 43, 45 παρ. 2 και 57 παρ. 1 του υπό ψήφιση νόμου.

B. Επί του προϋπολογισμού Πανεπιστημίων (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό) και του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού (Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Δαπάνη από την πιστοποίηση της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας και της γνώσης στοιχείων

της ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού, από υπηκόους τρίτων χωρών που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος.

(άρθρο 68 παρ. 2)

Η εν λόγω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Πανεπιστημίων και του ανωτέρω Ιδρύματος κατά περίπτωση.

Γ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού των οικείων Ασφαλιστικών Οργανισμών (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Εφάπαξ δαπάνη από την κάλυψη των εξόδων ιατρικών εξετάσεων στις οποίες υποβάλλονται οι ενδιαφερόμενοι, προκειμένου να λάβουν πιστοποιητικό υγείας που απαιτείται για τη χορήγηση προσωρινής άδειας διαμονής, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 91 του υπό ψήφιση νόμου.

Η εν λόγω δαπάνη θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Ασφαλιστικών Ταμείων.

Δ. Επί του προϋπολογισμού νοσηλευτικών ιδρυμάτων (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Απώλεια εσόδων από την υποβολή σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις υπηκόων τρίτων χωρών - μελών οικογένειας Ελλήνων ή πολιτών άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., κατά τη διαδικασία χορήγησης σε αυτούς Δελτίου Διαμονής, στην περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από λοιμώδεις ή παρρασιτικές ασθένειες. (άρθρα 61 παρ. 4)

Η εν λόγω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων των ανωτέρω φορέων.

E. Επί του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Ετήσια δαπάνη από την καταβολή επιδόματος στους υπαλλήλους που απασχολούνται στην εξυπηρέτηση υπηκόων τρίτων χωρών. Η δαπάνη αυτή, που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (ύψος εισπραττόμενων παραβόλων, αριθμός και κατηγορία των δικαιούχων) και από την έκδοση κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό των 7.000.000 ευρώ συνολικά περίπου. (άρθρο 92 παρ. 6α)

Η εν λόγω δαπάνη θα καλύπτεται από το 1/3 των αποδιδόμενων στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού εσόδων που προκύπτουν από την είσπραξη παραβόλων για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών.

ΣΤ. Επί του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. β' βαθμού (Ν.Α.) και των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης (Ν.Π.Ι.Δ. μη επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Απώλεια πόρων από τον επανακαθορισμό της διάθεσης των εσόδων που προέρχονται από παράβολα για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών και τη μη απόδοση στους ανωτέρω φορείς ποσοστού από τα έσοδα αυτά (άρθρα 92 και 97). Η ανωτέρω απώλεια εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και κατηγορία χορηγούμενων/ανανεούμε-

νων αδειών κ.λπ.) και εκτιμάται, κατ' ανώτατο όριο, ήτοι, κατά τα έτη που εμφανίζεται η μέγιστη απόδοση των σχετικών εσόδων, στο ποσό των 10.500.000 ευρώ περίπου για τις Ν.Α. και 1.750.000 ευρώ περίπου για τα Π.Τ.Α. συνολικά.

Η εν λόγω απώλεια πόρων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων των ανωτέρω φορέων.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. Γιαννάκου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ν. Κακλαμάνης

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Βουλγαράκης